

Slovenija
se krči

Jedli
bomo
obleke

»Zakopala
sem
dojenčka«

Novinarji,
mirno!

Izganjanje
hudiča

Podjetje
Jugoslavija

NOVO
V CELJU
BISTRO

Obuti maček
Zagata 1a, Celje
Tel.: 063/28-522

Delovni čas od 7. do 22. ure
Nedelja zaprto

ŽIVEL PRAZNIK

DELA!

Lovci AKCIJE: Stava Pomagajmo Brezposelni
nad tisočletja Janezu v brezplačno
Osterca Ameriko na morje

Dobimo se na cesti

HUDIČARIJE

Informacija je orožje

Grd je spet Lojze Peterle. In oblast, ki ji stoji na glavi oziroma na čelu. Ker je Stane Stanič, minister za informiranje, za svojo deministerizacijo izvedel od novinarjev, teh oslov kronanih. Tako usodno stvar, kot je odstavitev, se človeku namreč sporoči pravočasno, se pravi, opozori se ga, pazi, naslednji dan boš odletel, in se šele nato vzame list papirja in napiše predlog za odletitev. Ne pa da ta papir novinarji znajo že na pamet, Staniču pa se še sanja ne, kaj na njem piše.

Po novem, tako se je naknadno izvedelo, je bil Stanič opozorjen, da se bo njegov položaj v nekaj dneh temeljito spremenil, ampak, tako zatrjuje prizadeti sam, iz pogovora, ki ga je imel v soboto s Peterletom, tega ni razbral. Nekaj sta se menila, to že, vendar je ostalo pri tem, da je Peterle Staniču objubil, da se bosta še pogovarjala.

Ker smo Staneta Staniča v tem slabem letu dni imeli priložnost temeljito spoznati – njegovi obrambni nastopi so bili kolosalni – lahko vsaj mi, ki smo blizu časopisnim krogom, rečemo, da je bil to minister, ob katerem ti pamet stane – stanič. O njegovih izjavah z njim ni bilo mogoče razpravljati, ker le-teh ni dal ali so jih narobe povzeli, če pa jih je sam napisal, ste si jih vi čisto napak razložili. Če pa ste vi njemu kaj izjavili, potem – on vas ni razumel ali pa meni nič tebi nič začel pripovedovati zgodbe – žalujke iz svojega življenja. Nič čudnega, da mu je Peterle v soboto razlagal eno, on pa je razumel drugo. Ni Peterle kriv.

Pravzaprav zdaj, ko je padel s trona, človek z njim nima več nobenega posebnega veselja. V resnici so bili vsi napadi nanj fingirani, krinka, pod katere zgroženim izrazom so se skrivali zadovoljni novinarji. Vsem pri časopisih je bilo namreč že na začetku njegove vladavine (v kraljestvu informacij) jasno, da so jo dobro odnesli, veliko bolje kot na primer legendarno revni umetniki ali brezčutni gospodarstveniki. Če kdo tega, kar s tem potihem mislim, ne razume, naj si na Staničevem mestu nariše Jelka Kacina. Če bi novinarjem, bogne daj, že od vsega začetka krojil usodo on, ne pa Stanič, bi zdajle tenko, predvsem pa nesamostojno piskali (za samostojno Slovenijo). Madona, saj ne smem pomisliti! Na TVS bi, namesto da še zmerom valjajo po ustih labodji spev, že zdavnaj imeli normalne urednike. Slovenci pa normalen teve program.

Novinarji so torej Staniča napadali zato, da bi preslepili oblast. Minister, ki ga ljudstvo stalno napada, je – ne glede na izkušnje, ki jih imamo s Kadrijevičem – nevaren, torej odločen in neomajen minister. Skoraj eno leto je bila ta strategija kar uspešna. Stanič ni časopisom vsilil ama baš ništa. Položaj je najbrž spregledal Janez Janša. Ko si je vzel pet minut časa in si ogledal stanje na področju informiranja. Sploh mislim, da so Staniča zadnje čase pretirano zajebavali, kar je bilo neprevidno ravnanje. Kajti zgodilo se je, kar se ljudem, pijanim od zmagošlavja, rado zgodi. Vzeli so jim igračko, ovo.

Če je informiranje prej poosebljal Stane Stanič, ga bo odslej naprej Celjan, ki se ne bo smukal okoli Miloševića, kadar ga bo pot spet zanesla v Kranj, pa tudi ob Tudmana si ne bo drgnil svojega lička (glej začetek prenosa predzadnjega sumnita šestih kandidatov za nagrado Emmy). ... Hočem reči, z Jelkom Kacinom se bo treba boriti do zadnjega moža, kajti to je človek, ki je natanko vedel, kaj namerava Husein in kakšna letala imajo Američani. In je to tudi jasno povedal.

MED NAMI

Smeti

Čeprav gospa Manca Košir, tršica za novinarje menda, govori o našem časniku kot o »navadnih smeteh«, so po drugi plati oblasti prepričane, da je treba Novo čimprej spraviti na kolena, če že ne kar ukiniti. V našem trmastem vztrajanju na tem, da nismo nikogaršnji, v brk pa skočimo vsemu in vsakomur, ki v imenu vseh ali dela Slovencev baše le v lasten žep, so nam seveda kolegi kakršna je omenjena gospa (verjemite, narod hlapcev je še vedno najbolj na ceni po svoji zeleni zavisti in samoljubnosti) v krasno medvedjo pomoč.

Zato njim svetujemo, da se preko praznikov malo prezračijo po zgludu deklet na spodnji fotografiji, bralcem pa voščimo prijetno domače delo ob prazniku dela in miren, menda zadnji, ofdan. Če od rdečih ne dobim škrlatinke in če nas črni ne dajo na gavge, izidemo spet 8. maja.

IZPADI

Celjančki stisnili rep
Vroče poletje
Švigelj spet je
Podjetje Jugoslavija
Izganjanje hudiča
Kdaj bo koga streslo
Slovenija se krči
Naši voditelji, naša poguba
Šest čistilk rešuje Gorenje
Vojna je način
Jesti bo treba obleke
Kranj je na Balkanu
Lovci proti Ostercu

KRIMINAL

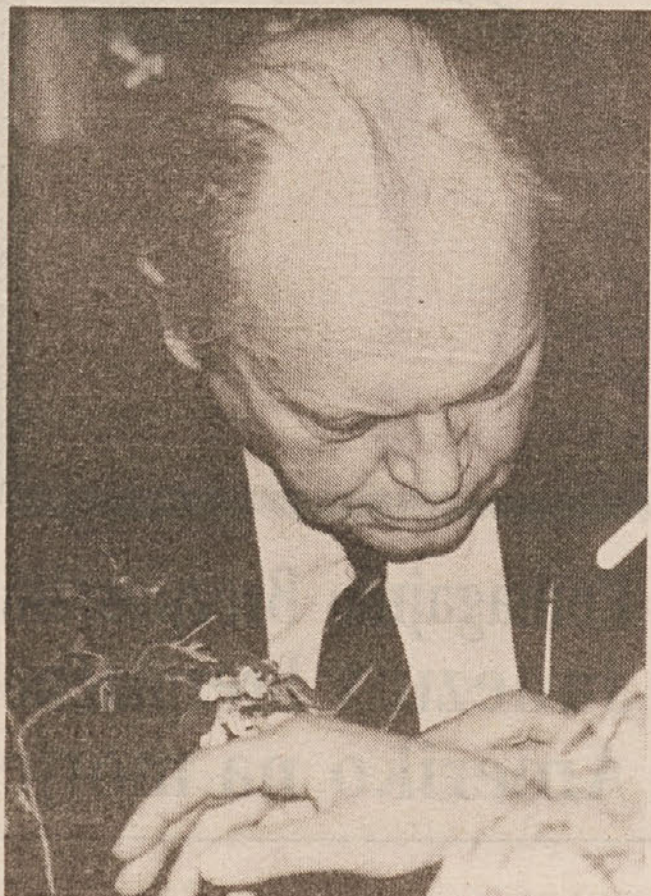
Zakopala sem stvar
Od zlata do avtov

INTERVJU

JURE POKORN: Ne odhajam jezen
ALOJZ GOJČIČ: Kdo bo kupil
Perutnino
FRANCI ANDERLIČ: Juga kot staro
vino

ŠPORT

Najmočnejši Slovenec
Dvboj sosed
Hitra Urška
Nanje smo ponosni

euro
com

Petrovče 231, 63301 Petrovče
Telefon: 063/28-220
063/25-121
Telefax: 063/24-115

računalniški inženiring d.o.o.

- osebni računalniki AT 286, AT 386, AT 486
- prenosni (lap-top) računalnik PHILIPS, EPSON
- tiskalniki EPSON, Hewlett Packard
- ploterji ROLAND, Hewlett Packard
- knjigovodski programski paketi za obrtnike in podjetja
- telefaksi CANON, PANASONIC
- mreže NOWEL, RPTI

Poslovni prostor in servis: Levec 56

NOVA DOBA

Nova doba – izdaja podjetje Prese d.o.o., tiska Družbeno podjetje Delo – Tisk časopisov in revij, p.o. ● Naslov uredništva: Celje – knežje mesto, Aškerčeva 15, tel. (063) 27-606, 25-331 ● Glavni urednik Srečko Šrot, odgovorni urednik Brane Piano ● Cena 17 din, mesečna naročnina 65 din ● Žiro račun pri celjski SDK št. 50700-603-31455 ● Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu republiškega sekretariata za informiranje ● Izhaja ob sredah ● Rokopisov ne vračamo

KLINKER

PRODAJALNA KLINKER
nudi:

POROLIT 6	7,40 din
POROLIT 8	8,30 din
POROLIT 12	8,30 din
POLNILO	9,70 din
KLINKER OPEKA	5,40 din
KLINKER PLOŠČICE	od 125,30 din naprej
BAKRENI ŽLEBOVI	195,50 din/m
BAKRENE CEVI	195,50 din/m
STREŠNA OPEKA Kikinda	6,16 din/kom
STEKLENE PRIZME	29,25 din/kom
NIVEDUR LEPILO	145,00 din à 25 kg
SIPOREX	1.419,60 din/m ²
PARKET KLASIČNI IN LAMELNI	
CEMENT	81,60 din à 50 kg
APNO	56,10 din à 33 kg

Zgoraj navedene cene so brez prometnega davka in veljajo do razprodaje zaloga.
Pokličite nas na telefon: (063) 33-421, oziroma nas obiščite na LJUBEČNI.

Ljubečna Celje

ZABAVA NAMESTO SLUŽBE

Brezplačno na morje

Le pogumno izpolnjujte prijavnice in morda boste prav vi med tistimi stotimi izžrebanimi, ki bodo 29. in 30. maja z NOVO DOBO brezplačno potovali na morje. Izlet STO BREZPOSELNIH SLOVENK IN SLOVENCEV Z NOVO DOBO BREZPLAČNO NA MORJE se približuje.

Zapisali smo že, da prijavnica, ki jo imate pred sabo, ni nikakršen bav-bav in na vseh Zavodih za zaposlovanje v Sloveniji vam jo bodo, če ste pri njih prijavljeni kot BREZPOSELNI, rade volje potrdili in podpisali.

In zdaj še nekaj o izletu. Odpeljali se bomo iz več krajev Slovenije in se prvič ustavili v Ljubljani, kjer si bomo ogledali nekaj znamenitosti. Pot nas bo vodila do Postojne in Postojnske jame, v večernih urah bomo prispeli na morje, kjer nas čaka prijeten večer. Drugi dan se bomo s Kompasovimi ladjami popeljali po morju in se v večernih urah vrnili domov.

Na izletu vas čakajo nagradne igre, presenečenja, razvedrilo, ki pa bo za mnoge na žalost prekratko.

Izlet so že podprli:

KOMPAS *Hertz* Rent-a-car

instalaterstvo
za ogrevanje
in odsesovanje

franc in jure kravanja
63000 celje-babno
telefon: (063) 27-970

RADIO MARIBOR

**REPUBLIŠKI
SEKRETARIAT ZA DELO**

**IS SKUPŠČINE
OBČINE CELJE**

KOMPAS POREČ

TURISTIČNO TRGOVINSKO PODJETJE

Prijavnica za žrebanje 100 brezposelnih v Sloveniji z Novo dobo na morje

ime in priimek

izobrazba

polni naslov prebivališča

rojstni podatki (dan, mesec, leto, kraj)

matična številka občana

od kdaj ste brezposelni in vzrok, da nimate zaposlitve

Pečat enote za zaposlovanje in podpis uradne osebe

V _____, dne _____ 1991 podpis: _____

Rok za prijavo poteče 15. maja 1991. Izžrebanci bodo objavljeni v Novi dobi 22. maja 1991. Brezposelni ne obupajte, Nova doba je z vami.

ŽALEC

**PIVOVARNA
LAŠKO**

MEŠ

**Franc
Mihelin**

Razstavno prodajni salon in
servisna delavnica gostinske
opreme Celje-Hudinja, Ulica
frankolovskih žrtev 1/e,
tel.: 063/34-866,
telefax: 063/38-642

ENA LASTOVKA ŠE NE PRINESE POMLADI

PISMA

Neo-ludizem slovenskih srednješolskih profesorjev

DA, to je prava definicija njihove grožnje, ki so jo artikulirali med potekom dvodnevne stavke dne 16. in 17. aprila. To, da nameravajo odklanjati stike s starši (gov. ure) in celo to, da ne mislijo izvajati zaključnih obveznosti (konference, spričevala itd.) presega vse meje. Žrtve so še vedno in ponovno spet **DIJAKI**. To, da jim odpade dva dni pouka v teh toplih dneh in da se za dva dni odpočijejo od kakšnega »tečnega« profesorja, jim sicer ugaja, a vendar se je treba vprašati: »KDO KOGA...?« Vedno je tako, da namreč dijaki potegnejo »ta kratko«. A vendar, je že čas, da se vprašamo, kdaj so npr. »Strajkali« profesorji v zlati dobi titoizma in kardeljanstva. **NIKO-LI!** Še pisniti si niste upali. Pustili ste, da so vam predpisovali na politbirojih kako morate izobraževati, da bodo iz šol prišli mladi in mladenke vedrega socialističnega duha, sposobni obnavljati Kardeljeve levite o samoupravnem socializmu. Pustili ste, da so vas umestili v mehanizem SVIO. Da ste nas začeli načrtno enačiti. Ni smelo biti ne slabih, ne dobrih. Oba ekstrema ste namreč z vso ihto »gihali« v idealno sredino. Seveda, politbiroji so vam že urejevali plače iz vsedravnih »pufov«, ki so jih dobivali naši svetovni velmožje na svojih svetovnih popotovanjih. Sedaj, ko je treba malce potrpeti, pa jadikujete in grozite. In že bežen pogled na vseslovenski stavkovni odbor mi potrdi ugotovitev, da prevladujejo SDP-jevski agitatorji. Da o zdrabah v provinci sploh ne govorim. **TAKŠNI VOJAKI REVOLUCIJE? NEIN, DANKE!**

GREGOR URANIČ, Vojnik

A. Klemen in Didakta 91

Bralci Nove dobe že vedo, kako je treba razumeti Alenkine besede: **OBRNITI JIH JE TREBA!**

Primer: če A. Klemen poudarja, da je 50% Didakte NEPLAČANE, bralec ugotovi, da je 50% Didakte plačane (A. K. prejme do 18. 2. 1991 vsaj 180.000 DEM).

A. Klemen v zadnjem odgovoru (Zahvala MAKARENKU) omenja, da ima z Didakto 91 izgubo 650.000 din – z novimi izletmi bo izgubo kmalu pokrila.

Komentar k temu:

1. meni je finančna poročila poslalo 749 udeležencev Didakte (A. Klemen prejme od njih 206.729 DEM)

2. samo A. Klemen ve, koliko DEM ji je nakazalo še preostalih 300 udeležencev,

3. samo A. Klemen ve, koliko DEM je prejela od 800 udeležencev (plačniki Didakte po novem letu), ko jim je 7. 3. 91 izstavila poročila za 400 din (šticunga),

4. samo A. Klemen ve, koliko din je dobila, ko je začela izstavljalati račune za tista prosta mesta, ki so pripadala Carantani (primer: iz Celja je na Didakto odpegljalo 5 avtobusov s skoraj 250 Celjani in Žalčani. Po pogodbi smo imeli na avtobus 9–10 prostih mest. Teh 50 prostih mest smo razdelili med vse šole.

V aprilu so te šole začele dobivati iz Laškega račune: štev. prostih mest x 300 DEM).

UGOTOVITEV: A. Klemen je na Didakti zaslužila 650.000 DIN. Nekaj od te voste je zaslužen zaslužek, nekaj pa nezaslužen.

a) okoli 210.000 din (nakazila za moje knjige in mape ter osebni polog),

b) »šticunga«

c) naknadno zaračunana prosta mesta.

Alenka! 23. 1. 1991 je Nova doba pisala o Izletniku iz obdobja, ko ste tam bili direktorica turistične agencije. Članek omenja, da se v finančnih tokovih podjetja izgubi še največji strokovnjak. Članek omenja še 10.000 DEM, ki so vam kar izpuhteli.

Kako dobro je, če beremo časopise! Takrat sem Vas začel kontrolirati in kmalu ugotovil vplačila, ki ste jih zatajili:

a) Srednja šola Novo mesto – 1. obroček 58.500 din 18. 1. 91. Pri isti šoli ste zatajili tudi vplačilo 2. obroka 58.500 din 14. 2. 91,

b) OŠ Izola – 76.500 din / 16. 1. 91

c) itd.

Da boste lahko realizirali svoje nove izlete predlagam, da najamete pomoč. Zakaj?

Vi boste večino časa v letu 1991 porabili v sobah sodišč. Z aprilom 91 so se Vas lotili trije odvetniki:

Prvi: moja zasebna tožba proti Vam, ker ste se v Duesseldorfu reševali z lažmi na moj račun: Drugi: tožba podjetja MAKARENKO, ker ga stalno vpletate v Didakto 91 in mu tako uničujete tržišče (vidite, jaz priznam, da najino pisarjenje po časnikih NI reklama za moje podjetje);

Tretji: zastopa šole, da jim boste dostavili 3000 knjig ali pa vrnil denar.

P. S.

Tudi sam zaključujem polemiko. Počakajmo na sodbo v imenu ljudstva!

PETER ZALOKAR, Celje

Manipulacije s pokojninami

Stranka »SIVI PANTERJI« je že v »DEMOKRACIJI« dne 10. aprila 1990, na strani 10, objavila sestavek pod naslovom: **HURA ZA UPOKOJENCE IN INVALIDE**. . . skupaj 5 točk, ki se dobesedno glasio, kot sledi:

1. Zahtevamo implementacijo zakonodaje za ločitev sklada pokojninskega in invalidskega zavarovanja od državnega nadzora nad denarnimi sredstvi, da se prepreči vsakršna nenamenska uporaba.

2. Zahtevamo vrnitev nepremičninskega premoženja predvojnega pokojninskega zavoda in to, v titularno lastništvo in upravljanje skladu pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

3. Zahtevamo ustanovitev stalne nadzorne komisije za usmerjanje in nadzor sklada pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki mora biti popolnoma neodvisna od oblasti in organov sklada, vendar odgovorna zavarovancem, tako da ob koncu vsakega obračunskega leta predloži poročilo o bilančnem stanju in poslovanju sklada parlamentu republike Slovenije. Stalno nadzorno komisijo naj bi sestavljalo določeno število strokovnjakov iz vrst vsake od registriranih političnih strank v Sloveniji.

4. Zahtevamo ustanovitev posebne od države neodvisne strokovne komisije, ki bo natančno preiskala dejavnost sklada pokojninskega in invalidskega zavarovanja od dneva osvoboditve do dneva sklica prvega slovenskega pluralističnega parlamenta. Raziskati mora pritek in odtok denarnih sredstev, vzroke nelikvidnosti, nenamensko uporabo denarnih sredstev, poslovanje organov sklada, pristojnosti in odgovornosti organov sklada, vpliv in kontrolo organov države in političnih organizacij na poslovanje sklada, investicijsko politiko sklada, režijske stroške organov sklada, času primerno ustreznost pokojninske in invalidske zakonodaje, proračune sklada, status posebnih pokojnin, statistične podatke, način izračunavanja zavarovalniških tabel, nckonsistenčnost pri odmerjanju pokojninskih pravic, odločbe organov sklada na pritožbe starostnih in invalidskih zavarovancev, vzrokov za višinsko nesorazmerno iz-

plačevanje pokojnin po razredih in po letu upokojitve, ustreznost desetletnega povprečja za izračun pokojninske osnove v časih porasta plač in inflacije, ustreznost načina izračunavanja inflacijskih faktorjev in po lastni presoji, drugih za gospodarstvo s skladom pomembnih postavk.

5. Zahtevamo ustanovitev stalne in neodvisne komisije za pritožbe upokojencev in invalidov zoper sklepe organov sklada. Imela naj bi možnost raziskovati in obravnavati pritožbe ter pravico arbitraže in odločanja o pritožbah občanov v zvezi s pokojninskimi zahtevami, da se rabremenijo sodišča in prizadeti ne bodo prej odšli na oni svet, preden dobijo pravdo.

Na tej osnovi se obračam na slovensko vlado in na SPIZ ter njegove službe, ker pač živimo v najdražji in najbolj zapravljivi državi Evrope, da se argumentira, kaj je bilo doslej storjeno po navedenih zahtevah stranke »Sivi panterji«, torej po skoraj enem letu, ko SPIZ dolguje upokojencem, že 5 mesecev, od novembra 1990, upravičene razlike pokojnin, torej naš denar, katerega očitno troši za svojo povampirjeno birokratsko organizacijo. Očitno se SPIZ ne zaveda, da je on zaradi upokojencev in ne upokojenci zaradi njega.

Zakaj slovenska vlada od SPIZ-a ne zahteva in objavi detaljno poročilo o poslovanju z denarjem upokojencev od leta 1945 dalje? Zakaj slovenska vlada primerno ne ukrepa, da bi s tem zavarovala upokojence pred izkoriščanjem SPIZ-a? Namesto, da bi tekla koordinirana akcija na slovenski državni ravni za ugotovitev dejanskega stanja, se že 5 mesecev nemočno »lovi« s SPIZ-ovimi spekulanti. Zakaj ima SPIZ tako močno birokratsko administracijo, čeprav ima vse najmoderneje pripomočke za normalno delo?

Upokojenci zahtevamo, da SPIZ objavi osebne dohodke z vsemi dodatki za svoje delavce, od prvega do zadnjega, tako tistih, ki sedijo v modernih foteljih v marmornati zgradbi v centrali v Ljubljani, kot tudi v področnih podružnicah širom Slovenije, koliko ima od skupnega števila delavcev naziv direktor, šef, vodja, itd. Prepričan sem, da ima SPIZ v svoji organizaciji več direktorjev, šefov in vodij, kot je na isto število upokojencev, vseh delavcev v sorodnih pokojninskih organizacijah v drugih državah Evrope.

Predlagam društvu – stranki »Sivi panter«, da primerjalno zbere te podatke iz Avstrije, Italije in Nemčije in rezultate objavi.

Nikjer ni bilo objavljeno, kaj je SPIZ v zadnjem letu ukrenil glede znižanja stroškov poslovanja, koliko njegovih delavcev je »na čakanju«, če sploh je kdo? Pojem »posebne pokojnine« je treba takoj črtati iz statuta SPIZ-a, oziroma tzv. upravičence vključiti v normative, ki veljajo za vse upokojence.

Nepojmljivo je, da SPIZ po eni strani za redna izplačila pokojnin najema drage kredite in zavrača izplačilo razlik, na drugi strani pa je dne 15. 3. 1991 vsakemu delavcu SPIZ-a izplačala po din 12.000 (dvanajsttisoč din) regresa za dopust (objavljeno v tedniku NOVA DOBA Celje, dne 13. 3. 1991, stran 10, pod naslovom: **Birokrati okradli penzioniste**).

Vodstvo SPIZ-a, ki dela toliko napak in nivoze med slovenskimi upokojenci in njihovimi svojci, je nujno takoj odpoklicati in zamenjati s strokovnjaki, ki bodo sposobni poslovati po evropskih normah.

V osnovi je potrebno vse pokojnine razredno opredeliti, da bo vsaj nekaj pravičnosti, glede na izobrazbo in dejansko delovno dobo, brez dodatnih privilegijev. S tem bi bile pokojnine nekako usklajene brez vseh mogočih zunanjih vplivov.

Znano je, da se posamezna društva upokojencev, pod raznimi vplivi in težavami ter zaradi neobveščeniosti že dogovarjajo za organiziran bojkot naslednjih parlamentarnih volitev. Vse to pa že danes škoduje razvoju države Slovenije.

A. K., Teharje

Zakaj je odstopila šentjurska vlada?

Neposreden povod za odstop je bil sprejem amandmajev k proračunu, s katerimi so odborniki prerazporedili recni in piši 1,69% proračunskih sredstev.

Ze v razpravi o osnutku proračuna so odborniki tako iz vrst opozicije, kot DEMOS-a očitali IS, da je s proračunom, za katerega so uspeli zbrati vsega le za 2,8% več sredstev kot lansko leto, poskrbel predvsem le zase in to na račun ostalih porabnikov. Tako je namenil za delo upravnih organov 17,4% več sredstev, za družbene dejavnosti 10,6%, za gospodarsko infrastrukturo pa celo 15% manj kot lani. Ker teh pripomb IS pri pripravi predloga ni upošteval so klubi SDP, SDZ in skupina odbornikov iz ZKS pripravili precej podobne amandmaje, s katerimi so želeli uveljaviti svoja stališča. Po usklajevanju so se predlagatelji amandmajev sporazumeli, da podprejo nekoliko spremenjen predlog kluba SDZ. Za delo upravnih organov so predvideli 6,9% povišanje sredstev, razliko pa so porazdelili na druge proračunske porabnike (KS, kmetijstvo, drobno gospodarstvo, gasilce, ekologijo, stranke, kulturo itd.). Po mojem mnenju je šlo za razmeroma male in pričakovane spremembe, zato je bila odločitev predsednika IS, da skupno s podpredsednikoma odstopi presenečenje celo za odbornike, ki so IS zelo blizu. Demagožija in tudi žaljiv (vsaj zame) nastop predsednika IS pred glasovanjem o proračunu, pa je pokazal za kaj gre.

V šentjurju je poznano, da je IS, zlasti š njegov predsednik, uspel uveljaviti v šentjurskem političnem in gospodarskem prostoru izjemno neodvisnost. Skupščina, koalicija DEMOS, kot mu tako rekoč »jedli z roke«. Kot sem rekel iz predsednikove obrazložitve nastopa, sem bil jaz element, ki je tu in tam zmotil njegovo šentjursko harmonijo. Odločil se je, da ob proračunu ustvari napetost, pokaže name kot na krivca in me izloči. To mu je doobra uspelo: odborniki, ki so malo prej glasovali za amandmaje, za katere se je celo nasplošno menilo, da so v skladu z načrti IS, da občinsko upravo do konca leta zmanjšajo za 30%, so se pričeli izgovarjati, da so bili zapeljani in bi na tak ali drugačen način najraje glasovali kar še enkrat. Nekateri so tudi že ugotavljali svojo odgovornost, ker sem sodeloval pri pripravi amandmajev in še celo zato, ker pišem v časopise. Proračuna niso sprejeli!

Toda tudi to ni bilo več dovolj in užaljeni predsednik svojega odstopa ni prekal. Poizkušal bom odgovoriti kateri so pravi vzroki odstopa: Gotovo je na prvem mestu izjemno skromen občinski proračun, ki več ne dovoljuje občinske uprave v taki meri, kot si jo je zamislil naš IS in pomeni za IS nedvomen poraz. Razočaranje je tem večje, ker so vsi pričakovali, da bo ob vseh zvezah z ministri, ki naj bi jih naš predsednik IS imel, šentjur dobil dosti več denarja. Toda, žal, časi so se spremenili. Na drugem mestu pa je zaver-

vanost vase, zaradi katere IS ni mogel sprejeti dejstva, da je podrejen Skupščini in, ko so odborniki razmišljali s svojo glavo, je reagiral z otroško užaljenostjo. Sicer sem pa prepričan, da gre v tem primeru vendarle še vedno za kratkoročni odstop Jovičevega tipa, ki ni pravi odstop, ampak se z njim želijo doseči vzporedni namen: prestrašiti Skupščino, ta se bo spokorila in kot dokaz svoje vdanosti pred IS položila svojo glavo in isti IS spet potrdila za vodstvo - ki bo odslej absolutno.

Ne bo mi težko zapustiti predsedniškega stolčka, če bo izid scenarija takšen!

Za konec še to: g. Grdino cenim kot sposobnega, odločnega in delovnega človeka, vendar se z njim v nekaterih zadevah ne strinjam. Nikdar se z njim nisem prepiral in se tudi ne bom! Je pa samozadosten, avtoritativen, cloveško ne prenese drugačnega mnenja, kot ga ima sam. Koliko je njegova miselnost tudi obremenjena s preteklostjo - presodite drugi! Doslej se z menoj o svojem delu praktično ni posvetoval toda, če sem že svoje mnenje izrazil, se je on skoraj gotovo odločil drugače!

Ali njegove sposobnosti in zveze odtehtajo take odnose v času, ko se vse gradi na odprtosti, demokraciji in spoštovanju drugačnosti - bodo verjetno presodili šentjurski odborniki!

FRANC KOVAČ,
predsednik SO ŠENTJUR

»Slovenski« tolar

O situaciji v zvezi s slovenskim tolarjem je IO PCSK Celje 16. 4. sklenil:

Celjska podružnica SSK ugotavlja, izhajajoč predvsem iz naslednjih dejstev:

- da je ustanavljanje svetovnega slovenstva pravzaprav šele na svojem začetku, v kolikor se upoštevajo vse pravnoformalne zakonitosti, jih jih bomo morali šele prehoditi, da se bomo vsi Slovenci doma, iz zamejstva in izseljenstva, ustrezno organizirali kot naddržavna in nadstrankarska institucija;

- da je bil in je k sreči vedno prisoten velik entuziazem vseh članov tako osrednjega odbora Konferenca SSK za R. Slovenijo kot članov Celjske podružnice SSK, zato pa je prisotna tudi (sicer nepotrebna) nestrpnost za čim hitrejši, tudi finančno uspešen pričetek vseslovenskega gibanja, preveliko navdušenje brez opozoril sicer krutege, a potrebne profesionalizma in stalnih opozarjanj na pisno korespondenco, vsaj tako nas učijo zgodovina, pa lahko povzroči tudi tozdedevnemu primeru podobne (nepotrebne) zaplete;

- da ni bilo prav oziroma da bi to lahko celo škodovalo še ne rojenemu otroku, za katerega smo vsi tako za, da se rodi in se razvija, ko se je zadevni nesporazum pričel objavljati najprej Novidobi: nato pa še v »rumenem« tisku in osrednjem slovenskem časopisu Delo in da je potrebno zato s takšno »prakso« nemudoma prekiniti;

- da bo potrebno, ko bo Svetovni slovenski kongres ustanovljen in ko bo kot njegov sestavni del pričela normalno funkcionirati tudi Konferenca za R. Slovenijo, v skladu s finančno in ostalo zakonodajo in predpisi po izteku tekočega leta pripraviti in na ustreznih organih sprejeti poleg

poročila o delovanju tudi finančno poročilo, iz katerega bo itak razvidno tudi, kako so potekale finančne aktivnosti ne samo slovenskega tolarja, ampak tudi celotne slovenske konference;

- da so se sestali v ponedeljek, 15. 4. 1991 v prostorih Zlatarne Celje vsi tisti formalni predstavniki, kot je bilo sklenjeno na 6. seji IO Konferenca SSK za R. Slovenijo (Arzenšek, Klavdinar, Kavalar in uradni predstavniki Zlatarne Celje) ter na sestanku celotno zadevo ustrezno uskladili (škoda je le, da o tem ni bil napravljen zapisnik o nameurah protokola); - in - da predvsem zaradi gornjih dejstev nikakor ne bi smelo priti do nikakršnega zaostrovanja medsebojnih odnosov, tudi zato ne, ker se je Celjska podružnica SSK oziroma njen predsednik le ustno in v dobri veri, da dela dobro delo za svetovno slovenstvo, načeloma dogovoril z Zlatarno Celje o kovanju medaljona celjskih knezov, ne da bi se pri tem zavedal da bi bilo potrebno prehodno pridobiti še pisno soglasje Konference SSK za R. Slovenijo oziroma da je zaradi tega Celjska podružnica SSK odgovorna za takšno »napako«;

da je možno smatrati tozadevni nesporazum kot preteklo zadevo.

Zato vas naprošamo oziroma vam predlagamo,

da naše gornje ugotovitve uvrstite na eno prihodnjih sej vašega Izvršnega odbora z osnovnim namenom, da se po razpravi na ustrejni način spremenijo oziroma dopolnijo tangirani sklepi s 6. seje z dne 10. 4. 1991, predvsem sklep šte. 3, ki govori o distanciranju vašega Izvršnega odbora do ravnjanja Celjske podružnice SSK. Naša želja skratka je, da se vsedemo za isto mizo in se za njo v prijateljskem vzdušju dogovorimo vse potrebno, kako za naprej usklajeno delovati v skupnem cilju: ustanoviti trdno in stalno svetovno slovenstvo.

PETER KAVALAR,
Predsednik
TOMAŽ M. JEGLIČ
Sekretar

Celje, eno samo

Tudi jaz preberem včasih Novo dobo. Včasih zato, ker imam čas, če ravno ne verjamem ničesar, ker se mi zdi nemogoče, ker v tistih časih ni bilo ne radia in ne časopisov, da bi se kaj izvedelo, če smo pa vprašali naše terence, ki so bili domačini, kje so tisti, kakor B. s Frankolovega, D. Š. in še več takih, so nam odgovorili, da so jih poslali na osvobojeno ozemlje. Kar pa sedaj berem, da so B. usmrtili in mu odsekali noge, ne morem verjeti.

In to tudi, da ne boste krivili samo partizane, to se še spominjam ljudi, ki so se bali za svoje življenje in partizani niso imeli miru pred njimi, to so bile žene, ki so imele moše v partizanih, seveda tu na terenu in so moške se zvečer oglašali doma pri otrocih in ženah, kakor pa vem iz govoric je pa ta B. vodil Nemce K takšnim hišam, da so čakali v zasedi. No, to vam hočem povedati, da so vsi tisti, ki so jih partizani odpeljali, da so bili izdajalci domačih ljudi. Tega pa niso bili krivi ne ljudje in ne par-

tizani, saj niso bili podučeni kaj se bo zgodilo, samo strah in trepet pred fašisti.

Povedati vam hočem, da ni prav, da sedaj to mladi raziskujejo, ker nič ne vedo, stari pa so večinoma že umrli ali še bodo, vi pa delate sovraštvo med ljudmi, brez sodišča. Če pride zopet vojna, bo še huje kot poprej, maščevali se bodo tisti, ki berejo takšne stvari, morda neresnične, tudi mi smo čuli kako so domobranci ubijali nedolžne ljudi s koli, zakaj ne pišete tudi o njih, čeravno ne vemo resnice, vemo pa to, da so bili s fašisti in proti Slovincem.

Bralka, Frankolovo

Rodoljub

Celje staro, praznik slavi, živa priča davnih dni grb na celjski je zastavi v polju modrem zvezde tri.

Praznik slavimo v spomin na petstotirideset let, očakov naših slavni čin na april enajsti je spočet.

Knezov celjskih zapuščine videti je vsepovsod, mestnih je pravic, davnine, branil staroselski rod.

MARKO STAROSELEC

Mešetarjenje s službo I.

V Novi dobi številka 11 je v članku »Mešetarjenje s službo« G. Kvesič dal izjave, s katerimi se ne morem nikakor strinjati.

G. Kvesič, spomnite se samo izjave, ki ste jo dali v zadnjih dneh leta 1989 na strokovnem kolegiju, kaj boste naredili vi, v primeru, če se jaz vrnem v Obrtno komunalno podjetje. Jaz sem se vrnil v Obrtno komunalno podjetje. Sedaj ste na vrsti vi, G. Kvesič.

Vse izjave v zgoraj navedenem članku bom negiral z argumenti v eni prihodnjih številki Nove dobe. Odgovor bo vseboval še marsikatero podrobnost o dogodkih v Obrtno komunalnem podjetju. Upam, da bom tako vsaj delno obvestil širšo javnost o...

Do takrat nasvidenje.
MARJAN BONČA,
Rogaška Slatina

Hmezad export-import - Avgijev hlev?

Omenjeni članek g. Švigelj Mitje, objavljen v zadnji številki Novega tednika in Nove dobe, je povzročil našemu podjetju in hmeljarstvu neprecenljivo poslovno škodo in omajal ugled.

Želim seznaniti javnost, katero poziva g. Švigelj na pomoč z »gladovno stavko«, s pravimi dejstvi.

G. Švigelj je z gladovno stavko čustveno vplival na zaposlene v podjetju in javnost, ter tako premeteno prikrikl svoje slabosti in neizpolnjevanje delovnih obveznosti. To pa je bil glavni razlog za suspenz in predlog disciplinskega postopka, ki je v teku. Predlog suspenza, ki ga je dne 15. 4. 1991 potrdil DS, ter ga na njegov pritisk s pomočjo gladovne stavke tri dni kasneje protipravno preklical, sem podal predvsem zaradi zaščite interesov podjetja.

Rezultati, ki smo jih dosegali, so ves čas zagotavljali uspešen nadaljnji razvoj podjetja in zadovoljive osebne dohodke zaposlenih.

In kaj smo dosegali?

1. Povečali smo realizacijo leta 1988 za 23%, leta 89 za 12% in leta 90 za 13%.
2. Zgradili novo etažo skladišča površine 1.300 m² z lastnimi sredstvi.
3. Ustanovili smo mešano podjetje v tujini, kjer dva izkušna

zunanjetrgovinska delavca zagotavljata zelo uspešno poslovanje podjetja.

4. Vključitev novih podjetij (Ferralit, Juteks, Celjske mesnine) v naše podjetje v tujini, potrjuje naš koncept vključitve v Evropo.

5. Vzpostavitev poslovnih vezi s Poljsko, ČSSR, Madžarsko in SZ širi možnosti uspešnega poslovanja naše zunanje trgovine.

6. Uspešna prodaja 15 polnilnih strojev za mleko jugoslovan-skim mlekararnam zagotavlja razširitev sodelovanja z mednarodno korporacijo ELOPAK iz Norveške. Zastopstvo korporacije ELOPAK odpira možnosti izgradnje tovarne za proizvodnjo embalaže za mleko v Sloveniji.

7. Prevezli smo zastopstvo svetovno znane firme ETERNIT. Z isto firmo bi naj tudi vzpostavili proizvodno kooperacijo z ustreznim podjetjem v Savinjski dolini.

8. S pravočasnimi pravno formalnimi dejanji smo zavarovali premoženje podjetja HMEZAD EXPORT-IMPORT že koncem leta 1989, ter smo ponovno zemljiško-knjižni lastniki zgradbe mešalnice, počitniškega doma v Crikvenici itd.

9. V izogib odpuščanja tehnoloških viškov delavcev smo pripravili program razširitve dejavnosti z registracijo dejavnosti maloprodaje in špediterskih storitev.

10. Uvedli smo računalniško vodenje zunanjetrgovinskih poslov in hmeljske trgovine ter delno inženiringa, kar pa prav zaradi neaktivnosti, paranoičnosti in ponovnega pijančevanja g. Švigeljna ni zaživel kot bi moral.

11. Družabništvo našega podjetja v izvozni proizvodnji podjetja DURI Šempeter je bilo planirano s pomočjo razvojnega dinarja bivše vlade. Od dogovorjenih in avansiranih 700.000 DEM, smo v nadaljevanju pridobili le 200.000 DEM. Nastala situacija smo reševali v okviru naših možnosti in s sodelovanjem SO Žalec in Interne banke HMEZAD Žalec. Kot vodja EFS je g. Švigelj soglašal s poslovnim konceptom pristopa v družabništvo podjetja DURI, takoj za tem pa je začel delovati destruktivno, ter s svojo pasivnostjo povzročal vedno nove probleme.

Dejstvo je, da je prvo leto poslovanja izvozno orientiranega podjetja DURI zaključeno z izgubo. Dejstvo je tudi, da je bil devizni tečaj zamrznjen, da je bila inflacija 125%, da je bilo podjetje brez trajnih obratnih sredstev tudi po zaslugi neaktivnosti vodje EFS g. Švigeljna. Glede na to, da je podjetje DURI izključno izvozno usmerjeno in da zagotavlja delo 60 delavcem smatram, da so vsi naporji za ohranitev proizvodnje upravičeni.

12. Uredili smo okolico podjetja in hmeljarski muzej, kjer je g. Hausenbichler, začetnik hmeljarstva v Savinjski dolini dobil svoje častno mesto.

Glavna dejavnost podjetja HMEZAD EXPORT-IMPORT je predelava in prodaja hmelja. Želim POUJARITI, da organiziranost, proizvodnja in prodaja hmelja niso v krizi. Nasprotno, prepričan sem, da so v vzponu in da jih posamezniki kot so g. Švigelj in še nekateri drugi ne morejo ogroziti oz. razbiti. Zakaj?

- Predprodaja letnika 1991 je na ravni 3.000 ton

- Med HMEZAD EXPORT-IMPORTOM in proizvajalci so podpisane petletne pogodbe

- Vsi organi Poslovne skupnosti za hmeljarstvo uspešno delujejo

- Pogodbene cene so na višji ravni kot kdajkoli doslej

- Preživeli smo leta, ko smo zaradi dolarske prodaje in padca tečaja dolarja izgubili letno do 1,5 mio DEM

- Prehajamo na predpogodbe tudi na domačem trgu

- S povezanostjo s svetovnimi proizvajalci in trgovci hmelja prenašamo del dodelave hmelja v Žalec

- Imamo kooperacijsko pogodbo, ki nam omogoča širšo povezanost s tujino

- Proizvajalci s pomočjo Instituta za hmeljarstvo prehajajo na nove sorte hmelja, večjega

hektarskega donosa in enake kvalitete.

- Imamo dogovor o prodaji in industrijskem testiranju novih sort v tujini

- Imamo operativni odbor pri Izvršnem odboru za hmeljarstvo, ki je s svojimi dnevnimi odločitvami uravnaval dinamiko prilivov in zagotavljal maksimalne dinarske efekte

- Imamo zaupanje kupcev, ki so v letu 1990 nakazali 5.000.000 DEM avansa brez garancij naših bank (oceno tega zaupanja in efekte avansa naj ocenijo bančniki)

- V teku so novi razgovori za pridobitev novih avansov za letnik 1991.

- S prehodom na dva programa zaščite škropljenja hmelja bomo prihranili cca 1.000.000 DEM

Prepričan sem, da takšne dolgoletne povezanosti trgovine in proizvodnje hmelja ne morejo ogroziti tisti, ki:

- so začasno preprečili ustanovitev delniške družbe, ki je bila koncipirana med privatnim in družbenim sektorjem ter vodstvom HMEZADA EXPORT-IMPORTA (g. Švigelj in njegovi somišljeniki)

- širijo informacije, da se krađe denar proizvajalcem hmelja, ne da bi vedeli ali poskušali zvedeti v podjetju, da je poslovna aktivnost odgovornih delavcev za prodajo hmelja usklajena z interesi in z vednostjo proizvajalcev

- želijo razbiti organizirano hmeljsko trgovino in v kalnem ribariti za svoj račun in v škodo večine proizvajalcev

- pod doseženo tržno ceno na račun skupnosti prodajajo manjše količine hmelja direktno do mačim pivovarom in s tem dolgoročno negativno delujejo na raven cen in rentabilnost proizvodnje

- želijo direktno vdor tujih kupcev na naše tržišče kot se je pri nas dogajalo pred vojno in kot se že ponovno dogaja v ČSR in Poljski

Glede »utemeljenih sumov kaznivih dejanj« izrečenih s strani g. Švigelja pa sledeče:

Vsi ti njegovi sumi so v reviziji pri ustreznih organih. Toda to njemu ni dovolj. Želi, da kolektiv in javnost izrečeta sodbo na osnovi NJEGOVIH SUMOV. V to akcijo pisanja in širjenja informacij uspešno vključuje nekatero delavce podjetja, ki obveščajo posameznike v kolektivu in v vrstah proizvajalcev hmelja. Kaj je cilj njegovega početja?

Da se na osnovi informacij, ki jih iznaša g. Švigelj usmerja mnenje kolektiva in posameznih proizvajalcev proti vodilnemu kreativnemu delu kolegija, komercialne in inženiringa. Kot direktor podjetja sem prepričan, da bom kmalu tudi z ugotovitvami SDK, UJV in interne komisije dokazal, da ne gre za nikakršna kazniva dejanja, temveč gre za dejstvo, da g. Švigelj ne zna ločiti poslovne aktivnosti in poslovne rizike od kaznivih dejanj. G. Švigelj tudi v našem podjetju nadaljuje z načini dela, in obnašanjem; zaradi česar je moral zapustiti tudi prejšnja podjetja.

Naj zaključim z naslednjo ugotovitvijo:

Res bo potrebno OČISTITI AVGIJEV HLEV, toda ne na ta način, da bodo odšli kreativni delavci, temveč tisti, ki niso ničesar ustvarjali, ki niso prevzemali nikakršnih poslovnih tveganj, ki dosegajo 80% in manj zastavljenega plana, ki želijo še nadalje uživati sadove dela drugih na enak način kot jim ga je omogočal star sistem.

V bodoče z g. Švigeljem ne želim komunicirati. Za storjeno škodo podjetju HMEZAD EXPORT-IMPORT in meni osebno, kot tudi zaradi blatenja moje-ga imena bo odgovarjal na sodišču. Kot mi je znano, bodo enako ukrepali tudi ostali člani kolegija.

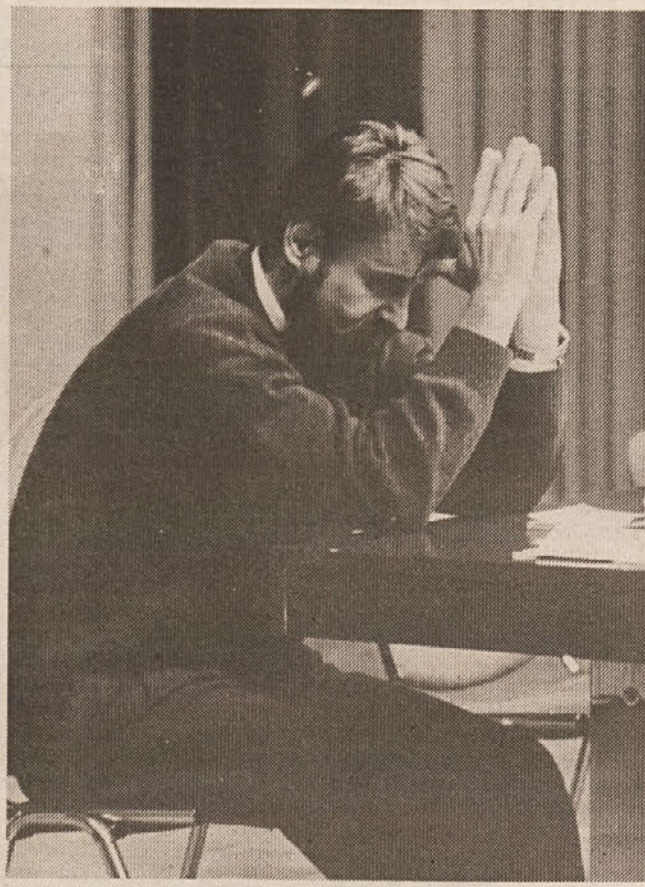
IVO BRACUN oec.
- direktor in člani kolegija:
Andrej Natek dipl. ing.,
Milan Verdenik dipl. oec.,
Marta Pinter dipl. ing. org. dela,
Pavel Stojan dipl. ing.,
Hmezad Export-Import Žalec

KATEDRA KATEDRA

S PRILOGO IZPOD PULTA

Časopis, ki je močnejši od papirja.

PISMA

Protestov bo veliko

V Sloveniji so prvi maj pred sto leti praznovali v sedmih krajih, danes je petdeset in več krajev po naši slovenski državi predanih prvomajskemu praznovanju, ki prerašča v družabna srečanja in zbiranja v naravi. Opuščala so politično propagandni značaj, a so pretežno le ostala zvesta tradicijam delavskega praznika in taka bodo očitno še nekaj časa.

Ob delavskih stiskah, socialni strukturi, brezposelnosti, pomanjkanju delovnih mest in dela, stečajih podjetij in ob podcenjevanju delavskih in socialnih vprašanj je praznovanje tega praznika v novih časih na Slovenskem – čeprav so delavci take čase že preživljali – vedno bližje temu, kar 1. maj je. Prepričan sem, da bodo besede govornikov z delavskih tribun opozorile na te stiske.

Srečanje znancev, sodelavcev, prijateljev bodo priložnosti za stiske rok, za želje in optimizem, da jutri delo bo, da pošteno plačilo za delo ne bo oddaljeno kot raj vernikom. Bodo trenutki, ko bomo spoznali, kaj pomenijo svoboda, demokracija, solidarnost, mir in prijateljstvo, za kar so nekateri mislili in nas učili, da je dano že samo po sebi, pa ni tako.

In da zaključim: 1. maj je praznik vseh, še posebej pa praznik tistih, ki skupnosti lahko ponudijo samo svoje delo, znanje in ustvarjalnost, pa naj gre za materialno ali duhovno proizvodnjo. Prvi maj je praznik delavcev in tak naj tudi ostane; nikomur ga ne kaže dati, da ne bo kdo znova ponujal nebes, dal pa pekel. Zato protesti in sporočila zoper današnje stanje ne bodo redki.

Zmagati, uspeti, premagati krizo – to bi moralo biti eno od sporočil. Vendar Svobodni sindikati Slovenije ne moremo pristati na to, da bi se vse zagate zavoženega gospodarstva in razvojni problemi razreševali izključno in samo na ramenih delavstva; na drugi strani pa ta kriza ne sme in ne more biti izgovor za ukinitve vseh pridobljenih pravic delavcev. Kakor danes kaže, se delavcem nič kaj dobrega ne obeta, tudi ko gre za njihove že tako okleščene pravice.

Nekaj pa se je gotovo že zgodilo: stranke in njihovi prvaki so se ob trčenju in spopadu pri delavski zakonodaji oziroma delu te zakonodaje spomnili svojih predvolilnih obljub o socialno pravični državi, o blaginji. In na začudenje mnogih jih je na to spomnil svobodni sindikat, kasneje pa še drugi sindikati. Zakaj tako sklepanje?

Ni dolgo tega, kar se je sprejemala »delavska zakonodaja« in takrat še nihče, razen prenoviteljev in socialistov, ni pomislil, da se s tako zakonodajo in konceptom začena resno obdobje »demontaže« socialne države in delavskih pravic. Danes pa nekateri stranke v strahu pred volilci na tiskovnih konferencah in kongresih ter v izjavah posameznih strankarskih prvakov kličejo nazaj to, kar so namenoma ali pa zaradi neznanja pa tudi pomanjkanja občutka za politiko pri koncipiranju zakonodaje »pozabile«. Še vedno pa pozabljajo to, da nujno potrebujemo zakon o zaščiti delavcev in sicer zato, da bo delavec lahko prišel vsaj v mejni položaj in ne v položaj, ko bo postal belo blago. In če temu ob rob dodamo še vprašanje, kaj je delavec dobil v zameno za samoupravljanje (v tem prispevku se ne bom spuščal v ugotavljanje, kakšno je bilo), je mera polna.

Zakaj? Zato, ker so delavci v zameno dobili dvojni mejni položaj, saj so v mejnem odnosu z domačim kapitalom in s tujim kapitalom s posojili vred. Njihova edina pravica je delati, ubogati, molčati, pa še srečo imajo, če delo sploh imajo. Pri tem odnosu gre še za nekaj več, gre za razmišljanje, da delavec v delovnem odnosu za mezdo odproda ali odstopi svoje pravice, gre za poskus, da se pod fasado odpravljanja samoupravljanja žele odpraviti tudi pravice, ki so v razviti Evropi postale samoumevni del produkcije in civilizacijski dosežek. To je past, v katero se ne smemo ujeti. Taka razmišljanja so za Svobodne sindikate Slovenije nevzdržna in jih zato odločno zavrača.

Odločanje oziroma soodločanje delavcev je tesno povezano z odnosom političnih strank. Politična odločitev je, o čem naj delavci odločajo. To namreč velja tudi obratno: sedanje stanje ponazarja voljo in namere političnih strank, o čem delavec danes sploh še lahko odloča. Skratka, politična struktura vpliva na pravila igre: gre za politično odločitev strank v parlamentu. Kako naj izgleda participacija delavcev v družbi, bi se morale politične stranke javno opredeliti. Nisem prepričan, da je opredelitev zgolj kot predvolilna programska obljuba že sama po sebi dovolj. Korak naprej od programskih obljub sta pobuda in zakonska iniciativa za sprejem zakona v parlamentu. Kako in na kakšen način bo to zapisano v zakonu in drugih aktih, pa bo prispevala stroka.

Namera bi bila jasnejša, če bi stranke predlagale, da bi postopek za izdajo zakona o sodelovanju zaposlenih pri upravljanju podjetij in

v drugih organizacijah potekal vzporedno z razpravami o pripravi in sprejemu nove ustave Republike Slovenije. To bi bil korak dalje od obljub. Vendar ta pobuda in iniciativa manjka.

Participacija delavcev v podjetjih in v drugih organizacijah mora biti zagotovljena z Ustavo Republike Slovenije. V novi ustavi je treba pravico do sodelovanja in soodločanja zaposlenih v podjetjih in drugih organizacijah opredeliti kot ustavno varovano socialno in ekonomsko pravico, ki bo omogočala visoko stopnjo vplivanja delavcev – ustvarjalcev gmotnih in duhovnih dobrin na upravljanje podjetij in drugih organizacij.

Sodelovanje zaposlenih pri upravljanju podjetij in drugih organizacij je pomembna civilizacijska vrednota in pridobitev. Gre za evropske standarde, na katere se pri snovanju zakonodaje pri nas danes po pravilu radi sklicujemo. Te pravice delavcev so tudi temelj sodobne socialne države in eden od pogojev za nadaljnji razvoj demokracije sploh. In nenazadnje so pomemben vzvod družbenoekonomskega napredka in razvoja. Pravica sodelovanja zaposlenih pri upravljanju postaja pomemben del ekonomskih pravic človeka in sestavina človekovih pravic in svoboščin.

Pri oblikovanju zakonodaje o participaciji zaposlenih bi kazalo upoštevati specifičnosti posameznih dejavnosti in oblike organiziranja. Ne moremo zancmariti tudi vseh pozitivnih dosežkov samoupravljanja, kazalo bi graditi na tem. Danes pa samoupravljanje bolj zmerjamo, kot resno – analitično ter argumentirano – kritiziramo.

O tem sem spregovoril obsežneje tudi zaradi tega, ker bo položaj delavcev od kolektivne pogodbe odvisen tudi od opredelitve participacije v Ustavi Republike Slovenije in zakonih.

Podpisali smo splošno kolektivno pogodbo za gospodarstvo, podpisane so že nekatere panožne kolektivne pogodbe. Zahtevamo tudi takojšen podpis splošne kolektivne pogodbe za negospodarstvo.

Kolektivne pogodbe se morajo začeti uresničevati kot avtonomno delovno pravo na vseh ravneh. Pomeniti morajo prehod iz družbenih dogovorov oziroma samoupravnih sporazumov v novo kakovost, ne pa da doživljajo njihovo usodo. Preprečiti morajo poseganje in vmešavanje države v podjetja. Gre preprosto za pravično razmerje med delom in kapitalom. Gre za akt, po katerem je pravica zagotovljena in iztožljiva. Kar je napisano v kolektivni pogodbi, je resno in je treba za vsako ceno izvajati. Vsebinska kolektivnih pogodb mora biti takšna, da jo je možno uresničiti. V pogajanjih pa je treba doseči največ, kar je možno. Zato je normalno, da sindikat potiska tarifo navzgor, delodajalec navzdol. Gre torej za akt, ki uravnava družbeni oziroma socialni mir. Hkrati pa je prav, da v sindikatih povemo tudi to, da tisti, ki noče delati, pač ne spada v delovni proces. Delovno mesto je danes postalo tak kapital, ki ga ne kaže podariti lenuhom.

Za Svobodne sindikate je lastninska reforma eno najpomembnejših in za slovenskega delavca najuspešnejših vprašanj, saj bo imela njena vsebinska zasnova in izvedba izjemno velike posledice na njegov socialni in ekonomski položaj, pa tudi na položaj prihajajočih generacij. Zato zahtevamo, da je treba določiti delež družbene lastnine neodplačano prenesti na delavce na podlagi njihovega prispevka z delom k družbeni lastnini in da zaradi privatizacije noben delavec ne more izgubiti dela oziroma zaposlitve, da je treba z jasno opredeljenimi določbami zakona preprečiti pojave korupcije, protipravnega pridobivanja premoženjskih koristi, neupravičenega bogatenja in za take pojave določiti ostre sankcije; objekte družbenega standarda in podjetniška stanovanja je treba izvesti iz privatizacije in nad temi objekti uveljaviti skupinsko lastnino zaposlenih in upokojevnih delavcev.

Prav tako odločno odklanjamo rešitve, na podlagi katerih bi se denacionalizacija podjetij opravila tako, da bi postali bivši lastniki ali njihovi dediči fizično lastniki teh podjetij oziroma njihovih delov. Podjetja in njihovi deli naj se vračajo zgolj v vrednostni obliki. Proces denacionalizacije pod nobenim pogojem ne sme povzročiti krivic delavcem; ti zaradi tega ne smejo izgubiti zaposlitve; vanj ne smejo biti vključeni objekti skupnega in splošnega pomena. Denacionalizacija naj se izvaja predvsem tako, da bodo bivši lastniki iz naslova pravične odškodnine prejeli vrednostne papirje Republike Slovenije, nikakor pa ne na osnovi sredstev delavcev, saj bi to povzročilo še večje socialne razlike.

Ker so v sedanjih socialno ekonomskih razmerah in ob vse večjem številu stečajev delavci preslabo zaščiteni, Svobodni sindikati zahtevamo, da se takoj pripravi zakon o stečaju, ki naj bi za Slovenijo na novo uredil stečajni postopek. V njem mora biti takšna opredelitev položaja delavcev zaradi stečaja in njihovih pravic do stečajne mase oziroma lastnine propadlega podjetja, ki ustreza njihovemu novemu položaju v tržnem gospodarstvu.

Zahtevamo tudi zakon o delavskih sodiščih kot samostojnem delu pravosodnega sistema, ki bodo – urejena po tripartitem sistemu – pristojna za spore iz delovnih razmerij in ki so neobhodna za učinkovito varovanje delavčevih pravic in uresničevanje kolektivnih pogodb. Zavzemamo se tudi za vzpostavitev institucije »ombutmana«, ki naj po vzoru razvitih družbenih ureditev nudi pravno pomoč delavcem pri kršitvi njihovih pravic.

To je le nekaj vprašanj, ki bodo usodno vplivala na položaj delavstva.

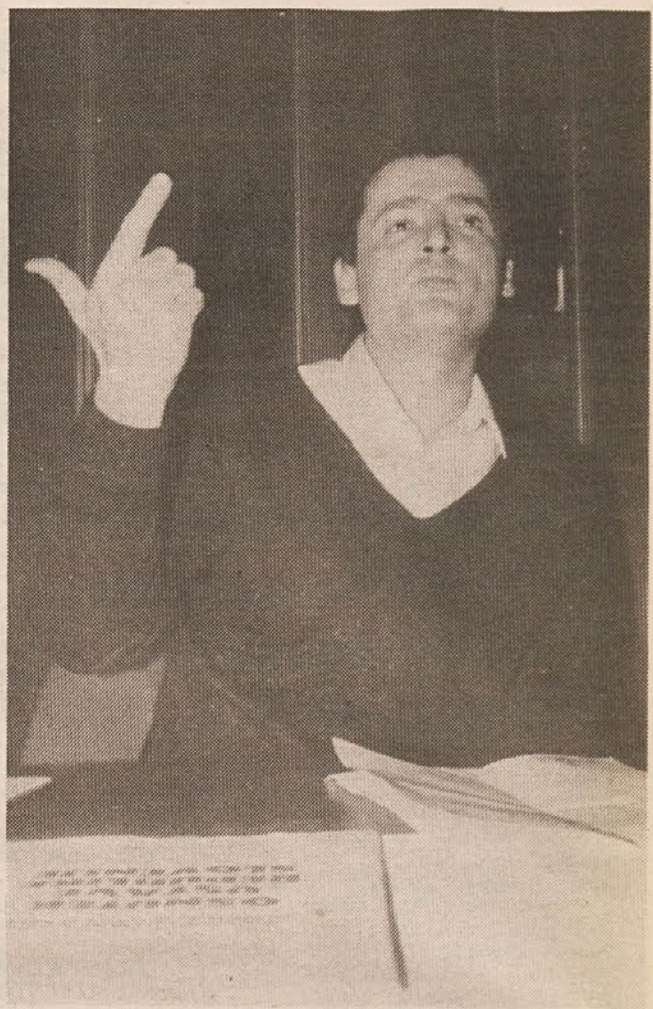
Na tem mestu ne bi obširneje omenjal naših sindikalnih zadreg in tega, kako se eni in isti na eni strani na vso moč trudijo zagovarjati (imajo pač svoje račune) sindikalni pluralizem, na drugi strani pa nas potiskajo pod neko sindikalno streho oziroma sindikalno SZDL. Gre za sprenevanje, ki mu ni para. Ni moj namen posegati v akcijsko in organizacijsko svobodo sindikatov, ampak vse sindikate, organizirane v konfederaciji, zvezo ali pa samostojne, avtonomne, neodvisne, podjetniške sindikate oziroma vso to sindikalno folkloro opozoriti na to, da smo vsi pred spoznanjem, da lahko tehnostuktura da delavcu tisto, kar mu nudi danes, tudi brez sindikata. Če pa k temu dodamo še posamezne ambicije (njihove namere so jasne) po ustanovitvi delodajalskih sindikatov, izključno v funkciji njihove transmissije, je za sindikate izziv dovolj resen in odgovoren. In to naravnost kliče k resni sindikalni organizaciji, sicer lahko sindikat tudi »odnese«. Kakšne bi bile posledice takšnega sesutja, lahko presodimo sami. Na drugi strani pa je čas, da vlada in oblast sindikate končno sprejmeta za socialpartnerje.

Na koncu mi dovolite, da vsem bralcem časnika Nova doba, delavcem in njihovim družinam čestitam k delavskemu prazniku in zaželim prijetno praznovanje.

RAJKO LESIAK, sekretar Sveta ZSSS

Žalostni pomini

Delavsko gibanje v Sloveniji se ponovno prebuja iz svoje otopelosti, neučinkovitosti in nesposobnosti. Kako dolgo bo trajal ta proces, da bo sindikalizem prišel na nivo, da bo učinkovit, se ne ve. V prvi meri je to odvisno od samih delavcev in slovenske inteligence. Slovenski sindikalizem je v današnjem obdobju moral začeti delovati od samega začetka. To pomeni, da se delavsko gibanje vzpostavlja na novih temeljih in si izbira nove cilje, kar seveda ni tako lahko, ker se istočasno dogajajo tudi ostale družbene spremembe na vseh področjih. Končni cilj h kateremu stremi slovenska družba še zmeraj ni jasen in tudi še ne bo tako hitro dosežen. Zaenkrat se še cilji in poti po katerih se bomo odpravili, iščejo. Kakšna bo podoba in vsebina naše

družbe, to je slaba ali dobra, bo odvisno od nacionalnega sporazuma – konsenza. V kolikor ne bomo tega dosegli, nas čakajo nove težave in nadaljnje propadanje, ne samo na gospodarskem, temveč tudi na nacionalnem nivoju. Neodvisni Sindikati Slovenije smo si zadali jasne cilje, ki se dajo uveljavljati v vsaki družbi, ne glede na politično in gospodarsko ureditev. Cilj je socialno urejena država, z ustreznim nivojem blagostanja in svoboščine, katere pripadajo civiliziranim družbam.

Problemi samega sindikalnega gibanja so v sindikatih samih. Velik delež sedanje neučinkovitosti je prinesel prejšnji sistem. Mnogo časa bo še moralo miniti, da se bodo sindikati postavili na lastne noge. Po našem mnenju je največji problem sindikalizma miselnost, ki vlada v ljudeh, da se bodo stvari same od sebe uredile in speljale. Člani sindikatov smo dejansko kot otroci, ki se še ne zavedamo pravega pomena svojega dela. Delavci se še preveč zanašajo na sindikat kot ustanovo (institucijo), ki bo zanje opravila vse, če plačajo članarino. Ko bomo delavci (fizični in intelektualni) spoznali, da smo dejansko mi sindikat in, da moremo svoje delo opraviti sami, bomo na nivoju, kjer bo možen pravi uspeh. Povedati želimo, da z večino pasivnega članstva in z nekaj uspešnimi in ustvarjalnimi člani lahko dosežemo le polovične ali nekvalitetne kompromisne uspehe. V delavcih je še preveč prisoten strah iz preteklosti in nov strah, to strah pred izgubo službe. Temu, današnjemu strahu lahko rečemo iluzorni strah. Obstaja dejanska možnost masovne brezposelnosti, vendar z miselnostjo »saj mogoče jaz ne bom brezposeln, če bom tiho« ne bomo rešili problemov. To je iluzija, ki se jo da prerasti s tem, da strnemo vrste in se začnemo potegovati za svoje pravice. Princip sindikata ni toliko v denarnih sredstvih in posameznikih, temveč v vsedelavski solidarnosti »eden za šve, vsi za enega«. Katera sila se lahko upre temu?

Drugi večji problem sindikalizma je neizkušnost in pomanjkanje sindikalnega znanja (od tod izvirajo sindikalne zdrahe, ker le ti nimajo dovolj za ponuditi, se med seboj spopadajo okoli stvari, ki so za delavce popolnoma nepomembne) za sindikalno delovanje.

Tretji pomembnejši problem je zatajitev humane slovenske inteligence, ker ni priskočila na pomoč delavcem. Tudi inteligenca bi se morala zavedati, da so samo delavci, le nekoliko bolj plačani in z malo več privilegiji. Čaka jih podobna situacija, kot delavce. Sindikati so še danes obravnavani, kot organizacije, za ljudi z nižjo stopnjo izobrazbe in socialnega položaja. Menim, da smo sindikati že prerasli te vsiljene okvirje in delujemo na področjih, ki se tičejo samih nacionalnih interesov, ne kot klasične politične organizacije, temveč humanitarne organizacije, katere se bomo zavemale za prebivalce Slovenije na vseh njim življenjsko pomembnih področjih, seveda največ na pravicah, ki izhajajo iz dela.

Delavci so danes dejansko v dobesednem pomenu brez pravic in so prepuščeni na milost in nemilost dogodkom. Mnogo zaradi nesposobnosti sindikatov, zatem gospodarske situacije, samovolje vodstvenih kadrov, slabe zakonodaje in podobno. Delavcem lahko odkrito povemo, da so v pravi godlji in, da ne pomenijo več niti števil. Kaj napraviti, da se to spremeni na bolje? Skromnost je dobra vrлина, drugo pa je, se pustiti imeti za norca. Zelo žalostno je dejstvo, da slovenski vladi tuji strokovnjaki priporočajo misli in ideje, ki jih ponujamo mi, slovenski sindikati. Očitamo ji, da ni pripravljena ali sposobna sodelovati. Želimo si, da bodo besede tujih strokovnjakov zalegle. Gre predvsem za pravičen pravni prehod družbene lastnine v druge oblike lastnine. Sindikati zahtevamo razdelitev dela nacionalnega premoženja zaposlenim in prebivalcem Slovenije, ker so ga ti dejansko ustvarjali. Nismo hlapič Jernej. Oblasti bo to moralo postati enkrat jasno. Vse pomembnejše odločitve, ki se nanašajo na Slovenijo in interese prebivalcev, so možne samo z nacionalnim dogovorom. Vsi moramo vleči za isto vrv. To se bo dogodilo šele takrat, ko bo dosežen nacionalni sporazum – konsenz. Pravega sodelovanja sindikatov in oblasti ni. Ne toliko zaradi sindikatov, kot zaradi vlade, ki ni hotela sodelovati. Kakšno bo bodoče sodelovanje sindikatov in vlade, se bo kmalu pokazalo.

Ne razumemo, zakaj oblast dopušča propadanje slovenskih podjetij, za delavce pa piše restriktivne zakone. Kako lahko vlada dopušča upravljanje podjetij slabim vodstvenim kadrom (ne v političnem smislu, temveč v strokovnem) in s tem dopušča poglabljanje krize in nepotrebno propadanje, marsikdaj pa se ubada s povsem nepomembnimi stvarmi. To je naše sporočilo delavcev za 1. maj, praznik dela. Kako naj jim zaželimo srečen in prijeten praznik dela, ko pa jih je mnogo preveč brez dela in za življenje nujno potrebnih dobrin. Vsakdo ga bo simbolično doživel in se ob njem spominjal, na ne še tako dolgo preživete praznike 1. maja.

RASTKO PLOHL,
predsednik predsedstva NSS

IZREDNA POT V SAMOSTOJNOST

Novinarji, mirno!

Čeprav smo se novinarji že dalj časa strinjali, da je slovenskega ministra za informiranje Staneta Staniča nujno potrebno zamenjati, pa nas je sedaj, ko je do zamenjave končno prišlo – zmrzilo. Ne le zato, ker so Staniča očitno »odstavili« brez njegove vednosti, kakor pravi sam.

Zmrzilo nas je, potem ko smo slišali, kdo bo zamenjal Staniča. Jelko Kacin, namestnik republiškega sekretarja za ljudsko obrambo, diplomat FSPN – oddelka za obramboslovje, je velik strokovnjak za vojaška vprašanja, kar je že nekajkrat dokazal. Je človek, ki si je pridobil izredno naklonjenost medijev in ljudi zaradi svojega umirjenega nastopa, samozavesti, razgledanosti in predvsem strokovnosti. Človek, ki je doslej opravljal le dela, ki sodijo v resor vojske in ni imel nobenih neposrednih stikov z mediji in novinarstvom v širšem smislu, je postal novi minister za informiranje. Počasi prihajajo na dan tudi govoriče, da ta kadrovska zamenjava ni bila tako nepričakovana, saj je Kacin že doslej vodil posebno delovno skupino, ki je pri slovenski vladi pripravljala program informativne dejavnosti ob osamosvojitvi Slovenije in v katero Stanič ni bil vključen, niti ni vedel, da jo vodi Kacin.

Zamenjava sekretarja za informiranje in zadnji dogodki, povezani z nekaterimi slovenskimi novinarji, napovedujejo precej hude čase za novinarje. Potem, ko je slovenska vlada sprejela zakon o vojaški obveznosti in ko so bile opravljene kadrovske spremembe v policijskih vrstah, je ostalo le še

informiranje precej boleča točka slovenske vlade in oblasti v celoti. Zaradi številnih napak, zgrešenih potez, nespretnosti in arogantnosti ministrov in nekaterih težko razumljivih potez, so mediji slovenski vladi resnično čedalje manj naklonjeni. Vlada pa nasprotno ves čas poudarja, da ob osamosvojitvi Slovenija potrebuje podporo novinarstva tudi zaradi pozitivne promocije Slovenije v tujini. Vendar je v tujini kaj težko predstavljati velike uspehe slovenske demokratične oblasti, ko se število brezposelnih približuje številki 100 tisoč, ko stankajo učenci, ne le učitelji, ko zapirajo bolnice, denar pa namenjajo za lastno vojsko.

Verjetno se je Lojze Peterle ravno zato odločil, da bo dal »pravega človeka na pravo mesto«. Pa tudi Janez Janša bo sedaj končno lahko uresničil svojo napoved o »labodjem spevu« nekaterih novinarjev. Jelko Kacin se je dela že lotil. Za začetek je vsem ministrom poslal vprašalnik, s katerim jih sprašuje za mnenje o dosedanjem delu sekretariata za informiranje in jih prosi za njihove predloge in mnenja v zvezi z bodočo organizacijo tega organa. Mnogi namreč vidijo Kacina v vlogi »stečajnega upravitelja«, ki prihaja z namenom, da ukine sekretariat kot uprav-

ni organ in osnuje nekakšen urad za tisk, novo tiskovno agencijo Slovenije in Agencijo za promocijo Slovenije. In seveda pristrže krila najglasnejšim kritikom vlade in njene politike. Slišati je tudi, da je predsednik Peterle že obljubil italijanskemu konzulu v Sloveniji, da slovenski tisk odslej ne bo več negativno pisal o izjavah italijanskega zunanjega ministra de Michelisa, četudi se zavzema za »enotno in celovito Jugoslavijo«.

Novinarji se pravzaprav najbolj bojimo uvedbe neke vrste »izrednih razmer« v novinarstvu, ko bodo dovoljena vsa sredstva in ko se bo na zelo enostaven način mogoče znebiti neposlušnih. Kot je slišati, se nekje v vladnih kabinetih pripravljajo posebna pravila obnašanja za novinarje, ki naj bi veljala v izrednih razmerah. Kaj če novi minister za informiranje, ki je nedvomno odličen poznavalec izrednih razmer in obnašanja v takšnih razmerah, nenadoma ugotovi, da so razmere v novinarstvu zrele za to, da se jih razglasi za »izredne«.

Verjamemo v razum in razsodnost Jelka Kacina, saj je že doslej veljal za človeka z vsemi pozitivnimi lastnostmi, zato tudi upamo, da so naši strahovi in bojazni brez osnove in ga je Peterle postavil zato, da bo naredil tisto, česar Stanič ni znal ali mogel, bilo pa bi potrebno. Oblast namreč kljub vsemu ne bi smela pozabiti, da je prišla do oblasti tudi z izdatno podporo in naklonjenostjo slovenskega novinarstva.

STAVA TISOČLETJA

Naša nagradna akcija temelji na domnevi, da se bo Slovenija osamosvojila in da bodo politiki udeleženi plebiscitno izraženo voljo Slovencev.

Med prispelimi odgovori bomo vsak teden izžrebali (najmanj) tri nagrade, tistega, ki bo pravilno napovedal datum osamosvojitve, pa bomo na koncu akcije bogato nagradili. Če bo pravih odgovorov več, bomo nagrajenca izžrebali.

Nagradna akcija »Stava tisočletja« traja do 15. maja letos.

Med stavnimi lističi, ki so prispeli v naše uredništvo do ponedeljka 22. aprila, je žreb razdelil naslednje nagrade:

- Bojan JERIC, Ul. frankolovskih žrtev 32, 63000 CELJE, dobi **zlat prstan ZLATARSTVA KRAGL iz Žalca**
- Valerija SILOVŠEK, Jenkova 9, 63320 VELENJE, dobi majico POCO-LOCO
- Inge KRIŽNIK, Botričnica 10, 63230 ŠENTJUR, pa gre na **podvodno masažo v Zdravilišče Rogaška Slatina.**

V naslednjem kolu bomo med stavnimi listki, ki bodo v naše uredništvo prispeli do ponedeljka 6. maja izžrebali naslednje tri nagrade:

- **zlati prstan ZLATARSTVA MILAN GAJŠEK iz Šentjurja**
- **vetrovka, darilo METKE Celje**
- **mineralna kopel v Zdravilišču Rogaška Slatina**

Zdaj gre zares! Tako v naši nagradni akciji, kot pri osamosvojitvi slovenske države. Optimistov je tudi med našimi bralci vse več; praviloma vsi postavljate formalno razglasitev v prvo polovico letošnjega leta in mednarodno priznanje v drugo polovico leta oziroma na začetek leta 1992. Avstrija še naprej vodi med tistimi, ki naj bi samostojno Slovenijo prvi priznali, tu in tam pa se pojavljajo Nemčija, Češko-Slovaška Federacija, Velika Britanija, Litva, Madžarska in Ciper ter druge (samostojne) države.

Stavni listič tisočletja

Priimek in ime

naslov

1. Kdaj bo Slovenija mednarodno priznana kot samostojna država.

.....
(dan, mesec, leto)

2. Kdaj bo Slovenija formalno razglasila samostojnost in neodvisnost?

.....
(dan, mesec, leto)

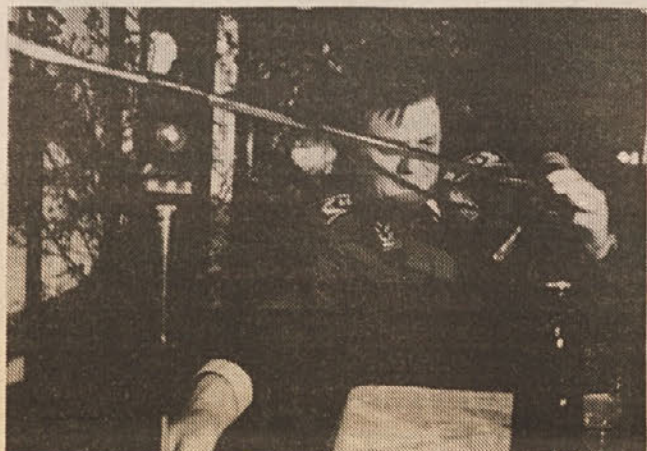
3. Katera tuja država bo prva priznala samostojno Slovenijo?

.....
(dan, mesec, leto)

Kupon pošljite na naslov: Nova doba, Aškerčeva 15, 63 000 Celje
– knežje mesto s pripisom »Stava tisočletja«.

FOTOREPORTAŽA

Mikrofon je naš

NA 8. CELJSKEM VEČERU V HOTELU DOBRNA

Vojna je način

Prišla sta le dva, saj je admiral Stane Brovet imel obveznosti v zvezni skupščini. Pa ni bil razgovor nič manj zanimiv. Poveljnik V. armadnega območja iz Zagreba, kamor sodi tudi Slovenija, generalpolkovnik Konrad Kolšek in njegov pomočnik generalpodpolkovnik Ivo Tominc sta odgovarjala na vsa vprašanja, tudi provokativna. Na taka seveda malo po ovinkih, dokazala sta, da sta tudi uspešna politika, čeprav sta menila, da je njuno politično prepričanje zasebna stvar in nista odgovorila, če sta člana ZK – Gibanja za Jugoslavijo.

Pa pogledjmo po vrsti, najprej o mednarodnem položaju in o tem, kdo bi utegnil napasti Jugoslavijo.

KOLŠEK: »Časopisi precej pišejo, če sploh rabimo JLA. Res ni več varšavskega sporazuma, SZ pa je ostala vesela. Nato pakt je ostal, samo močnejši je. Na obeh straneh nasploh niso zmanjšali oborožitve, enote so kar za četrtino bolj močne. Vojna je še vedno način za razreševanje političnih zadev. Taktiko »Blitzkriega« so izdelali do potankosti. Jedrski arzenal je ostal nedotaknjen. SZ daje za znanstvene raziskave vojaškega značaja kar petino svojega vojaškega proračuna. Meje v Evropi so, kljub KEVS-u, še lahko sporne. Dokaz je naš Balkan. Tega se zunaj bolj zavedajo kot mi sami. Teritorialne apetite do Jugoslavije izražajo v Albaniji, Bolgariji...«

Nemočna OZN

TOMINC: »Tečejo tudi procesi demilitarizacije in pozorno jih spremljamo. Na tehtnici odnosov še ta misel ni prevladala. Oboroževalna tekma še traja, precej novosti smo lahko videli v Zalivu. Američani so jasno pokazali, da imajo namen ščititi svoje interese po vsem svetu. OZN ni dovolj močna, da bi zagotavljala mir po svetu. Biti moramo na trdnih tleh – popuščanje napetosti stoji na mestu, v praznem prostoru se oboroževalna tekma nadaljuje. V Jugoslaviji smo pred 3 leti zmanjšali oborožene sile za 15 odstotkov, zmanjšali smo čas služenja vojske, vendar tega nismo znali reklamirati po svetu.«

Kakšna je pravzaprav vloga JLA v tej balkanski godlji?

KOLŠEK: »SFRJ obstaja, tečejo sicer spremembe, vendar vloga JLA je jasna. Spoštujemo demokratično izvoljene oblasti v vseh republikah. Ne mešamo se v politična dogajanja. Ne bomo pa dovolili, da bi se narodi streljali, da bi imeli državljansko vojno.«

Ne za Slovence, ne za Srbe

Očitajo vam, da zagovarjate srbsko politiko?

TOMINC: »To so očitki, ki jih na veliko talajo novinarji. Bistveno je, da bo morala politika najprej povedati, kakšna bo Jugoslavija, JLA se bo prilagodila. Problem pa je, ker politiki že gradijo strehe, temeljev pa še ni. Ne delimo se po narodih in ne podpiramo posebej ne Srbov, ne Slovencev. Generali, ki so se upokojili, ne predstavljajo JLA! V vzgoji vojakov politične vzgoje ni več, poudarjamo splošne vrednote. Če bi pritegnili srbski politiki, bi bil to konec JLA.«

Miloševiću ste držali častno stražo?

KOLŠEK: »Da. To je po predpisih, ki veljajo za grob neznanega vojaka na Avali. Ravno tako bi naredili, če bi se poklonil Milan Kučan.«

Nista malo predalec od Beograda?

KOLŠEK: »Od Zagreba do Beograda je bilo pred vojno 400 km in je še danes tako. Kot vidite, državnega udara še ni bilo in ga vojska tudi nikoli ni načrtovala. Tako bo ostalo. Štab vrhovnega poveljstva ni nič neobičajnega. To je organ, sestavljajo ga člani generalštaba in zveznega sekretariata za ljudsko obrambo. Oblikuje se v izrednih razmerah ali v vojni. Predsedstvo SFRJ je delalo v nenormalnih razmerah, zato je začel delovati tak štab.«

O finančnem stanju JLA.

KOLŠEK: »Republike ne plačujejo, razen Črne gore. JLA manjka okoli 16 milijard. Zamrznili smo načrta za super-sonic in nov helikopter. Iz JLA gre 80 odstotkov denarja nazaj v republike, v podjetja, trgovine, proračune. Sodelujemo s 410 podjetji v Sloveniji. Ker ni denarja je naših naročil manj.«

Oba sta povedala, da je so-

delovanje z gospodarstvom dobro. Povedala sta tudi podatke o sodelovanju JLA v novembrskih poplavih. Javnost o tem premalo ve. JLA je nakazala 10,9 milijona prostovoljnih prispevkov vojakov in civilistov, zaposlenih v JLA. Dali so tudi dvodnevni zaslužek, 14 dni so celjsko bolnišnico oskrbovali z elektriko, vodo, zvezami. Naredili so 3časne mostove. Sodelovalo je 664 ljudi, delali so 31.600 ur, vozilo je čez 30 tovornjakov, ki so prevozili 10.000 km, opravili so 940 motornih ur. Vse skupaj je vredno nad 5 milijonov.

KOLŠEK: »Naša pomoč je dolžnost, prostovoljni prispevki pa so odraz naše pripravljenosti pomagati vsakemu.«

Normalni odnosi s Slovenijo

KOLŠEK: »Stiki s Slovenijo, ki so bili razrahljani, ker so iz Slovenije ponujali pogovore z vnaprejšnjimi pogoji, so zdaj normalni.«

Kaj sta se dogovorila Kadjević in Peterle?

KOLŠEK: »Govorili so o nabornikih, TO in financiranju JLA.«

Ste izpraznili štab TOV na Prežihovi?

KOLŠEK: »Stavba je last LB. Prosili so nas, da ne bi podaljšali pogodbe. Inventar je last TO. Del je v naših stavbah, še vedno je last TO. Mimogrede, TO ni paravojaška organizacija. Ne bomo ničesar vzeli TO. Orožje v naših skladiščih je na varnem, v kratkem ga bomo skupaj pregledali.«

Oba sta povedala, da sta ponosna, da sta Slovenca. Kolšek je rekel, da je Savinjska dolina najlepša (dōma je iz Letuša), povedal je, da je glavno mesto Celje, Tominc pa je pohvalil okolico Postojne, kjer je rojen. Zanimivo je, da sta imela le skromno spremstvo, šoferja, ki je zagotovo tudi varnostnik. Je pa oba pazila tudi Bavčarjeva policija, Povedala sta celo, da sta osebno neoborožena. Tako hodita tudi po Zagrebu.

TOMINC: »Očitek o kraji je neciviliziran, tako kot so necivilizirano, kot Sadam Husein, vzeli elektriko, vodo, gretje.«

Boste opustili nekatere vojašnice?

TOMINC: »Del jih bomo postopoma izpraznili, ker zmanjšujemo število vojakov. V mariborskem in ljubljanskem korpusu že tečejo ustrezni dogovori.«

O Titu, srpu in kladivu...

Eno izmed vprašanj je bilo, če imata še srp in kladivo na zvezdi?

TOMINC: »To imajo proletarske enote. O znakih odločajo v Beogradu. Lahko pa povem, da vojaki v prostem času, kmalu v civilu, lahko hodijo v cerkev, nosijo na primer križce pod majico, dobivajo v vojašnico versko literaturo. Svečana prisega je še po starem, spremembe gredo počasi. Departizacija JLA je bila hitra, depolitizacija bo šla počasi. Obletnice Titove smrti se bomo spominjali, bil je velik vojak in človek. (Ploskanje.) Tita je zaznamovala svetovna zgodovina.«

KOLŠEK: »Visok ameriški funkcionar je rekel, da bo Tito ostal v zgodovini in nihče tega ne more spremeniti.«

TOMINC: »O klerikalizmu naj se menijo politiki. Osebno zelo cenim nadškofa Šuštarja.«

Povedala sta še, da so vojaki šli v Pakrac, Plitvice, na beograjske ulice po ukazu predsedstva. Sta profesionalca in o takih ukazih posebej ne razmišljata. Oba sta povedala, da čakata na penzijo in ne bi sprejela kakšne ponudbe Slovenije za delo v slovenski vojski ali v obrambnem ministrstvu. Prepričana sta, da so republiške armade slaba misel. Slovenija sicer nima vojaške doktrine in ne bo mogla uspešno šolati svojih vojakov. O tem, če bodo Slovenci po 7 mesecih šli iz JLA, se bo treba dogovoriti v Beogradu. Helikopterji, ki naj bi leteli lani v Kninu, so hoteli goljufati. Prijavili so enega, leteli so trije, tudi po drugi smeri kot so najavili. Zavrnili jih je kontrola leta, ki je civilno-vojaška. V Kninu Srbi nimajo orožja JLA.

Ponovno sta poudarila, da bo vojska storila tako, kot se bo dogovorila Jugoslavija. Nikoli ne bo streljala na narod. Spoštujemo slovenski plebiscit.

TUDI HRVATI IZBIRAJO NOVINARJE

Izganjanje hudiča

Potem, ko je – sedaj že odstavljeni – slovenski minister za informiranje Stane Stanič dopisnici Politike ekspres v Ljubljani Aleksandri Plavevski v »vljudnostnem pismu« dal vedeti, da je zaradi svojega načina pisanja o Sloveniji v prostorih slovenske vlade nezaželjena, se je nekaj podobnega zgodilo tudi na Hrvaškem. Hrvaško ministristvo za informiranje je namreč za nezaželeno razglasilo Milo Štulo, dopisnico Televizije Beograd v Zagrebu.

Omenjena novinarka se je hrvaškemu vrhovništvu zamerila zaradi svojega nastopa na tiskovni konferenci ob srečanju šestih predsednikov na Brdu pri Kranju. Kljub opozorilom ministra Staniča, ki je tiskovno konferenco vodil, naj novinari postavljajo kratka in jasna vprašanja, si je Milo Štula vzela pravico in vprašanju, ki ga je naslovila na hrvaškega predsednika Tudmana, dala še svoj komentar, ki ga je bilo mogoče razumeti kot odgovor. Vprašanje se je nanašalo na spor med JLA in hrvaškimi specialci, njen komentar pa je bil seveda

v stilu, ki ga gojijo beograjski mediji. Franjo Tudman, ki je očitno razumel, da je hotela Milo Štula povedati le svoje mnenje, ali pa mnenje svoje sredine, ne zanima pa jo njegov odgovor, je na ta izziv beograjsko kolegico le vprašal, naj pove, kje na Hrvaškem bi rada imela svoj miting. Neuničljiva Milo Štula pa mu je zabrusila, da se obnaša predrzno, kadar ne ve odgovora ali noče odgovoriti. Dr. Tudman na to opazko ni reagiral in konferenca je tekla dalje.

Očitno pa Milo Štula v predsednikovem kabinetu njenega

obnašanja niso oprostili, saj je že naslednji dan prišlo z Banskih dvorov sporočilo, da je »gospa Milo Štula zaradi svojega obnašanja nezaželena v prostorih hrvaških političnih organov«.

Resnici na ljubo je treba povedati, da velja Milo Štula za eno najbolj brezkompromisnih in nesramnih beograjskih novinark, ki je bistveno pripomogla k negativni podobi Hrvaške v srbskih medijih. Svoječas je bila zaposlena v zagrebškem Danasu, istočasno pa je v beograjskem Ninu objavljala uničujoče prispevke o porajajočih se demokratičnih spremembah na Hrvaškem. Nato pa se je preselila na beograjsko televizijo, dopisništvo v Zagrebu. Na Brdu pri Kranju je zbužala splošno pozornost moškega dela kolegov s svojo pojavo in vehementnim razlaganjem

predlogov za razreševanje jugoslovanske krize. Skozi srbske oči, seveda.

Ne glede na vse to, pa se mnogi s potezo hrvaške vlade ne strinjajo. Drugi vidijo zlovesče podobnosti med dogajanjem na slovenski in hrvaški novinarski sceni in »izgon« Mile Štula tolmačijo kot opozorilo vsem tistim novinarjem, ki razmišljajo drugače od politikov. Slovenski premier jim tudi zgovorno govori, kaj vse se še lahko zgodi. Potem, ko je slovenska vlada za nezaželeno razglasila novinarko Aleksandro Plavevsko, je odstavela tudi vodjo skupščinske službe za informiranje Alenko Leskovic in preko nje posredno tudi novinarko Dela Majdo Vukelić, ker jim ni bilo všeč njeno poročanje iz skupščine. Kdo bo, »upravičeno« ali »neupravičeno«, naslednji »izgnan«?

INOVATOR MARKOVIĆ

Podjetje Jugoslavija

V razpravi je osnutek zakona o ustanovitvi javnega podjetja za stanovanjski in poslovni sklad zveznih organov, ki bo opravljalo storitve v zvezi z vzdrževanjem in upravljanjem stanovanjskega sklada zveznih organov.

Namen ustanovitve tega javnega podjetja je predvsem zadovoljevanje potreb zveznih organov, kot so: nenehno opravljanje določenih dejavnosti v zvezi s stanovanjskim in poslovnim skladom, enake pravice uporabnikov ter prilagajanje teh dejavnosti potrebam uporabnikov. To naj bi omogočilo javno podjetje, ne pa zvezni organi. S tem, pravijo v Zveznem izvršnem svetu kot predlagatelju osnutka zakona, bi se vzpostavila nova razmerja pri opravljanju določenih del za zvezne organe na podlagi delovanja tržnih zakonitosti, vendar z določenimi posebnostmi v skladu z rešitvami zakona.

Federacija kot ustanoviteljica javnega podjetja le-temu za-

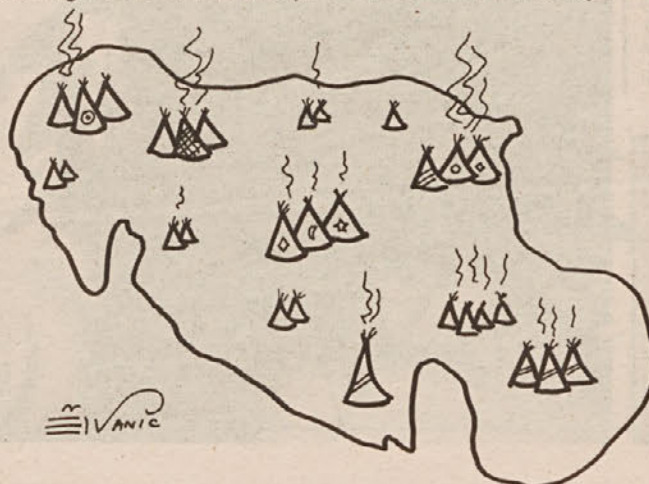
upa nepremičnine, stvari in sredstva, na katerih ima pravico razpolaganja SFRJ in na katerih obdrži pravico razpolaganja, da bi zagotovila delo javnega podjetja. V osnutku zakona je predlagano, da ustanoviteljica prenese stvari, ki so se doslej uporabljale za opravljanje storitev v zvezi z uporabo teh skladov in denarna sredstva, nujna za začetek poslovanja tega podjetja, ki pa bi bila sredstva javnega podjetja.

Sredstva za delo omenjenega javnega podjetja bi zagotavljali iz dela obračunane stanarine in zakupnine, iz proračuna federacije (le katere????) za opravljanje storitev zveznim organom in iz prihodkov, ki bi jih to podjetje ustvarilo z opravljanjem svoje dejavnosti.

21. člen predvidenega zakona se zaenkrat glasi: »Dokler se ne sprejme statut javnega podjetja in odpre žiro račun pri SDK, najpozneje pa do 31. marca 1992, se plačilni promet opravlja prek sedanjih računov Uprave poslovnih stavb zveznih organov in Interesne skup-

nosti za graditev in upravljanje stanovanj za delavce in funkcionarje zveznih organov.«

Obenem pa navedeni zakon nima prav nobene ustavne podlage v 4. odstavku 2. točke amandmaja XI k ustavi SFRJ, kot to trdi ZIS, saj se ta določba ne nanaša na federacijo.

OČI IN UŠESA VOHUNSKE SLUŽBE – TOP SEKRET

Izvedeli smo, da ima JLA nove bojne predpostavke. Doslej je bila JLA vedno »rdeča«, sovražniki, »modri«, pa so bili Italijani, Avstrijci, Madžari, Albanci, Bolgari... Kot smo izvedeli, so zdaj »plavi« tudi HDZ, Slovenija, pa tudi imena omenjajo. JLA pa sebe še vedno imenuje »rdeči«.

Dobili smo vprašanje, ki ne sodi v našo rubriko. Izjemoma odgovarjamo. Bralec iz okolice Maribora sprašuje, če je bilo prvo motorno kolo res iz lesa.

Odgovor, ki ni bil poceni, je da. Iz muzeja v Augustusburgu v Nemčiji, odkoder smo dobili tudi sliko, imamo potrjeno: Prvo motorno kolo na svetu znamke Daimler z dodatkom »jahalno kolo oziroma voz« Reitwagen iz leta 1885 je bilo res iz lesa. Tudi peljalo je po cesti. V muzeju imajo žal kopijo. Sicer pa pogledajte sliko.

Bralec iz Celja nas opozarja, da je kranjski orel v bistvu habsburški, torej nemški. Ne bi rekel, je pa res, da so kranjski plemiči, skupaj z ljubljanskimi, v sredini 15. stoletja sodelovali skupaj s Habsburžani v borbi proti celjskim knezom.

Učitelji so zainteresirani, da bo čim več delavcev nezaposlenih. Tisti, ki bodo ostali, bodo imeli večje plače. Njihovo povprečje bo višje, s tem pa tudi učiteljske plače. Računica ima napako, da bo masa denarja premajhna in bodo učitelji imeli le pravico, ki pa je ne bo moč uresničiti.

Še ena računica. Mednarodni denarni sklad sporoča, da Slovenija, če bo samostojna, ne bo deležna posebnih posojil. Ker bo imela prevelik narodni dohodek, bo lahko dobila le komercialne kredite. Po drugi strani pa bo preostanek Jugoslavije, zlasti če bo odšla še Hrvaška, lahko dobil ugodna posojila. Preostanek Jugoslavije pa ne bo mogel vračati posojil, zlasti obstoječih ne. Zadeva je torej precej zamotana – za vse: za sklad, pa tudi za Slovenijo.

Gospod Peterle je rekel svojemu ministru Staniču zbogom. Ne bomo jokali. Predlagal pa je gospoda Kacina, strokovnjaka za vojaška, posebej za vprašanja državne varnosti. To pa nam ni vseeno. Lahko pa to pomeni, da je pravilno naše razmišljanje, ki se vleče že nekaj mesecev, da postaja Slovenija vse bolj vojaška in totalitarna država. Specialisti tipa Kacin ponavadi dobijo takšno mesto ob vojaških udarih. V vsakem primeru pa se je treba vprašati: Ali Slovenija res ne premore na primer novinarja, ki bi bil všeč Demosu in bi bil sprejemljiv kot minister tudi za opozicijo. Če bo šlo tako naprej, tudi ne bo posebno presenečenje, če bo minister za kmetijstvo in vojsko kar ena oseba. Recimo, da je gojenje konj pravzaprav tudi kmetijska dejavnost.

Spomenka Hribar, gospa tolar, je lansirala novo kost v javnost. Dala je sporočiti, da je dobila za svetovni kongres od avstrijske firme tudi 200 brezplačnih tolarjev. Zdjaj čaka, kdo bo tisti, ki bo kost pograbil. Morda pa bo končno le prišlo do tega, da bo jasno, v kakšni vlogi je bila Hribarjeva, ko je pogodbo podpisala, kdo je odobril pogodbo in kdaj in kaj sploh v pogodbi piše.

V Šmarju pri Jelšah nastaja še nova podružnica svetovnega slovenskega kongresa. Še eden več, ki bi moral vprašati v Ljubljano, kaj sploh sme delati. Tako je tudi prav, Slovenci moramo biti enotni, brez enotne »komande« pa to ne gre.

Vas je vreme presenetilo? Našega strokovnjaka za razmere po svetu ni. Pravi, da je to kazen božja za Slovence, ki so se preobjedli belega jugoslovanskega kruha in si izmišljajo nekakšno samostojnost... Ni pomembno, če ima ta strokovnjak prav, mi s tem le dokazujemo, da smo demokratičen časopis, ki objavlja najrazličnejša stališča in mnenja. Obljubljamo tudi, da gospoda mislo uvrstili na noben črn ali kakšne druge barve seznam.

Izpolnile so se naše napovedi in Milošević je res odpotoval v Grčijo. Očitno se izpolnjujejo tudi naše napovedi, da se je dogovarjal o Makedoniji in Makedoncih, ki jih za Srbijo pravzaprav ni, saj govorijo o južni srbski pokrajini. Da je tako, potrjujejo številne makedonske stranke, ki so hitro ugotovile, kam piha veter. Da makedonskega vprašanja za Grke sploh ni, pa je tako ali tako že dolgo znano.

IZ REGIJ

Brežice: Posavje noče biti obmejna provinca. Predlagajo referendum za nadaljnji obstoj posavske regije, ki bi bila vmesni člen med bodočo »komunalno« občino in republiško skupščino.

Celje: Za Idejo 91 je bilo malo zanimanja. Sejem inovativnega podjetništva si je ogledalo le tri tisoč ljudi.

Ljutomer: V Sloveniji imamo preveč povprečnih veselic. To je dejal etnolog dr. Janez Bogataj na okrogli mizi občinske turistične zveze v Ljutomeru.

Zagorje: Na pobudo najmočnejše občinske stranke – LDS – so v Zagorju ustanovili občinski odbor mladih liberalnih demokratov, sicer nestrankarsko organizacijo.

Postojna: Vladni in skupščinski krizi še ni videti konca. Kandidati odstopajo in umikajo svoje odstopne, upanja za razrešitev vladne krize pa še ni.

Radlje ob Dravi: V Radljah terjajo glavo kmetijskega ministra. To svoje stališče so podkrepili z utemeljitvijo, da je položaj kmetijstva iz dneva v dan slabši.

Zasavje: Kako urediti zasavsko zdravstvo? Izvršni sveti niso za razcepitev zasavskega zdravstvenega centra na samostojne zavode.

Izola: Pripadniki italijanske manjšine želijo razširiti mrežo šol in vrtcev v svojem jeziku.

Črenšovci: Kljub moratoriju naj bi osušili 635 ha zemlje. S tem so se po pogovoru s predstavniki lendavske občine in ogledu polj strinjali tudi republiški politiki.

Gornja Radgona: Delavci Avtoradgona se ne strinjajo z direktorjem. Z opozorilno stavko so opozarjali na nepravilne poslovne odločitve in so proti predlogu za stečajni postopek.

Maribor: V trgovskem podjetju Kvik v Mariboru bosta poslej novi enoti prodajalcev. Petinpetdeset delavk ne bodo odpustili, ponudili so jim namreč akvizitersko delo in akcijsko prodajo.

Velenje: Velenjska vlada bo dovolila šoštanjski termoelektrarni največ 10 tisoč ton plina na leto.

Lendava: Madžari v Prekmurju so pripravljene aktivno sodelovati pri načrtih za hitrejši napredek nerazvitih obmejnih narodnostno mešanih krajev.

Velenje: Vegrad lahko le odpiše beograjsko podružnico, ki so si jo Beograjčani kar čez noč prilastili. Pri pristojnem sodišču bodo vložili tožbo in se poskušali dogovoriti, to pa je tudi vse.

Ljubljana: Tujci se zanimajo za predelavo odpadkov. V naši republiki je vsaj 5000 divjih odlagalšč odpadkov, zato je vprašanje zbiranja, sortiranja, odlaganja in ponovne uporabe koristnih surovin osnovno vprašanje ekologije.

Celje: Nova obrtno-podjetniška banka v Celju. Med večjimi delničarji je tudi IS Celje, predvideno pa je tudi sodelovanje tujih bank.

Ljubno ob Savinji: Na Ljubnem se boje novih poplav, celjski Nivo pa nič. Ze ob manjših padavinah bi lahko, kot ocenjujejo domačini, Savinja in Ljubnica ponekod prestopili bregove.

Ravne na Koroškem: Se bo moral sindikat zateči k stankam? Svet OO SSS na Koroškem zahteva, da se preprečijo stečajni in zagotovijo trdni socialni programi.

Slovenj Gradec: Enota Temeljnega sodišča v Slovenj Gradcu je za nedoločen čas preključala napovedano razpravo proti peticiji delavcev Fecra, ki so bili med organizatorji blokade tovarne.

Zalec: Mitja Švigelj je končal gladovno stavko.

Lenart: Bodo Slovenske gorice zaščitene? Lenarska skupščina je sprejela odločitev, da naj postanejo turistično območje.

Slovenj Gradec: Poštarji obljublajo, da bodo pripravili 2500 telefonskih priključkov za Korošce.

Lenart: Potem ko investitor nedograjenega hotela Agata blizu Lenarta Agro Lenart ni prejel obljubljenega denarja, je lastnik hotela v celoti postalo Splošno gradbeno podjetje Grosuplje.

Maribor: Predsednik mariborskega IS Anton Rous trdi, da skuša cestni lobi zminirati predlog Walterja Wolfa, po katerem bi s pomočjo 2 milijard dolarjev japonskega kapitala zgradil hitro cesto od Sentilja od Kopra.

Piran: Piran bo spet imel slovensko gimnazijo. Sklep o tem je občinska skupščina že sprejela, pospešeno pa pripravljajo njen program.

Kranj: Na Gorenjskem ustanavljajo združenje »po sili vojakov«, t. j. Slovencev, ki so jih Nemci nasilno mobilizirali v svojo vojsko.

Radovljica: Na skupščini občinske organizacije Rdečega križa so povedali, da so pri krvodajalstvu lani dosegli rekord vseh časov, saj je darovalo kri 2.077 krvodajalcev.

Radovljica: Posebna skupina izvršnega sveta je pripravila načrt, po katerem naj bi izdali občinske obveznice v dinarski protivrednosti 10 milijonov DEM za financiranje gospodarske infrastrukture in za sofinanciranje, prestrukturiranje in lastninjenje gospodarstva.

Jesenice: V tretjem poskusu so tudi na Jesenicah sprejeli svoj občinski proračun.

Kranj: Prešernovo gledališče iz Kranja je zaključilo letošnje abonmajsko sezono s predstavo Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja »Pokvarjenec ali lepota in moč«.

Kranj: Jutri bodo v Kranju zaprli 30. mednarodni sejem kmetijstva in gozdarstva. Gre za prvo takšno prireditev v Sloveniji, katero obišče vsako leto izredno veliko obiskovalcev.

Bohinj: Kaj narediti, da ne bo šlo Bohinjsko jezero glede onesnaževanja po poti Blejskega, so poskušali ugotoviti strokovnjaki na dvodnevem posvetovanju, ki sta ga organizirala radovljiški občinski IS in zavod za socialno medicino in higijeno Kranj.

V Celju je zaposlenih 36.471 delavcev. Po zadnjih znanih podatkih je brezposelnih že 1787 ljudi.

Izhodišni osebni dohodek za marec 1991, izplačan v aprilu za gospodarstvo znaša za enostavna dela (minimalno) 7.067,00 dinarjev. Ta minimalni znesek bi moral delavec prejemanjati za polni delovni čas in ob pričakovanem rezultatu. Maksimalna plača v družbenem podjetju lahko znaša 15 krat več kot minimalna.

ŽIVLJENJE Z DVEMA TISOČAKOMA

Jesti bo treba obleke

Nekako kar navadili smo se na stavke. Ne prizadenejo nas več prav globoko, pa najsi gre za stavke kovinarskih delavcev ali pa učiteljev. Pri slednjih nikoli ne več ali stakajo zaradi slabih plač ali zaradi užaljenega ponosa ob nizkih prejemkih. Stavkajoči pa še upajo in se opirajo na te zadnje bilke v sistemu anarhodemokracije.

Pa ni bistven problem v stavkah. Huje je, ko izvemo, da se neke prav ponižno, tiho in pohlevno nekaj sto delavcev bori za golo preživetje. Morda upajo na boljše čase, morda so do skrajnosti razočarani, morda pa se bojijo izgubiti še tisto bedno plačilo in lažno socialno varnost.

V deželi celjskih grofov, v njihovem knežjem mestu živijo ljudje na dnu največje revščine ob »polni socialni varnosti«. Svojo bolečino ohranjajo zase zapirajoč se v notranji krog skupne solidarnostne agonije.

Da se tekstilni industriji piše najslabše, vemo. Ne vemo pa, da so vsi zaposleni v tekstilni tovarni Metka iz Celja v mesecu aprilu prejeli namesto rednega osebnega dohodka le 2000,00 din akontacije in bon za 1000,00 din – vnovčljiv v njihovi tovarniški trgovini s tekstilom. Da si slabostjoča podjetja »pomagajo« s prehrabeniimi boni vemo, da bi delavci kot del tako mizernih osebnih dohodkov dobili bon za tekstil, je že manj razumljivo.

Marjan in Slavica Kukec sta oba zaposlena v celjski METKI. Ona je previjalka votlov in natikalka lamel, on pa je barvar. Oba že nekaj let delata v proizvodnji tekstilne industrije. Pravijo, da ni redkost, da se vzameta dva tekstila.

Pred sedmimi leti se jima je rodil sin Miro, čez štiri leta pa Nataša. Ko je bil Miro star dva meseca, sta dobila družbeno stanovanje v katerem živita danes. Ni prav veliko, a dovolj bi bilo, če bi bilo vse uporabno.

Oba otroka sta svetlooka in svetlolasa, kot njuna starša. Miro je ponosen na očeta, Nataša pa se hvali, da je takšna kot mamica. Zlata otroka, bi rekli.

Pot do njihovega prebivališča vodi iz samega strogega centra Celja. Vzpenjaš se po strmih, lesenih, zavutih in vegastih stopnicah v mandarno – podstrešno stanovanje. Spremlja te vonj po sveže zdrgnjenih stopnicah vse do stanovanja družine Kukec. Kar naravnost stopiš v kuhinjo, njihov osrednji prostor. Osvetljuje ga eno samo majhno strešno okno. Če se ozrete okrog opazite, da s sten odpada omet. Strop je narejen iz trstike, ometan, prebeljen in

skupaj. Za približno 700 din jih dobiva.

Slavica ga kar hitro popravi: »Saj smo tudi prejšnje mesece dobivali zraven plače še bone. Mislim, da smo jih petkrat dobili. Samo ti boni so bili za hrano, zdaj smo pa dobili pet bonov po dvesto din za blago. Kaj naj jaz naredim s temi boni? V trgovini za otroke niti nimajo kaj ponuditi.«

»Mesec od ene do druge plače je dolg. Nikakor ne poveževa konca s krajem.« prične raz-

skrinjo in vprašam: »Imate polno?«

»Kje pa? Pred tremi leti smo kupili prašiča in ga dali vanjo. Sedaj pa imamo noter le mleko, kakšen liter ali dva«, pojasni Marjan.

»Kakšno mleko?«, vprašam.

»Pol litra mleka v fabriki pripada na vsakega delavca, ki dela v tako težkih in škodljivih razmerah kot jaz. Svojega prinesem domov – otrokom,« pojasni in nadaljuje: »Meso, če imam denar, kupim za sproti. Zrezek bolj redko vidimo. Največkrat kupimo drobovino ali pa kakšno kuro. Miro najraje je makaronovo meso, fižola in zelja nobeden izmed otrok noče več jesti. Hvalabogu, da brat dela v Avstriji, drugače otroci banan ne bi poznali. Tudi čokolado jim večkrat prinese. V Celju pa nimava sorodnikov. Enkrat na teden pride tudi mama in nam prinese solato, pa še otrokom kakšno malenkost. Tudi obleke za otroke prinašajo sorodniki, takšne že rabljene od kakšnih bolj bogatih družin.«

Slavica ga hitro dopolni:

»Tudi šivati kaj damo. Varčujeva pa tudi tako, da otroke paziva kar sama, saj delava v različnih izmenah. Jaz delam dva dni po osem ur zjutraj, dva dni popoldan, dva dni ponoči in potem sem dva dni prosta. Pa saj nisem dva dni prosta. Po nočni moras tudi spati, potem pa spet začneš zjutraj. Ta ritem se dela ne glede na sobote, nedelje ali praznike. Komaj vsak sedmi teden sem doma v soboto in nedeljo. Z možem se bolj redko vidiva. Kako težko bo šele, ko bodo otroci šli v šolo? Odločila sem se, da bom začela kupovati šolske stvari že sedaj, saj potem ne bo denarja za vse. Pa tudi obleči ga bo treba lepše. Otroci so za marsikaj prikrasani, pa saj razumejo. Miro si želi BMX-a, takšnega kot ga ima sosed.«

Miro, ki nas je ves čas pridno poslušal, se tedaj oglasi: »Ata, zakaj pa ti ne greš v Avstrijo delat, da bi šiling zaslužil?«

Starša molče pogledata v tla. Kasneje Marjan pove, da ga tole Miro večkrat vpraša.

»Avto imate, čeprav star. Ste že bili kdaj na morju?« sem radovedna.

Položaj slovenskega gospodarstva je na tako kritični točki, da lahko govorimo le še o gospodarskem razkroju, v katerem je verjetnost preživetja minimalna in nenapovedljiva.

Kritičnost gospodarskih razmer je videti v vse slabšem ekonomskem in socialnem položaju določenih kategorij prebivalstva, ki je v vse večjem številu na robu preživetja. Med te sodijo delavci z najnižjimi ali zamčenimi osebnimi dohodki, invalidi, določeno število upokojenecv in nezaposleni.

Podjetja imajo vse večje likvidnostne težave, zato se večja števila podjetij, ki izplačujejo zamčene osebnih dohodke. Bolj pravilo kot izjema postaja nerednost izplačevanja osebnih dohodkov.

Plače so pri nas po novem tajne. Tako tudi sindikat nima po novem pregleda nad položajem delavcev. Drugače je s sindikalnimi zaupniki v podjetjih. Sindikati nimajo lastnih informacij o gibanju plač delavstva.

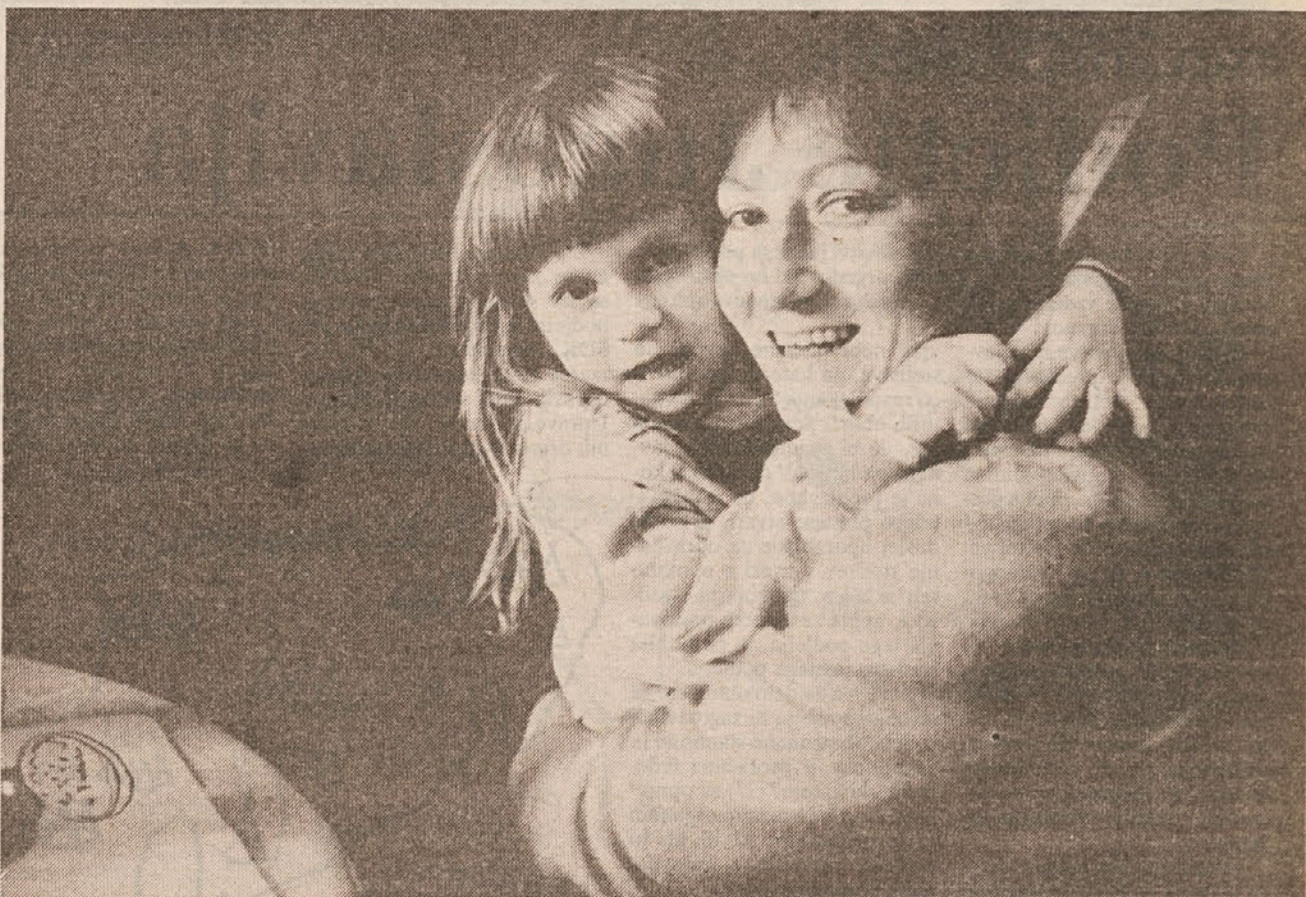
se brez izolacije oblikuje po notranji obliki strehe. Hlad in vlada sta tukaj sostanovaleca vse leto.

Nataša, plašno dekle, se pred obiskovalci najraje skriva, nato pa opazuje dogodke iz svojega skrivališča. Marjan sede ob mizi možato pove: »Oba sva zaposlena v Metki. Mislim, da so zadovoljni z nama. Po nobenih karakteristikah ne bi smela biti socialno ogrožena. Imava le dva otroka. Jaz delam v treh izmenah, Slavica v štirih. Zadnje redno plačo smo dobili v začetku marca. Ta mesec, mislim, da je bilo desetega ali enajstega aprila pa smo dobili vsak samo po 2000,00 din in tale bon za en tisoč. Ko so nam v firmi delili bone, so nekatere delavke spraševale, če naj od sedaj naprej »cote« za južno kuhajo, ali kaj? Pravijo, da bomo dobili še drugi del plače, vendar ne vem kdaj in koliko. Prejšnji mesec sva oba skupaj zaslužila malenkost čez sedem tisoč, z otroškimi dokladami

lagati Marjan in dokazuje. Na mizo položi papirje in hoče narediti obračun porabe za prejšnji mesec. »Ob seštevanju stroškov za elektriko, stanarino, vodo, odvoz smeti, skupno razsvetljavo smo kmalu porabili polovico družinskega proračuna. Pri hrani smo se ustavili.

Izračunali smo, da družina porabi 700 din mesečno za kruh. Dlje nismo računali, saj nam etika tega ni dovoljevala.«

Med pogovorom je Nataša pobegnila v sobo za svojim hrbtom. Skupaj z mamico sva šli ponjo. Slavici je postalo neprijetno, ko sem vstopila v prostor napolnjen s starimi in novimi, še zavitim pohištvo. Ta soba je bila najbolj vlažna, neprijetna za bivanje. Če potrkate po steni slišite, da je votla pa tudi omet se vsuje na tla. Slavica potoži, da sta otroka velikokrat bolna, čemur je prav gotovo tudi vzrok neprimerno stanovanje. Pa tudi svojo sobo bi želela imeti. V kotu opazim

»Kaj bi otrokom morje privoščil, ko jim pa še banan ne morem kupiti. Včasih gremo za en dan v toplice. V soboto smo bili pri prijatelju, tam smo kosili in večerjali, pa smo spet nekaj prihranili. No ja, saj nismo šli tja kar jest. Pomagal sem mu pri delu, ki ga je imel veliko,« razloži.

Marjan počasi planira za naprej. Po 20. aprilu bo treba plačati elektriko, dražjo za 30%. Kar veliko je porabijo, saj jo potrebujejo za dopolnilno ogrevanje, čeprav kurijo le v enem prostoru. Denarja zanjo še nima, zato hodi skoraj vsak dan pred tovarniško trgovino ponujati bone za denar. Nekaj jih je že vnovičil. Kmalu jih bo imel za polovico zneska računa za elektriko. Včeraj je tam stal od dveh do petih pa ni ničesar prodal. Danes bo šel ponovno tja. Največ delavcev

in delavk ponuja bone popoldne med peto in šesto uro, ko imajo malico.

Pa nikar ne mislite, da je Marjan zagrenjen zaradi teh problemov. Le iz »meseca v mesec« ne gre. Zakaj naj bi bil zaskrbljen, saj imate oba z ženo »šiht« in ju ni treba biti strah, da ostaneta na cesti. Saj sta vendar dobra delavca, k zdravniku tudi ne hodita, saj je že participacija previsoka, pa tudi čisto povprečna družina so. V življenju nimata večjih problemov. To, da bo imela sosednja hiša novo fasado, da v njej delajo delavci, ki tudi nikoli ne stavkajo, pa čeprav se ta hiša imenuje Občina, ju ne moti.

Hvalabogu, da imate šiht in nista socialno ogrožena!

In kaj menijo v Metki?

Komentirajo bolj malo, saj

Živimo v težko razumljivih časih. Vse se upira logiki in razumu. Zveličavna in s fanfarami postavljena anarhodemokracija si zaljša zunanji lesk z novo fasado. Življenje pa postaja trhlo, gnilo in nečloveško. Na poti k svetlim idealom bližnje Evrope se pogrezamo v blato.

pravijo, da bodo organizirali tiskovno konferenco, kjer bodo vse razložili.

Gospa Vita Grčar, vodja splošno kadrovskega oddelka nas je seznanila, da je v Metki zaposlenih 515 delavcev, od tega je 345 žensk. Zajamčeni osebni dohodek je meseca marca dobilo približno 75 delavcev. Na »čakanju« je trenutno 60 delavcev. Čakanje je organizirano tako, da se delavci izmenjujejo. Branžna kolektivna pogodba je pripravljena. Skladnost izplačila z njo je 75%.

V prvi polovici meseca aprila so vsi zaposleni prejeli enako akontacijo, oz. delno izplačilo OD v višini 2.000,00 din. Razlika do polnega izplačila bo izvršena po predvideni deblokadi podjetja, to je do 28. 4. 1991.

Vzrok za akontacijski način izplačila OD je bil v blokiranem žiro računu. Kot rečeno so vsi zaposleni dobili enako akontacijo ter tudi bon v enakem znesku. Gospa Grčarjeva bo z nakupom za bon počakala do izida nove pomladanske kolekcije. Model je že izbrala.

MARIBORSKO SEGREVANJE ZA SAMOSTOJNOST

Naši voditelji, naša poguba

»Gospa in gospodje. Poglejte kaj pišejo drugi o nas. Zaradi takšnih zapisov so gospodje, kot so Walter Wolf, znani mariborski podjetnik v tujini, dvignili roke od našega mesta in denar, ki so mu ga po tistem že namenili, se zliva v tuje žepce. Pa še nekaj. Tisti, ki ne verjamete vame, nimate nobene možnosti, da v tem mestu kaj pametnega naredite!«

Tako nekako bi lahko povzeli nastop mariborskega predsednika vlade Antona Rousa na zadnjem zasedanju občinske skupščine. Skušal je biti, v svojem slogu slabega »šau špillerja«, kot se to po mariborsko reče in zapiše, prepričljiv, a mu ni uspelo. Požel je val pomilovanja, ki pa je zadoščal, da odborniki niso glasovali proti njemu, ko je prišlo do glasovanja o zaupnici vlade. Izbirali so pač med dvema slabimi stvarmi. Slabšo, da mariborska vlada pade in se Maribor ponovno znajde pred nerešljivim vprašanjem, kdo ga bo reševal (ne vodil, ker vodi ga tako ali tako nihče), ali pa, da da mandat še slabšim od Rousa. Odločil se je za manjše zlo. Upravičeno?

Upravičeno zato, ker so vprašanje zaupnice sprožili mnogo slabši kot je on. Slabši, ker nimajo nobenih sposobnosti. Tudi tistih za slabega igralca ne, skušajo pa se z njim poistovetiti. Pozabljajo pa, da se je Rous kalil v nekdanih, pošteno rečeno kaj uspešnih krogih. Oni pa nimajo niti osnovne šole iz tega področja. Moti jih, da se je Rous znašel in si kupil delček v novi mariborski firmi (to naj bi bila skrivnost), ki naj bi postavila na noge mariborski Ljudski vrt, sami pa bi ostali brez smetane, ki se samo po sebi ponuja na zastojnkarskih kavah. Ker pa so dovolj »neumni«, da si ne znajo najti pravega prostorčka ob koritu, iz katerega bi se lahko napojili s pravim sokom, so skušali dobiti svoj delček kolača na hudo nepošten način. Začeli so (to velja za predsednika Socialdemokratske stranke Slovenije v Mariboru Teodora Lorenčiča) tako, da so »ponudili« mariborski vladi v odkup »projekt«, ki naj bi bil v prvi fazi vreden kar 36 tisočakov. Z njim naj bi Lorenčič rešil Maribor težav, ki jih ima z inkubacijskim in tudi podjetniškim centrom, ki bi ga naj mesto ustanovilo. Omenjeni novi genijalec Maribora pa je naredil le slab posnetek gospodarskega stanja v mestu in izsiljeval mestni izvršni svet, da mora to sprejeti kot odlično gospodarsko študijo, on pa naj bi seveda zaslužil. V prvi vrsti toliko kot smo omenili, kasneje pa še vsaj desetkrat toliko, ko bi prišlo do realizacije idejnega projekta.

Toda vse to zveni, kot da Maribor nima sreče s »spremljevalnimi« politiki. To pa ne. Krivi so tisti, ki so trenutno na oblasti. Ti se počutijo tako varne, da se ne spominjajo niti svojih polpreteklih grehov. Staro pravilo pa še vedno velja – kdor ne prizna sedanjih, ne bo priznal niti preteklih ali obratno. Tako smo v začaranem krogu. Ta krog pa ne vodi iz mariborskega labirinta. Samo beg iz kulturne sivine Maribor še vedno ne rešuje.

Če smo lahko provokativni in to naj bi bila naša naloga in naš namen, bi k vsemu temu mariborskemu cirkusu pripomnili, da bi bilo še vedno bolje, če bi se Maribor še kar naprej valjal po mariborski sivini, kot pa da se valja po gospodarskem... ki vse bolj postaja sinonim za slovensko neuspešnost. Resnici na ljubo se ne godi kaj bolje Kranju ali Celju. Sta v prav takšnem nepopravljivem zosu kot Maribor. Toda vsaj mi ne vemo, da jih vodijo prav tako nesposobni gospodarstveniki in politiki kot Maribor. Zadnja obvestila pa govore, da jih bomo dobili in bodo prav tako nevzpodbudna kot ta iz glavne štajerske metropole.

METKA, tkanine in konfekcija Celje, p.o.

Št. serije: 9103/II.

VREDNOSTNI BON

VREDNOST din 200,00 DVESTO

vrednostni bon velja 6 mesecev od dneva izdaje
za industrijsko prodajalno METKA, Celje

CELJE, dne 1991

žig in podpis

V GORENJU – PROCESNI OPREMI NOČEJO PLAČATI ČISTILK

Šest čistilk rešuje Gorenje

Andrej Glušič, direktor Gorenja-Procesna oprema v Velenju, noče nič slišati o šestih čistilkah, ki čistijo njegove upravne prostore in so jih lani podtaknili privatniku Jožetu Mehu. Ker Procesna oprema obrtniku že od decembra ne plačuje storitev, je vseh šest delavk ostalo tri mesece brez plače.

Koliko je vreden delavec, lepo ilustrira žalosten primer šestih čistilk v Gorenju Procesni opremi. Gre za šest do lanskega avgusta v Gorenju zaposlenih delavk, med njimi sta dve samohranilki, dve pa sta bili v Gorenju zaposleni več kot 20 let. Kot je bilo lani obrazloženo kadrovske komisiji v Procesni opremi, bi naj omenjenih šest čistilk odstopili obrtniku Jožetu Mehu »zaradi višje kvalitete del«.

Po pogodbi bi naj šest čistilk zaposlili pri obrtniku, čistilke bi naprej opravljale svoje delo v Procesni opremi, ta pa bi naj plačevala storitve. Danes ugovarjajo, da je po odhodu direktorja Petroviča v slovenjegraško Lesno in prihodu Andreja Glušiča na njegovo mesto, vse obrnjeno na glavo. Procesna oprema več ni plačevala opravljenega dela, del dolga sega še v lanski december. Jože Meh pa pravi, da več ne more plačati delavk. Tako je vseh šest delavk ostalo brez plač za januar, februar in marec.

Vida Pahor, podpredsednica in Marjan Senprimoznik, sekretar Neodvisnih sindikatov, sta zato prejšnji teden skušala težave prizadetih delavk rešiti z dogovorom med delavkami in vodstvom Procesne opreme. Žal tudi po polurnem čakanju

predstavnikov vodstva Procesne opreme na sestanek ni bilo. Prišel pa je inšpektor za delo pri občinski skupščini, prišel je obrtnik, prišle so nesrečne delavke in novinarji. Pozneje je prišel še predstavnik Gorenja – krovne firme, vendar je povedal le to, da oni ne morejo vplivati na odločitve gospoda Andreja Glušiča, ki je v Gorenju Procesni opremi prav zato, da napravi red.

Vida Pahor je zbranim povedala, da so bili dosedanja pogovori z gospodom Andrejem Glušičem neuspešni. Še več, gospod direktor bi naj zagrozil, da bo snažilke »lastnoročno zabil ven«. »Preklet kurc hudičev! On bo metal iz tovarne delavke, ki so dvajset let svinjsko garale za stroji in zdaj niso za drugo, kot za metlo! Mi smo sklenili, da se bomo tem nesrečnicam pridružili in naj potem ta »totengrobar« pokaže, koliko ga je v hlačah!«, pribija Pahorjeva.

Delovni inšpektor je obrtnika opozoril, da neglede na okoliščine svoje delavke mora plačati. Vsaj minimalni osebni dohodek. Prav tako je glasno izrazil sum, da vse ravnanje vodstva Gorenja Procesne opreme kaže na to, da so se omenjenih šestih delavk na prefinjen način hoteli znebiti.

Isto misel je ponovil delavec Gorenja Procesna oprema, predsednik kadrovske komisije, ki je lani obravnaval to čudno raboto in že takrat ugotavljala, da gre za dvomljivo »sanacijo« podjetja, ki začne kadrovske spremembe reševati pri snažilkah. Ker pa je bilo komisiji zabičano, da »gre za višjo kvaliteto dela«, tudi pogodbe so bile tako visoko doneče napisane, je komisija predlog sprejela.

Neodvisni sindikati Gorenja Procesne opreme so obubožanim delavkam podarili po poldrug tisočakov, Zveza svobodnih sindikatov Gorenja Holding pa po dva tisočaka, da bi omenje-

nih šest delavk za svoje vsakodnevno pošteno delo lahko vsaj preživelo. Jože Meh, obrtnik, ki se je ujel z delavkami v past sedanjega vodstva Gorenja Procesne opreme pa ponavlja, da mu zaradi nerednih plačil ni omogočeno plačati svojih delavcev in da jih bo vrgel na cesto. Inšpektor dela ga je opozoril, da bo to moč šele po šestih mesecih, s tem, da mora delavkam plačati tudi vse, kar jim po zakonu pripada. Predstavniki obeh sindikatov in vodstva Gorenja so se na koncu nagnili k prepričanju, da bi bila najboljša rešitev za Gorenje in delavke, če bi jih Gorenje procesna oprema vzelnazaj.

Final
d.o.o.

62000 MARIBOR
Prušnikova 44
telefon: (062) 301-500
telefax: (062) 301-500

se ukvarja z naslednjo dejavnostjo:

- trgovina na veliko in malo
- uvoz in izvoz
- zastopanje tujih firm
- storitvami (marketing, inženiring, raziskave in svetovanje, turističnimi storitvami in celo vrsto drugih storitev).

Specializirani smo za prodajo IZKLJUČNO UVOŽENEGA BLAGA:

- I.
 - tehničnega blaga
 - športnih in drugih koles
 - otroških igrac
 - nakita
 - poslovnih daril
 - in vrste drugega blaga za široko potrošnjo
- II.
 - sadje in zelenjava

Med poslovnimi darili ponujamo ekskluzivne artikle – izdelki so izdelani iz lesa in usnja. Posamično in v kompletih ponujamo poslovne kovčke, kalkulatorje, nalivna peresa, kemične svinčnike, ure, vžigalnice. Razne mape in rokovnike ter etuie ponujamo prav tako.

HIDROELEKTRARNA VRHOVO JE EGIPČANSKA PIRAMIDA

Kdaj bo koga streslo

Pred leti se je veliko govorilo in pisalo o savski verigi hidroelektrarn kot poslu stoletja. Elektrarne naj bi zidali domala po tekočem traku, predno bi strojniki končali, bi zidali že drugo, vse do Jesenic blizu hrvaške meje. Polne roke dela naj bi imela gradbena operativna, naša strojna industrija, predvsem pa naj bi dobili elektriko iz obnovljenega vira. Sava namreč teče, ne glede na to ali jo zaustavljaš z jezovi ali ne.

Danes izgleda, da popolnoma drži le slednje, namreč, Sava teče še vedno le mimo. Sredi vrhovskega najlepšega polja stoji sicer nekaj elektrarni podobnega, prav dobro moraš pogledati, da kje na velikem

gradbišču oko razloči kakšnega delavca. Menda je tod še največ žab, ker, malo za šalo malo zares, za Vrhovo, znan žabarški kraj niti ni tako slabo. Velike table, ki dopovedujejo, da je glavni na gradbišču Smelt

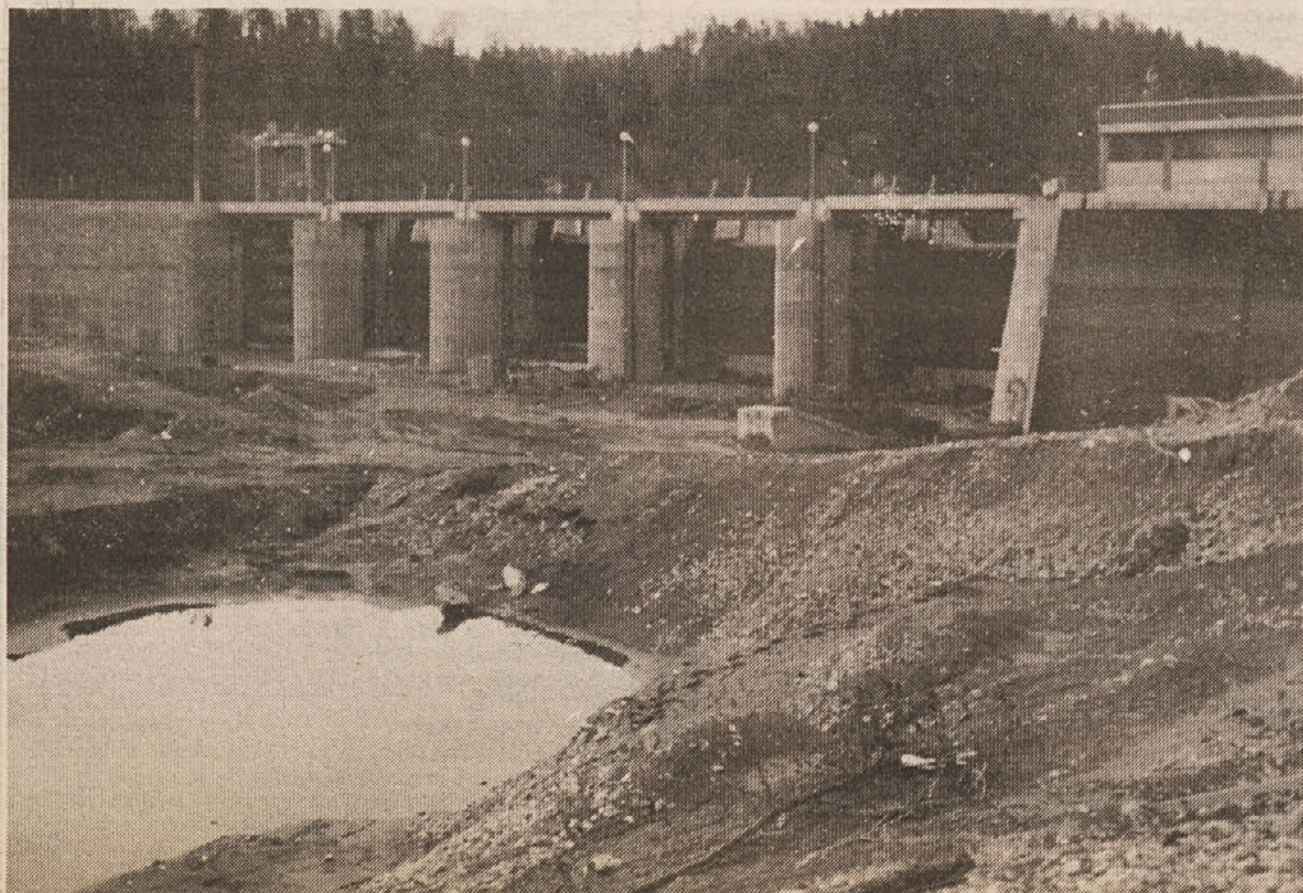
preverjenem Churchillovem načelu: če nočeš ničesar storiti, ustanovi komisijo. Mi seveda nismo angleški imperij, temveč vse revnejša Slovenija, ki, če resnično hoče priti kam naprej, mora resneje poslovati.

Zato še malo zgodovine. Za bralce bi bilo preveč že zgolj navajanje naslovov raznih temeljev in sprememb planov, pri čemer so se v primeru HE Vrhovo izgubljali še preverjeni birokrati. Tako ima inž. Kovač na mape teh dokumentov, ki pa, spet po njegovi skrbni analizi, niso tisto, kar naj bi bili. Tako je laški izvršni svet 3. februarja 1987 mletel neki dokument. Eni so kar to sejo imeli že tudi za javno razpravo, inž. Kovač je papir našel na radeški krajevni skupnosti, vendar to ni bila nikakršna razprava. Vse skupaj so nato razgrnili 24. novembra 1986 in razglasili, da lokacijski načrt sprejema občina, s čimer so vzbudili nemalo zavisti v Sevnici, kjer naj bi stala druga HE Boštanj. Inž. Kovač je spet primerjali datume in ugotovil, da to sploh ne drži, zakaj republiški zakon, ki prenaša te postopke v stolno mesto je veljal že od 22. junija 1984! Tu odpove vsak zdrav razum ali je v vsemu le kleč? Nekateri v Radečah sedaj preprosto menijo, da si je republika ob vsem želela umiti roke ali pa preprosto niso imeli pravih strokovnjakov.

Republiški energetski mini-

ster dr. Miha Tomšič se je v nedavnem televizijskem žarišču pohvalil, da je HE Vrhovo zgrajena že 80 odstotno. Inž. Kovač je, ko je to slišal, domala padel s stola, nam pa je potopil, da minister verjetno tako govori, ker premalo hodi po gradbiščih. Kar kažejo tudi naše slike, izgleda res precej, vendar se to tiče samega elektrarniškega objekta, ki pa, resnici na ljubo, tudi hudo kasni. Že do avgusta lani bi moral namreč steči prvi agregat, a se naj bi to zgodilo šele letos v jeseni. Od smelih Nučičevih izjav, kako bodo rezali trak po 37 mesečnem odštevanju so, kot je bilo že rečeno, ostale žabe. V tem času bi ta mlinček lahko že navrtel električno energijo za kakšnih 150 malih elektrarn.

Kdo lahko še reče, češ, kakšno zvezo imajo ceste, mostovi in starodavno mesto z elektrarno? Ta ima namreč jez, precej vode naj bi se nabralo za njim. Inž. Kovač ni čistun in varstvenik narave na slepo. Ve, kaj je stroka, okrog HE Vrhovo pa je videval vse preveč politikov, kar ga najbolj čudi, celo ekonomistov, a je vse skupaj tako neugledno sračje gnezdo. Tem beločrnim pticam s to primerjavo verjetno delamo silo, zakaj še iz takega sračnega gnezda se vedno nekaj izleže. Žabe okrog vrhovske elektrarne pa regljavo pesem, ki je daleč od sloganov znanega globalnega managementa. Doklejš?

**BLAGOVNI CENTER
CELJE** . p. o.

**PRODAJNI
CENTER
GALA**

GALA CENTER CELJE • GALA CENTER CELJE • GALA CENTER

**BOGATA IZBIRA —
RAZŠIRJENA
PONUDBA**

(kruh, sadje, zelenjava, bela tehnika...)

- ugodni kreditni pogoji
- možnost nakupa z EURO kartico
- Gala center odprt tudi ob sobotah in nedeljah
- v petek 26. aprila brezplačna pokušina izdelkov priznanih prehramskih proizvajalcev v Gala centru v Celju in prodajalni Gala v Šempetru

GALA CENTER CELJE • GALA CENTER CELJE • GALA CENTER

— globalni projekti management, so tudi že potrebne obnove. Po so nekateri svarili že od vsega začetka, med njimi naš vodilni strokovnjak za projektno vodenje dr. Hauc iz mariborske Ekonomsko poslovne fakultete: »Če boste zaupali gradnjo hidroelektrarn na Savi in Muri Smeltu in ne stroki, za ceno 15 elektrarn do konca ne boste imeli zgrajene niti ene!« Inž. Janez Nučič, zadolženi jezni mož v Smeltu, za ta posel sicer spet nekaj hodi naokrog. Iskali smo ga v pisarni, kjer ga ni bilo.

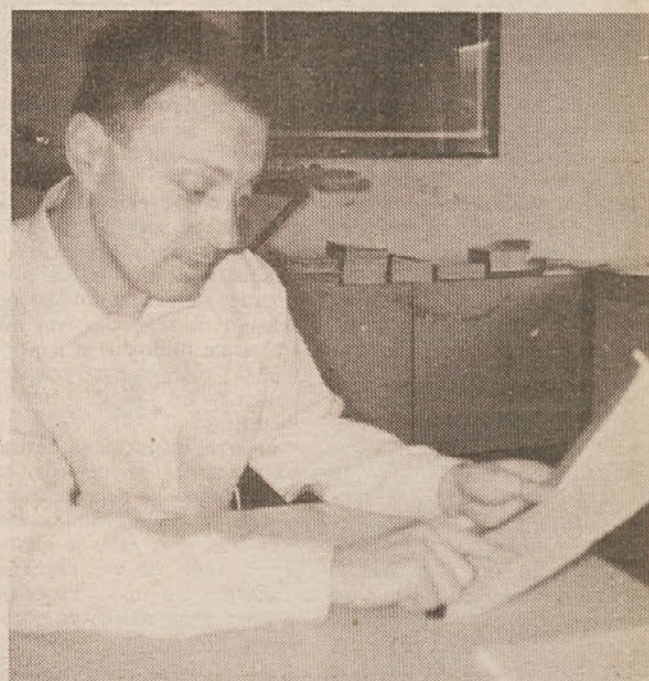
Pač pa smo našli v radeški Papirnici zanimivega moža, dipl. inž. geodezije Andreja Kovača. Kovač se ponavadi študiously loti vsakega papirja, reče, potrebujem dan, dva, osem ali štirinajst, in rezultati so porazni — kajpak za drugo stran. Tako nas je po obisku obvestil po telefonu, da je osnovni dokument za gradnjo HE Vrhovo sporen od A do Ž. V laški občini so se radi ustili, da imajo za gradnjo HE Vrhovo glavnega aduta v žepu. Namreč, gradila naj bi se še po starem, to je, lokacijski načrt sprejema občina in ne republika.

Si je republika umila roke?

Prava grozljivka je pogledati kakšno sračje gnezdo so papirji za nekaj takega, kar naj bi bilo HE Vrhovo. Inž. Kovač pravi, da je to približno tako, kot če pove nekdo željo — v politiki se je temu reklo ukaz — potem pa temu prilagajajo nekaj kar naj bi bilo sveto, to je lokacijska dokumentacija. V sedemdesetih letih se je ponovno pričelo več govoriti o elektrarnah na Savi, kar je bil menda že nemški projekt (le-ti so bili le radikalnejši, obmejni pas naj bi samo malo bolj poplavalili!). Tako so v Radečah ustanovili tri koordinacije. Eno za samo mesto Radeče, ki bi zavaljo visoke vode imelo nemalo težav, drugo za hotemoški prevzgojni dom in samo Vrhovo. Pač po

Kdo je inž. Kovač?

Dipl. inž. geodezije Andrej Kovač je Krčan. Tu je tudi nameraval začeti kariero. Na njegovo smolo so prav takrat pričeli graditi naš jedrski prvenec, Nuklearno elektrarno Krško. Eden od posavskih kolegov, z dosti slabšimi ocenami, mu je bil že v času študija svetovalec naj vstopi v partijo, češ, da tako postaneš direktor. Andrej mu je odvrnil nekaj o stroki, zatem pa je namesto s študijskim dopustom na občini v Krškem ostal brez službe. Zadeva je na sodiščih združenega dela, tudi v Ljubljani, tudi na svetu za varstvo pravic, nekdanjem Bavconovem odboru, a nič. Slednjič je moral s trebihom za kruhom in pristal je v radeški Papirnici. V kotu pisarne je edinstven relief občine Laško! V merilu 1:25.000. S prav kaligrafično pisavo ima kakšnih 180 strani magistrskega dela s sicer dolgim naslovom »O urbanističnem planiranju tudi v luči človekovih pravic«. Trdi, da so ljudje marsikje zelo trpeli zaradi arogance vsakršnih planerjev. Saj se še spominjate, plani takšni in drugačni, papirji, razlastitev, beton sredi najlepšega polja. Hvaležen je radeškemu kolektivu, čeprav ve, da dela nekaj, kar ni njegova stroka. Je pa v njej, neverjetno s koliko volje, iniciativnosti in nenazadnje svojega skromnega denarja, da bi dokazal strokovni prav. Če bo kdaj Sava zložneje šumela mimo teh Radeč bo v tem tudi nekaj njegovih zaslug. Skromen kot je, mu je to pravzaprav vseeno, le, da bi bile rešitve strokovne in v interesu ljudi, pravi.

ČUDEŽ ADMINISTRATIVNEGA SOCIALIZMA ALI NARAVE?

Slovenija se krči

Radio Erevan slovi po vsem svetu po tem, da zna odgovoriti na vsa, tudi najbolj zapletena in nespametna vprašanja svojih zvestih poslušalcev. Zato je tudi nek Lenarčan pred dnevi telefonično radiu Erevan in postavil naslednje vprašanje: »Ali je možno, da bi se v 45 letih kmetijska zemljišča skrčila?« Po tehtnem premisleku je radio Erevan odgovoril: »Kmetijska zemljišča se lahko v 45 letih po površini skrčijo za največ 0,01 milimetra, razen če ni bilo vmes kakšno leto administrativnega socializma. V administrativnem socializmu se namreč slabo obdelane kmetijske površine krčijo, kar ugodno vpliva na nenehno rast hektarskih donosov. Če bi, teoretično gledano, administrativni socializem trajal do neskončnosti bi kmetijske površine popolnoma izginile – takrat pa bi bil tudi hektarski donos rekordno oziroma neskončno velik.«

Ta šala v teh dneh kroži po občini Lenart, kjer znajo ljudje tako kakor drugod po Štajerskem tudi resne in na nek način »žalostne« stvari obrniti na šalo, ker potem z njimi pač lažje shajajo.

Za kaj pravzaprav gre? Občini Lenart je pripadla »čas in nevhvalna naloga«, da je v Sloveniji »vzorčna« občina za denacionalizacijo oziroma za vračanje po vojni krivično odvzete zemlje bivšim lastnikom. Čeprav so v Lenartu vedeli, da izdelava modela denacionalizacije na papirju ne bo lahek posel, pa si še zdaleč niso mislili, da se bodo pri tem srečevali s takšnimi problemi in presenečenji, s kakršnimi se dejansko srečujejo. »Nova doba« je že v prejšnjih številkah pisala o zagatah, do katerih prihaja pri »denacionalizacijskem eksperimentiranju« v Lenartu, tokrat pa prihaja iz Lenarta še bolj nenavadna in skorajda neverjetna vest, ki pa je vendarle »poučna« za vse občine, kjer bodo o vračanju po krivici odvzete zemlje šele začeli resneje razmišljati.

V Lenartu so namreč ugotovili, da obstajajo zelo različni podatki o velikosti ene in iste zemlje. Tako denimo imajo v »občinskih bukvah« v Lenartu evidentirane več družbene zemlje, kakor pa ju imajo evidentirane tisti, ki z njo upravljajo in jo v družbenem sektorju obdelujejo. Naj razume, kdor more.

Lenarški župan Jože Škrlec, ki je sicer kmet, je po »zdravi kmečki logiki« takoj naročil, naj se zberejo vsi podatki o tem, koliko je sploh družbene zemlje v občini, koliko zemlje so po vojni kmetom odvzeli ali nacionalizirali in koliko zemlje bo treba vrniti bivšim lastnikom.

Vendar se računi in izračuni nikakor niso mogli iziti, ker ima družbeni sektor evidentirane za okoli 1000 hektarjev manj družbene zemlje, kakor pa bi jo naj imel v upravljanju.

»Občinske bukve« govorniki, da je v občini Lenart nekaj več kot 3900 hektarjev zemlje v družbeni lasti. Ker so na delu zemljišč po vojni zrasle tovarne, ceste in drugi objekti, je kmetijskih površin okoli 3700 hektarjev.

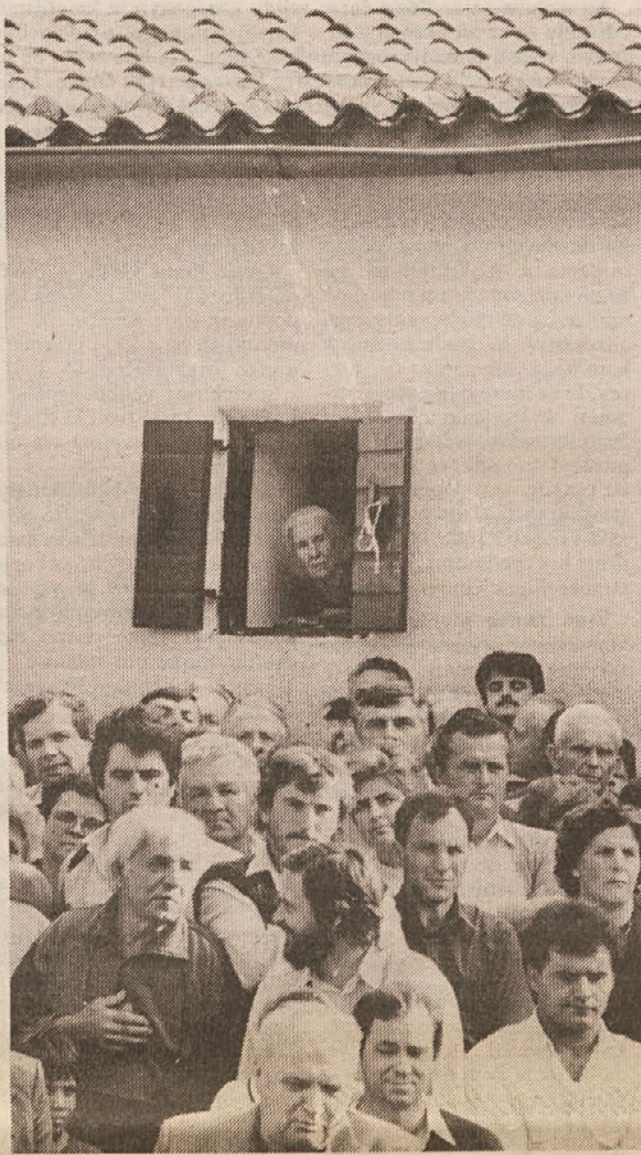
Po podatkih agrokombinata pa je družbene zemlje, s katero upravljajo, samo 2800 hektarjev, skoraj 1000 hektarjev od te zemlje pa so dali v dolgoročen najem kmetom. Preprost izračun pokaže, da so si podatki navzkriž za kakšnih tisoč hektarjev – morda pa tudi nekoliko več ali manj.

Da bi vse dileme okoli tega, koliko je zemlje v družbenem sektorju, odpravili, je kmet in župan Jože Škrlec že naročil, da naj strokovnjaki »s kartami in metrom« v roki na terenu natanko ugotovijo, kakšno je stanje. Tisto kar je v tem primeru poučno za vse občine, ki bodo o denacionalizaciji šele začele razmišljati, je spoznanje, da je treba najprej ugotoviti natančno stanje zemljišč, ker očitno v zvezi s tem pri nas še vedno vlada precejšen nered.

Če se bo marsikdo začudil tej »zmešnjavi števil«, pa se kmetje v Lenartu prav nič ne čudijo – nasprotno nekateri se samo smehljajo in pravijo: »Saj smo vedno govorili, kako se je to po vojni delalo!« Kmetje vedno povedati, da so nacionalizacijo ali odvzem zemlje marsikdaj na terenu izvajale premalo strokovne komisije, ki odvzete zemlje niti merile niso, pa tudi mejnih kamnov niso postavljale. Kmetu so samo na terenu pokazali »od kod do kod« so »mu vzeli«, nato so v svojih knjigah nekaj odključali in šli k sosedu...

Kdor ne pozna gričevnatih Slovenskih goric, ne bo mogel razumeti, kako so se v preteklosti lahko v oceni velikosti zemljišč toliko motili, vendar pa je gričevnati svet tukaj zelo varljiv...

Seveda pa na ta račun številni kmetje v tem delu Sloven-

skih goric zbijajo tudi šale. Nekateri namreč sumijo, da so v preteklosti v družbenem sektorju »sami sebi in onim zgoraj« lažno prikazovali dober hektarski donos tako, da so knjižno prikazovali manj zemlje. Skratka, če so v časih »petletk« zemljo pri kombinatu preslabo obdelali in premalo pridelali, so pač »zmanjšali« zemljo – na ta način pa je avtomatično poskočil hektarski donos in zopet je bil dosežen »nov rekord« v družbenem sektorju kmetijstva... Koliko je v teh šalah resnice, koliko pa gre za posledice malomarnosti ali česa drugega, pa bo najbrže pokazal čas...

Sicer pa so v Lenartu izoblikovali že nekaj resnih pripomb in dopolnil o osnutku republiškega zakona o denacionalizaciji, do katerih so se dokopali skozi pogovore z ljudmi. Tako

smatrajo, da je treba vračati zemljo tako, da bo hkrati potekala, kolikor je to mogoče, tudi zložba zemljišč oziroma komasacija. Prav tako menijo, da morajo bivši lastniki ob vrnitvi zemlje plačati naložbe v zemljo (sadovnjake, vinograde) – iz teh sredstev pa naj se oblikuje sklad za izplačevanje odškodnin tistim, ki zemlje ne bodo želeli... Imajo še veliko drugih praktičnih predlogov, posebej pa poudarjajo, da je po sedanjih cenitvah zemlja predraga, saj naj bi stal hektar najdražje zemlje v prvi kategoriji 284 tisoč dinarjev, hekrat najcenejše zelje pa 120 tisoč dinarjev. Lenarčani predlagajo, da bi stal hektar zemlje od 15 do 50 tisoč din. Podobno ceno ima tudi zemlja v Avstriji, poudarjajo, takšna cena pa bi bila tudi jamstvo, da jo bodo pokupili kmetje in ne samo kakšni »bogati mestni ljudje«, ki je nimajo namena obdelovati...

Lenarški primer kaže, da nas v procesu denacionalizacije in reprivatizacije čaka še veliko presenečenj, predvsem pa se bodo stvari šele izkristalizirale in postavile na svoje mesto. Če bo in ko bo zemlja zopet privatna, ne bo več nevarnosti, da bi ne vedeli, koliko je in da bi se tisoč hektarjev »pogreznilo v tla«.

Če je v Lenartu res toliko zemlje v družbeni lasti, kolikor so je odvzeli in v zadnjih letih dokupili, potem je zemlje dovolj, da jo bo moč povrniti vsem, ki jim je bila po krivici odvzeta, zatrjuje lenarški župan Jože Škrlec. Zadosti pa je bo ostalo tudi za agrokombinat, ki bo imel lahko okoli vsake farme 400 hektarjev in morda še več...

Se sreča da je zemlja, ki se »pogrezne v tla«, še vedno na tleh! Ali ni to edina stvar, ki je nihče za večno ne more utajiti, ukrasti, odtujiti...

Celje, eno samo grobišče (8.)

21. Taborišče Teharje z okolico

Od 5.000 do 6.000 žrtev iz obdobja maj 1945 – januar 1946. Danes so tam odlagališča odpadkov Cinkarne in komunalno odlagališče (mestno smetišče).

Taborišče z barakami in kletnimi prostori je bilo razmeščeno med dvema dolinama, na platoju. V prvi dolini, ki je bila pozneje pregrajena z zemeljsko pregrado in napolnjena s piritnimi ogorki iz Cinkarne, je na dnu 150 metrov dolgo in skoraj 5 metrov široko grobišče. Desna stran doline, ki se odpira proti severozahodu, na pobočju, ki se vzpenja proti kmetu Kopitarju, je bila vrsta strelskih jarkov, ki so se spuščali proti centralnemu jarku.

Na koncu doline, blizu lani postavljenega križa, je bil velik betonski bunker, ki je sedaj vgrajen v drugo pregrado. Na desni strani druge pregrade je bila dolga, zamočvirjena dolina, ki se je raztezala proti sv. Ani. To dolino pokriva sedaj umazana brozga titanove sadre iz Cinkarne. Na drugi strani platoja, kjer je sedaj komunalno odlagališče, je druga dolina. Na njenem dnu še danes teče potok. Dolina se spušča proti kmetu Brinovcu. Desna stran tega pobočja, gledano s ceste Bukovžlak–Blagovna, je sedaj zasuta s komunalnimi in drugimi odpadki.

Vsi jarki, izkopani so bili zaradi vojaškega vežbanja v času nemške okupacije, so bili napolnjeni s trupli povojnih žrtev. Prav tako tudi omenjeni betonski bunker. Desna stran druge pregrade, gledano od lani postavljenega križa, je zaprla vhod v prej omenjeno zamočvirjeno dolino. V tej dolini je polno grobov, med drugimi častnikov slovenske domobranske vojske. V pregrado samo so potisnili z buldožerji naravno in umetno razrito pobočje pod kmetom Kopitarjem (po domače Martun), skupaj z grobišči.

Pregrada piritnih ogorkov je bila načrtovana v Ljubljani, pri Smeltu. Lokacijo je določil pokojni uslužbenec udbe in vplivni politik v Celju, ki je bil takrat šef cinkarniškega transporta. V. S. je bil oče žene T. Z., bivšega in sedanjega direktorja Razvojnega centra Celje ter bivšega celjskega župana. T. Z. je tudi kot direktor Razvojnega centra vodil načrtovanje za razširitev Cinkarne. Nato je kot župan vodil skupščinsko verifikiranje načrtov. Pri izdelavi programa »Razširitev Cinkarne Celje« je vseskozi sodeloval njegov brat, J. Z., direktor Zavoda za planiranje in izgradnjo občine Celje. Gradnjo druge cinkarniške pregrade je vodil pokojni dipl. inž. J. R., doma iz Rogaske Slatine. (Vdova C. R. živi, sedaj poročena K., v bivši Leskovškovi villi na Anskem vrhu, Miklavžev hrib.)

Gradnja prve pregrade je bila začeta brez strokovne, geološke podlage, bila je značilna politična gradnja. Vsebinska izza pregrade je čez nekaj let vdrila na nižje ležeče njive in travnike. Del rdeče brozge je moč še videti, pomešane v njivski zemlji spodnje tretjine njive, last Hmezada. Politično podlago za celoten cinkarniški kompleks si je moč razložiti, saj ta zaseda celotno območje grobišč, tudi za Bežigradom in proti Voglajni. Komisija poudarja, da so bile vse naložbe načrtne in uresničene z namenom, da fizično prikrijejo največji slovenski povojni zločin. Posledično so hoteli tudi prisiliti prebivalstvo tega območja, da se izseli.

V ta dogajanja je bila vseskozi vpletena najvišja zvezna, republiška in občinska politična, policijska in strokovna oblast. Prav tako tudi najvišje tedanje cinkarniško vodstvo. Velik del te oblasti še vedno obvladuje to območje, zato je težko dobiti kakršnokoli uradno ali strokovno podporo pri raziskovanju. To velja tudi za sedanji IS občine Celje in republiško vlado.

Trikotnik Bežigrad-Teharje-Mlinarjev Janez je trikotnik smrti povojnih revolucionarnih dogajanj v Sloveniji. Skozi ta trikotnik, s centralo na Teharju, je šlo v smrt nekaj 10.000 ljudi, le malo jih je bilo izpuščenih, zvečine proti koncu 1945. leta in v začetku 1946.

Del žrtev je pokopan tudi pod sedanjo komunalno depozitno, del pa vzhodno od depozitne na področju gozdov, kjer so vojaški objekti. Potok, ki teče iz te doline proti Brinovcu, je bil poleti 1945 krvav. Na tem področju so, razen s streljanjem, ubijali tudi z ročnimi bombami. Zaraščeni drobcji se še sedaj lahko najdejo v starejših drevsih.

Veliko grobišče se nahaja tudi v gozdu, severozahodno od teharskega grobišča, med urejenim gozdnim izvirom vode in kmetom Goriškom. Prav tako je bilo grobišče pod stavbo sedanje zasebne trgovine Kolar, ki ježi na levi strani ceste proti sv. Ani, tik pod teharskim pokopališčem. Tukaj so pokopane žrtve eksplozije letalske bombe na štorski železniški postaji (okoli 40). Posmrtno ostanke je odpeljal uslužbenec teharskega pokopališča, ki je sedaj zaposlen pri celjski pokopališki službi, neznanu kam.

(se nadaljuje)

GRADIS

GRADBENO PODJETJE CELJE p.o.

Ulica XIV. divizije 10, 63000 CELJE

Obveščamo vas, da gradimo za trg, poslovne lokale, stanovanja, garaže in apartmaje na morju. Obenem želimo vsem poslovnim partnerjem in našim strankam prijetne bližujoče praznike.

rok kakovost strokovnost

Vse informacije dobite po tel. št. (063) 26-634

BES IN GNEV VSEH

Vroč poletje

Število zaposlenih se vztrajno znižuje, število nezaposlenih in upokoencev pa se drastično veča. Socialna varnost delavcev je ogrožena, kar 45 odstotkov delavcev pa ne prejema osebnih dohodkov, ki bi ustrezali normalnemu življenju. Beda se povečuje, s tem pa tudi socialni nemiri. In kdo rešuje te probleme? Vlada?

Vlada bi jih sicer morala, saj je ena izmed njenih dolžnosti tudi ta, da skrbi za socialni mir v državi, če ne, lahko v demokratičnih sistemih tudi pade. Socialna beda pa priča da se v vladi še ne zavedajo, na kako majavih stolčkih sedijo.

Lani je šlo v stečaj 119 podjetij, že v letošnjih treh mesecih pa so stečajni postopek pripravili za 32 podjetij. Napovedujejo in predvidevajo pa, da to še ni konec, in da nas največje težave še čakajo. Vrh naj bi socialni nemiri dosegli poleti, saj so doslej nekatere občine in regije uspešno zadrževale stečaje, čeprav je kljub vsemu veliko delavcev doma na čakanju. Število delavcev se zmanjšuje, narašča pa število nezaposlenih in upokoencev. Od vseh še zaposlenih, pa jih kar tretjina dela v podjetjih, kjer poslujejo z izgubo in imajo negotovo prihodnost. Bo dve tretjini delavcev, ki so zaposleni v kolikor toliko zdravih podjetjih, lahko rešilo celotno slovensko gospodarstvo?

»Res je, da nimamo dovolj sredstev za hitro reševanje gospodarskih problemov, koncept pa imamo«, je na četrtkovi javni tribuni na temo »Aktivna politika zaposlovanja«, ki jo je organiziral celjski izvršni svet skupaj s Slovenskimi krščanskimi demokrati, povedal magister **Ivan Lapajne**, namestnik republiške sekretarke za delo. Opozoril je, da Slovenija pripravlja svoj makroekonomski sistem, v katerem bo paket sistemskih zakonov, ki obsegajo lastno valuto, lasten stečajni zakon in kreditno monetarno politiko. Vse te stvari naj bi bile že pripravljene, ne pa še sprejete. Največ časa je namenil aktivni politiki zaposlovanja, s katero se na sekretariatu za delo tudi največ ukvarjajo. »Pripraviti hočemo Slovence do tega, da ne bodo več razmišljali o tem, kje bodo postavili svoje vikende, temveč kako bodo poskrbeli za delovno mesto svojih otrok«, je razložil mag. Ivan Lapajne, ob tem pa še dodal, da imajo Slovenci po nepreverjenih podatkih v obmejnih koroških bankah preko 600 milijonov dolarjev. Meni, da bi s tem denarjem bilo lahko rešeno marsikatero delovno mesto, zato se tudi zavzema za Svetovni slovenski kongres, saj meni, da bi lahko na ta način prišli do nekaterih prepotrebnih sredstev. Za aktivno politiko zaposlovanja je omenil tudi razpis za 1000 novih delovnih mest, ki je naletel med ljudmi na pozitivne rezultate, v kratkem pa naj bi bil tudi natečaj za obrtnike, ki jim bodo nudili ugodne kredite. Nenazadnje pa se v vseh vladah v kriznih časih odločajo za javna dela in prav v teh vidi sekretariat za delo največ uspeha. Čeprav naj bi bili Slovenci neprilagodljivi na hitre spremembe in nemobilni, pa podatek, da je pri nas povpraševanje po nekaterih profilih, ki jih ni, priča, da tudi v tem ni vsa resnica. Res pa je, da ima kar 50 odstotkov iskalcev prve zaposlitve neustrezno izobrazbo.

Bliski pred nevihto

Po vseh podatkih zaposlenost drastično pada, pada pa tudi ekonomska rast, tako da v bližnji prihodnosti ni mogoče pričakovati novih investicij in s tem tudi novih delovnih mest. Trenutno so največje težave v občinah, ki imajo tudi najbolj razvito industrijo; seveda staro. Najbolj sta problematična Maribor in Murska Sobota, sledita pa koroška in celjska regija. Enostavnije povedano, celotno štajersko gospodarstvo je v razslu in to predvsem zato, ker so tu sorazmerno velika podjetja za naš trg, za svetovni trg pa premalo usposobljena in premalo kvalitetna.

Celotno gospodarstvo je brez akumulacije, republiškega denarja za sanacijo ni, najbolj pa trpijo prav delavci. Skoraj polovica vseh zaposlenih že trpi pomanjkanje, nezanemarljiv pa je tudi podatek, da je bilo lani samo 61 odstotkov pripravniške generacije sprejeto na delo. Varni niso več niti kadrovski štipendisti, povečuje pa se tudi zaposlovanje za določen čas.

Ob vsem tem pa kritika slovenske vlade ni neupravičena. Predsednik celjskega izvršnega sveta **Mirko Kranjc** meni, da je naša vlada teoretično visoko podkovana, vendar vse preveč razpravlja o ukrepih, ki so na Hrvaškem že v praksi. Tudi mag. Lapajne ni zadovoljen z delom nekaterih ministrov in pravi: »Nekateri ministri bolj počasi dojemajo te probleme kot mi. Kritika vlade je letela tudi iz ust direktorjev največjih celjskih podjetij, direktor štorske železarnice pa meni, da je v vladi preveč akademikov in premalo ljudi iz industrije. Več kot resno opozorilo pa je prišlo s strani delavcev, ki menijo, da bodo ljudje z vlade prišli v resne težave, če teh problemov ne bodo rešili takoj. »Ko bo delavec imel dovolj, ne bo stal križem rok,« so si bili enotni v groznjah, katerim so se pridružili še zaposleni v družbenih dejavnostih, ki tudi postajajo problem. Kritika je letela še na agrarno politiko, stečaje in na javna dela, kot klic v sili pa je izvenel glas matere šestih otrok, ki preživetje slovenskega gospodarstva vidi v ženah-gospodinjah in možeh z večjimi dohodki.

Najverjetneje se obeta dolgo in vroče poletje in verjetno si vlada ne bo mogla privoščiti dopusta po »napornem delu«. Morda se bo pravo delo takrat šele začelo.

Razpis

Dobre, pogumne in drzne novinarje

redno ali pogodbeno zaposlimo.

Uredništvo Nove dobe,
Aškerčeva 15, Celje

»BAMBI KOMPLEKS« SLOVENSKEGA LOVSTVA

Lovci proti Ostercu

Na nedavnem mednarodnem sejmu gozdarstva in kmetijstva v Kranju so se na okrogli mizi o kmetijstvu, polju, predelavi in lovstvu srečali zanimivi sogovorniki. Zanimio je bilo že to, da je okroglo mizo vodil član Predsedstva Slovenije **Ivan Oman**, ki je tudi predsednik SKZ-LS, ob njem pa je sedel slovenski minister za kmetijstvo in gozdarstvo dr. **Jože Osterc**, ki ga kmečka stranka odstavlja s položaja.

Med njima so švigale le nevidne strele, drugače pa sta delovala oba mirno, resno, složno in pametno. Kako tudi ne, saj so ob mizi sedeli tudi predstavniki sedaj že močno razsutega gozdarstva in tradicionalnega kmečkega sovražnika – lovcev, ki ne morejo in nočejo razumeti, da stopamo v čas, ko je lastnina nekaj svetega, da pa gozdovi niso njihovi. Nerodno! Se posebej nerodno, ker predstavnik elitnih »ljubiteljev narave s puško v roki« ni bil nihče drugi kot predsednik Liberalne stranke **Franc Golja**.

Ivan Oman je razumen in klen človek. Vseeno ga je včasih težko razumeti. Tako je med drugim opozoril, da je v sedanjem trenutku pomembna predvsem samozavest kmeta, da se zaveda pomembnosti svojega poklica. Tudi državna oblast se mora zavedati pomembnosti kmetijske panoge, zato ne sme ob tržnem gospodarstvu kmetijstva prepustiti trgu. Omogočiti mu mora finančno samostojnost. Seveda z regresiranjem.

Od kod denar za regresiranje, predsednik kmečke stranke ni povedal. Sicer pa se ve, da ne more priti drugod kot iz plač delavcev. Bodo morali torej delavci ponovno zategniti pasove, da se bodo kmetje končno lahko znebili svojih manjvrednostnih kompleksov? Kaj pa manjvrednostni kom-

pleksi delavcev? O tem ni stekla beseda na okrogli mizi in žal tudi ne drugod.

Lovec **Franc Golja** je povedal tisto, kar lovci že dolga leta dopovedujejo, kmetje pa ne morejo ali pa nočejo razumeti: lovske organizacije so imele v preteklosti veliko uspehov! Lovci niso samo tisti, ki streljajo, ampak tudi veliko vlagajo v lovišče.

Seveda se v to lahko kmetje sami prepričajo. Lovci so tako uspešni, da se srne že sprehajajo po vaseh, vrtovih, pokopališčih. Tudi vlnudne so, saj vsaj doslej še ni bilo potrebno metati kamenja vanje. Lepo elegantno, mirno odkorakajo.

Lovci kot ubijalci? Nesmisel! Če bi bilo po lovsko, bi imeli vsi urejene vrtičke z umetnimi (kakšnimi pa?) palčki, sedeli bi na izrezljanih klopah in opazovali kako bambiji papcajo vrtnice.

Žal je stvarnost kruta. Ljudje nimajo razumevanja za tako urejeno naravo in kmetje bi najraje vzele v roke puške in pobili vse te čudovite bambije zaradi tistih nekaj bilk, ki jih pojedjo na polju. Tega ni rekel **Franc Golja**, pvoedal pa je, da lovci predlagajo naj bi bilo lovstvo po novi zakonodaji podvrženo državi. Ker prizna, da divjad vpliva tudi na kmetijstvo in gozdarstvo, naj bi lahko pri sestavljanju letnih lovskih načrtov sodelovali tudi kmetje in gozdarji.

Ivan Oman je gledal nekam mrko izpod čela, direktor Kmetijskega inštituta inž. **Slavko Gliha** pa je bil konkretniji. Upajmo, da ni zasejal semena razdora med kmete in obrtnike.

Že drži, da ni prostora za človeka, če ga ni za divjad, kot je pojasnil **Golja** (ubogi Parizani, ki so brez divjadi!), drži pa tudi, da gre že za ogroženost človeka od divjadi. Ponekod prihaja že do vprašanja: človek ali divjad!? Ne samo v Binklu v Kočevskem Rogu, kjer dva stara človeka postavljata opozorilne zvonce pred svojo njivo s krompirjem. Potem čakata in upata, da se bo divji prašič zaletel v zvonec, da bosta slišala, pritekla in ga pregnala...

Precej daljši, predvsem pa izredno prepričljiv, je bil inž. **Gliha**. **Franc Golja** je že moral zagotoviti, da je slovensko lovstvo toliko osveščeno, da bo imelo za vse znosno število živali. Sicer ni povedal, od kdaj naprej velja ta osveščenost. Od okrogle mize naprej, ali prvih demokratičnih volitev?

Gozdni inšpektor **Janez Ahačič** s svojimi podatki namreč nekam grobo pripoveduje, da tisto o (dosedanji) visoki osveščenosti ni ravno najbolj gotova garancija za bodočnost. Četrtnina slovenskih gozdov se ne pomlajuje več zaradi neusklajenosti divjadi in gozda. Na Trnovski planoti je 65 odstotkov mladja objedenega, na Pohorju so že dosegli 40-odstotno objedenost. V Prekmurju je bilo letos 6 ha topolov popolnoma objedenih...

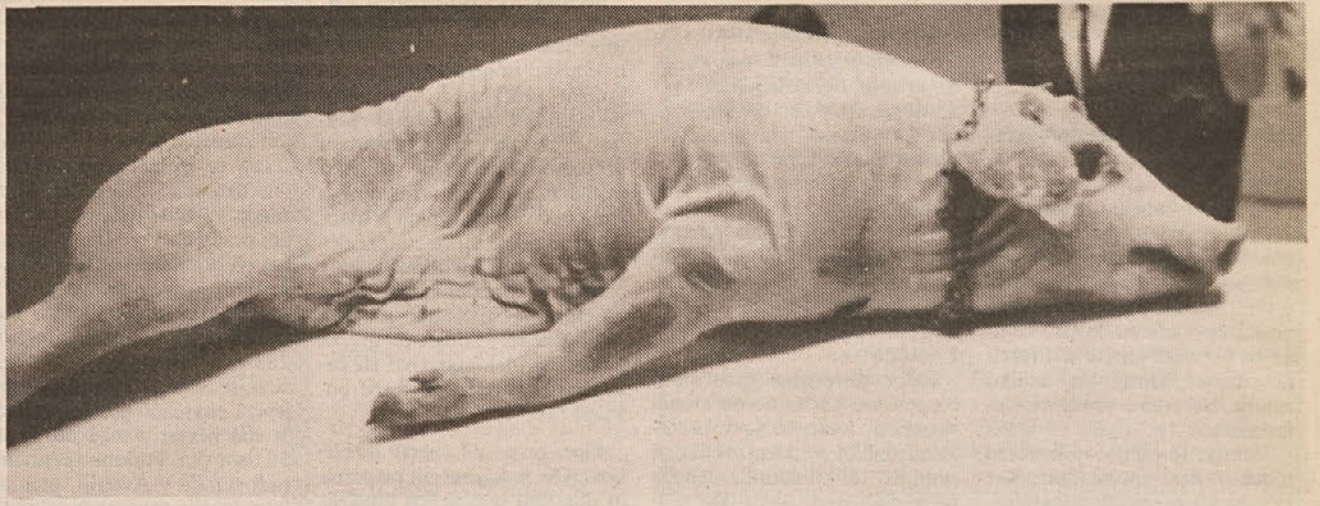
Nevarnosti za gozdove ne predstavljajo samo lovci s svo-

jim ravnanjem. Poleg nevarnosti, kaj bo z mladimi nasadi, je postalo vzdrževanje velik problem. Kaj bo z gozdnimi komunikacijami? S sesutjem gozdnih gospodarstev tega sistema nihče več ne vzdržuje. Pogozdovanje se je praktično ustavilo. Letos so morali zato izvoziti 2 milijona sadik iglavcev in listavcev. Kaj bo s Krasom, kjer še vedno več gozda pogori kot ga obnovijo?

Tega pa niso krivi lovci! Prej bi rekli, da bi morali leteti očitki že na rovaš »novih lastnikov«. Ali res? Kaj pa če na rovaš države, oziroma ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo? O tem je minister v odstavljanju modro molčal, ogorčen pa je bil, ko je spregovoril o nasprotovanjih, da bi regresirali obrestno mero za posojila v kmetijstvu. Dejal je, da je vprašanje, kako to, da ekonomisti ne razumejo, da kmetijstvo, zaradi dolge dobe obračanja denarja, ni primerljivo z industrijo, ki ima hiter obrat kapitala.

Inž. **Slavko Gliha** je pojasnil, da imajo v Srbiji ekonomiste, ki se na agrar spoznajo, da pa se na ljubljanski ekonomski fakulteti že prof. **Černe** na agrar ni razumel in zato je »to veljalo kot nekaj vzporednega«.

K lovstvu se je vrnil kmetilovec inž. **Jože Hobič**, ki je nekako povzel zahteve in stanje. Divjad mora biti podrejena gozdarjenju in kmetijski pridelavi. Ob tem je vprašljiv odnos lovcev do tuje lastnine, saj so lovci sami cenilci škode, ki jo povzročajo divjad. To je tisto osnovno, kar je pripeljalo do velikih trenj med lovci in kmeti.

OMAN NA KOZJANSKEM

Zgledi M. Gubca

V Lesičnem so imeli prvo redno srečanje na zboru člani šmarske podružnice slovenske kmečke zveze – Ljudske stranke. Kozjanci so svoje sodruge pričakali odprti rok: domače gospodinjstvo so bogato obložile mize za okrog 400 članov stranke.

Občnega zbora se je udeležil tudi predsednik stranke, gospod **Ivan Oman**, ki je tudi član predsedstva Slovenije. Preden je dobil besedo gospod **Oman**, je **Franc Potočnik**, predsednik podružnice in župan v Šmarju pri Jelšah orisal dosedanje delo v stranki in izrekel kritiko tistim članom, ki stojijo še vedno ob strani. Pohvalil pa je Kmetijsko zadrugo Šmarje, ki je združila že okrog 700 članov. V svojem nagovoru je še poudaril, da članstvu manjka druženje, kotokrat in da za tako reč niso potrebne požrtvice, temveč veselje in radost druženja.

Gospod **Ivan Oman** je priznal, da predvsem v severovzhodnem delu Slovenije leti mnogo kritik na račun dela stranke in njega osebo. Po njegovem mnenju bi morali te kritike usmeriti v vlado in ne v stranko. Po dokajšnji predstavitvi zgodovine je ob vprašanju plebiscita in želji po odcepitvi izhajal iz kmečkih uporov, ki sicer niso uspeli, odcepitev pa bo. Glede ravnanja gospoda **Osterca**, ministra za kmetijstvo pa je menil, da bo potrebno v kratkem preveriti to ministrstvo. Padel je tudi zanimiv predlog,

da bi naj zaradi grozeče inflacije cene kmetijskih pridelkov vezali na kakšno trdnjšo valuto, delegat iz Brežic pa je gospoda **Omana** prosil, naj zgledi desetletja stare spore med vinogradniki in kletarji.

SLOVENSKE JEDI NA PTUJU

Dobrote

V jedilnici starodavnega minoritskega samostana na Ptujju so v soboto in nedeljo ocenjevali dobrote, ki so jih pripravile gospodinje v kmečkih pečeh iz vse Slovenije. Bo predlog Gertrude Lautisch, da bi se naj tovrstne dobrote pojavile tudi na trgu, prodril?

Na drugi razstavi Dobrote slovenskih kmetij, ki sta jo pripravila Republiški center za pospeševanje kmetijstva in Ptujsko Turistično društvo v soboto in nedeljo na Ptujju, je bilo več kot šeststo dobrot. Te so zamesile gospodinje s skoraj vse Slovenije, saj je letošnji odziv izredno bogat.

Razstavljalcam in številnim gostom sta na Ptujju izrekla dobrodoščilo tamkajšnji župan, gospod **Vojteh Rajher** in **Mihaela Logar**, podpredsednica Zadrugne zveze Slovenije. Prireditel se je udeležil tudi gospod minister dr. **Jože Osterc**, ki je poudaril, da je hvalevredno vračanje h koreninam našega bitja in žitja.

Irena Mihelič in **Renato Jenček**, člana SLG Maribor sta recitala pesmi **Toneta Kuntnerja**, člani folklorne skupine **Alojza Štrafela** iz Markovcev so plesali narodne plesne, pevke iz **Lancove vasi** pa so pele narodne pesmi. Najboljšim so strogi pokaševalci izrekli pravico do znaka kakovosti.

VLAK PRIJATELJSTVA ZA SLOVENCE IN SRBE

Kar je stkano

»Dragi prijatelj! Ponovno se bliža čas, ko bo Vlak prijateljstva pripeljal v Slovenijo vse, ki so med narodnoosvobodilno vojno nudili zatočišče slovenskim družinam. Vabim Tebe in Tvojo družino, da z Vlakom prijateljstva obiščete našo družino in da ste naši dragi gostje v času od 12. septembra do 15. septembra letos. Željno pričakujemo Tebe in Tvojo družino in vse prijateljsko pozdravljamo!«

Tako kakor več kot 100 bivših izseljencev iz Maribora, je svojim gostiteljem v najtežjih dneh življenja in prijateljstvu v Srbijo poslal pismo z zgornjo vsebino tudi **Ivan Kovačič** iz Dominkuševe ulice v Mariboru. Že nekaj dni kasneje je dobil odgovor svojega dolgoletnega prijatelja **Vasilija Radoviča** iz ulice Maršala Tita v Valjevu. Vasilij je javil, da bo v Maribor septembra pripotoval s svojo ženo Ljubimko, hkrati pa pošilja »puno pozdrava«. Ko je Ivan Kovačič odpiral in prebral pismo prijatelja iz Srbije, mu je postalo jasno, da bo Vlak prijateljstva še naprej povezoval Slovence in Srbe, ne glede na zaostrene politične odnose v državi in ne glede na konflikte med Srbijo in Slovenijo na »državni ravni«.

Pobudo za to, da bi Vlak prijateljstva vozil še naprej kot simbol intimnega prijateljstva med ljudmi in navkljub vsem razhajanjem in razprtijam v dr-

žavi, so, tako kot davnega leta 1960, ponovno dali mariborski izseljenci, ki so jih 1941. leta iz slovenskih domov pregnali v Srbijo, kjer so našli zatočišče in prijateljstvo. Več kot 100 bivših izseljencev oziroma njihovih potomcev se je namreč zbralo v Mariboru na sestanku, kjer so se dogovorili, da bodo osebno povabili svoje prijatelje v Slovenijo. Na sestanku so posebej poudarili, da ne želijo, da bi pri organiziranju Vlaka prijateljstva sodelovale politične stranke ali oblastni organi, pač pa so si zamislili ta vlak kot akcijo zasebnikov oziroma »civilne družbe«.

Vlak prijateljstva bi sicer po dosednji praksi moral iz Srbije pripeljati že v mesecu juniju, vendar so izseljenci iz Maribora mnenja, da bo v tistih dneh pred osamosvojitvijo Slovenije preveč medijskih »špetirov«, preveč bo situacija politizirana, zato so si za prijateljevanje zbrali jesenski čas, ko je na Šta-

jerskem tudi bolj veselo... Tako bo Vlak prijateljstva odpeljal iz Srbije 12. septembra zvečer, iz Slovenije v Srbijo pa se bo vračal 15. septembra popoldan.

Vitja Rode, udeleženec večjega števila vlakov prijateljstva, je tudi tokrat med pobudniki, da se stari prijatelji znova srečajo. »Pobuda je dobila veliko podporo pri številnih izseljencih«, poudarja.

Pobudo je pozdravil tudi **Tone Kropušek**, ki je bil velikokrat udeleženec na vlaku. »V ospredju so osebni motivi, saj je prijateljstvo osebna stvar«, poudarja. Kropušek prav tako

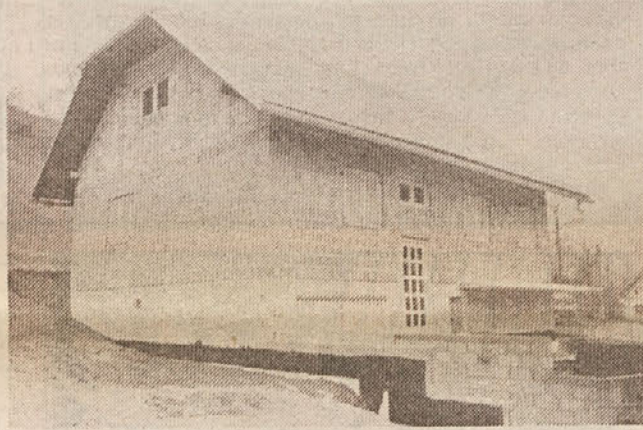
poudarja, da je vlak prijateljstva tokrat zasnovan izključno na samofinanciranju.

Tudi **Jože Berce** pravi, da je med družinami izseljencev velik interes. »Gre za družine, ki se že desetletja obiskujejo in med katerimi je življenje stakalo veliko vezi«, pripoveduje.

Slovenski pregovor pravi, da ni težko imeti prijateljev v lepih časih, pač pa je težko dobiti in ohraniti prijateljstvo v težkih časih. Prijateljstvo med izseljenci in njihovimi domačini je bilo skovano v zares težkih časih, zato ga, kakor kaže, tudi dandanašnji ne morejo postaviti pod vprašaj.

Mariborčanom pošla sapa

Po novembrski ujmi v Gornji Savinjski dolini je mesto Maribor ponudilo svojo pomoč in naročilo Gradisu, naj postavi hišo prizadetemu Francu Glinerju. Poslopje, zgrajeno do tretje faze in z vzgrajenim stavbnim pohištvom, nedokončano sameva. Je mestu Mariboru zmanjkalo volje in denarja?

Rakunova hiša

V soboto, 27. aprila, predajajo Marjanu Rakunu, ki mu je v novembrski poplavi vodna ujma odplaknila povsem novo še neveljeno hišo, ključke nove stanovanjske hiše. Z udarniškim delom so mu priskočili na pomoč delavci rudnika lignita Velenje, petindvajset podjetij in pet zasebnikov. Med njimi ni Gorenja.

Banka ustanovljena

Na ustanovnem zboru Štajerske banke obrti in podjetništva d. d. Celje so delničarji sprejeli osnovne akte, sklenili, da nemudoma pripravijo vlogo za registracijo na celjskem temeljnem sodišču in razpišejo drugi krog bančnih delnic. Za dobo dveh mesecev so za v. d. direktorja imenovali dipl. ekonomista Harolda Karnerja. Ustanovni zbor so v delovnem predsedstvu vodili Ladislav Grdina (šentjurska občina je eden treh največjih delničarjev), predsednik izvršilnega odbora banke in predsednik celjskega izvršnega sveta (tudi velikega delničarja) Mirko Krajnc in na zboru imenovani v. d. direktor Štajerske banke obrti in podjetništva Harold Karner.

Po (kmh...) domovini

Beograd: Srbija pred splošno stavko? Pogajanja brez rezultatov, zato napoved stavke 700 tisoč delavcev tekstilne in kovinske industrije.

Sarajevo: Afera z orožjem še ni pojasnjena – Muslimani in Hrvati v BiH so še vedno prepričani, da je bilo orožje namenjeno Srbom.

Beograd: Cestni prevozniki zahtevajo nižje davke. Zahtevajo, da se jugoslovanske republike čimprej dogovorijo o prihodnosti države in opozarjajo, da je ogrožena njihova varnost v drugih republikah.

Beograd: V JLA bodo znižali osebne dohodke. Od prihodnjega meseca bodo osebni dohodki zaposlenih v JLA nižji za šest odstotkov.

Svetozarevo: Je Milošević trgovač s svojim narodom? Obtožila ga je Vuk Drašković, predsednik SPO, in dejal, da imajo Srbi 67 odstotkov ozemlja BiH.

Ljubljana: Draga posojila ob setvi bodo največji bumerang pri odkupu. Spomladanska setev po vsej negotovosti bo vendarle še kar normalna, bolj vprašaljiva pa sta količina pridelanega in odkup.

Beograd: Predlog zakona o amnestiji. V njem je predvideno, da se vsem osebam, obsojenim po kazenskem zakonu SFRJ, zaporna kazen zmanjša za četrtino.

Ljubljana: Mesec dni odloga za pretečo vladno krizo. Dr. Jože Osterc bo še naprej ostal republiški sekretar za kmetijstvo, Kmečka zveza pa ne bo izstopila iz Demosa.

Beograd: Tudman in Milošević usklajujeta interese. Srečanje obeh predsednikov na mejnem območju med republikama je bilo nadaljevanje pogovora v Karadordevu.

Ljubljana: Na polovici srednjih šol so začeli dvodnevno stavko. Z njo šole, včlanjene v Sindikat vzgoje, izobraževanja in znanosti, opozarjajo na nevezdržne razmere.

Tuzla: V Kreki stavka 10.000 delavcev, ker niso dobili akontacije osebnega dohodka za marec.

Skopje: Ustavno sodišče Makedonije je razveljavilo odlok republiške vlade o začasnem zamrznitvi izplačil regresov za letni dopust in nadomestil za potne stroške in prehrano za delavce v upravnih organih in nekaterih družbenih dejavnostih.

Beograd: Naložbe se bodo letos verjetno zmanjšale za 30 do 40 odstotkov, meni zvezna vlada. Viri sredstev za te namene so se namreč zmanjšali, nekateri pa povsem usahnil.

Sarajevo: Srbi spreminjajo meje v BiH. Za Bošansko Krajino so se začele združevati še druge vzhodnohercegovaške občine.

Ljubljana: Upokojenci bodo dobili regres – ko bo denar. Znesek za rekreacijo naj bi po prvi različici znašal 1365 din oziroma 910, po drugi pa 1054 dinarjev.

Skopje: Če prizadevanja za ohranitev enotnega gospodarskega sistema ne bodo prinesla rezultatov, je makedonska vlada pripravljena uvesti svojo valuto.

Ljubljana: Delovni predlog pokojninskega in invalidskega zavarovanja predvideva, da bi starostno mejo postopoma dvignili na 58 let pri ženskih in pri moških 63 let.

Skopje: Tudi Makedonija bo opustila pridevnik socialistična. **Aleksinac:** Začetek sojenja v Aleksincu. Na zatožno klop je sedlo devet ljudi, ki so obsojeni krivde za rudniško nesrečo, v kateri je življenje izgubilo 90 rudarjev.

Ljubljana: Prva zamenjava v republiški vladi. Ministra za informiranje Staneta Staniča naj bi zamenjal Jelko Kacin.

Knin: Kninski železničarji so se odcepili. Sklep o tem je sprejela občinska skupščina v Kninu, vlaki pa še vedno ne vozijo.

Ohrid: Predsedniki vseh šestih jugoslovanskih republik so se dogovorili, da je treba začeti pogovor o načelih, na katerih bodo temeljile medsebojne pravice in obveznosti iz dosedanjega skupnega življenja.

Ljubljana: Slovenija ima zakon o vojski. Vojaški rok se bo poslej služil 7 mesecev z turizmom skrajšanja še za en mesec, sprejeli pa so tudi zakon o turističnih taksah, kjer republika dobi 80 odstotkov, občina pa 20.

Beograd: Vuku Draškoviću bodo sodili. Obdolžen je kazni-vega dejanja podpihovanja k uporu in sodelovanja v skupini, ki je izvajala nasilje.

Zagreb: Sojenje v Zagrebu je bilo prekinjeno še pred branjem obtožnice. Zagovorniki Martina Špegla in soobtoženih zahtevajo izvzete članov sodnega senata, tožilca in predsednika sodišča.

Trebinje: Tudi Črna gora hoče kos BiH. Vse kaže, da se bo novokomponirana skupnost vzhodnohercegovaških občin naslonila na Črno goro, črnogorski veljaki pa nimajo nič proti.

Beograd: Po novem 13 dinarjev za marko. Marković v skupščini: Devizne rezerve in plačilna bilanca že omogočajo konvertibilnost, vendar je pogoj za to sprejetje predlaganih zakonov.

Titograd: Črnogorcem so ponudili v podpis deklaracijo o suverenosti Črne gore. Dokument razglašuje suverenost in ozemeljsko celovitost Črne gore v sedanjih mejah.

Ljubljana: Od 1. maja bo treba za zdravstvene storitve plačati več za 30 odstotkov. Neosvičeni bencin pa bo cenejši za 1 dinar. Sprejeli so tudi zakon o carinah, ki pa je označen kot strogo zaupno.

Beograd: Ob doslednem izvajanju reforme obljublja Marković le od 60 – do 70-odstotno inflacijo.

OGORČENJE KRANJSKIH ZELENIH

Kdo bo naslednji

Najgrenkejša resnica je boljša od zablode, pravijo Zeleni Kranja, ki so ogorčeni nad ravnanjem kranjske SDP in LDS. Prenoviteljem očitajo, da so se po volitvah zavzemali za popolno blokado in proceduralne zaplete v kranjskem občinskem parlamentu. Deloma jim je to uspelo, pri tem pa jim je občasno pomagala tudi Liberalno demokratska stranka.

Zeleni pravijo, da so potem, ko jim blokada ni povsem uspela, poskušali načrtno očrtniti koalicijo Demosa v obeh javnostih. Nadaljnji korak je bil s »prefinjenimi potezami« narediti spore znotraj koalicije. Ko jim tudi to ni uspelo, so izbrali za napade predsednika SO Kranj in predsednika Demosa Kranj **Vitomirja Grosa** in tajnika SO Kranj in predsednika SDSS **Branka Grimsa**.

Zeleni pravijo, da po tem zadnjem dejanju ne morejo več čakati, kdo bo naslednji. Trdijo, da so vse kritike s strani SDP in LSD absolutno neupravičene in zlonamerne. Zeleni zagotavljajo, da oba opravljata svoji funkciji v parlamentu zelo dobro in da na njuno delo niso imeli pripomb. To je pokazalo tudi glasovanje o zaupnici županu na seji skupščine, kjer je LSD, ki je vprašanje zaupnice sprožila, doživela popoln poraz.

Liberalno demokratska stranka je pred kratkim preko novinarjev, ki jih je izbrala po lastnem preudarku, poskušala sporočiti javnosti, da vlada Demos v Kranju mimo parlamenta. Zeleni Kranja zagotavljajo, da gre za »grobo laž«. Razen trditve LDS namreč ni navedla nobenega dokaza.

V posebni izjavi za javnost, ki so jo dali Zeleni Kranja, trdijo, da tudi ugotovitev, da je bila na seji SO Kranj odvzeta beseda odborniku **Rastku Tepini** (LDS), ni točna. Magnetogram seje, kjer so razpravljali o novem občinskem statutu, je pokazal, da je predsedujoči Rastka Tepino samo opozoril, naj se drži dnevnega reda. Po opozorilu je odbornik LSD brez besed odšel z govorniškega odra. Isti scenarij je ponovil kasneje tudi predstavnik SDP. Po tem sta obe stranki skupaj zapustili dvorano in pustili le po enega »dežurnega«.

Da je šlo za iskani incident, govori drugačno ravnanje odbornika **Zelenih Slavka Saviča**, ki je bil tako kot odbornika LDS in SDP opozorjen, naj se drži dnevnega reda. Zaradi tega ni zapustil govorniškega odra, stranka ni odšla s seje skupščine. Slavko Savič je počakal na naslednjo točko dnevnega reda in povedal, kar je želel.

Liberalno demokratska stranka Kranja se pritožuje, ker jo vse bolj »pajdašijo« s SDP. Zeleni pravijo, da je tako zato, ker je bilo že veliko naključij, enakih reagiranja, delovanja na enak način in tudi še bolj radikalnega kot SDP.

Zeleni opozarjajo na ravnanje na sestankih poslanskih klubov, ki niso obrodili nobenih sadov. Tako se je zgodilo, da so se usklajevali po več ur, potem pa je vodja kluba SDP **Aleksander Ravnikar** izjavil, da nima pooblastil za kakršnokoli spremembo. Zato Zeleni Kranja ne nameravajo več pošiljati svojega predstavnika na takšna srečanja, dokler se razmere ne spremenijo. Pravijo, da gre sedaj za nemoralno izsiljevanje.

Zdaj Zeleni predlagajo, da bi v Kranju poskušali stvari reševati v okviru »uradnih« srečanj in pogovorov med njimi, ostalimi strankami Demosa, Socialistične stranke in Liberalno demokratske stranke.

RES JE...

— da si je predsednik mariborske vlade Anton Rous dobro postal za prihodnost in je kupil delnice nove mariborske firme, ki naj bi rešila Ljudski vrt.

— da je mariborska županja Magda Tovornik vsa nesrečna, ker je njen najbolj uveljavljeni nasprotnik na nedavnih volitvah za župana, Jože Jagodnik, vse bolj popularen. (Išče dlako v jajčnikih)

— da si mariborski minister za varstvo okolja Zoran Kus želi, da bi imel še vedno tako mirno službo, kot jo je imel na nekdanji občini Pobrežje. To seveda še ne pomeni, da bi naredil doktorat, ker za kaj takega je treba imeti...

— da si sedanjí mariborski podpredsednik vlade, zadolžen za gospodarstvo, Milan Petek, želi, da ne bi nikoli bil v službi v mariborskem Gradisu. Zdaj namreč vsi mislijo, da ima na glavi vse maslo, ki so ga pridelali ob oddaji del pri gradnji mariborske »Florjanine luknje«.

— da je najbolj nesrečen mariborski politik sedanjí šef mariborske SDP in sekretar republiške SDP Franci Pivec, ker nima niti odstotek toliko objavljenih misli, kot jih je imel, ko je bila partija še na oblasti.

— da je predsednik škofjeloškega IS Vinko Demšar pripravljen biti tudi grešni kozel za vse, saj je izjavil: »Z vlogo, ki sem jo prevzel v izvršnem svetu, sem prevzel tudi, da name kričijo: Fej te bodi!«

— da se je zadnja seja zborov SO Kranj končala rekordno hitro. Samo eno uro so potrebovali za sprejem zapisnika in dnevnega reda, potem pa so nekateri odborniki LDS in SDP že tradicionalno zapustili sejo in je bila skupščina nesklepčna.

— da ima prav članica škofjeloškega IS zadolžena za ekologijo, Marija Pogačnik, da iz republike pošiljajo škofjeloški občini stalno nove pobude, da bi uredili v opuščnem rudniku urana v Žirovskem vrhu odlagališče posebnih odpadkov. To je potrdil predsednik IS Vinko Demšar ob zadnji študiji Inštituta za ekonomsko raziskovanje, ki jo je naročila slovenska vlada. Gospa Pogačnikova meni, da v Ljubljani čakajo, kdaj se bo ob kakšnem predlogu Ločanom zareklo.

— da so v celjskem EMO priznali, kako z novo čistilno napravo za 400 (štiristo) krat zmanjšajo onesaženost zraka. Ali da po vgraditvi čistilne naprave šele v 400 letih onesažijo ozračje toliko, kot so prej v enem letu...

— da je v Valvasorjevi dvorani v Cankarjevem domu cvet Zelenih in nekaj sivolasih doktorjev hudo resno razpravljalo o smeteh. Nastopil je tudi ljubljeneč Sivih panterjev, minister Miha Jazbinšek. Nastopil in — jadrno izgnil nazaj v svojo firmo Oikos.

— da je Drago Ladislav Hribar, novinar Dela užaljen, ker ga kljub kritičnemu pisanju v Delu gospa Spomenka Hribar ne omenja. Hribarjeva živi v zmotnem prepričanju, da gre za daljnega sorodnika.

SLOVENSKI KONGRES KOT VZOR CENTRALIZMA

Celjančki stisnili rep

»Halo, tam svetovni slovenski kongres, Ljubljana?«
»Prosim.«
»Ali lahko Celjani nabiramo denar za vas?«
»Lahko.«

(Teden dni kasneje.)
»Halo, tam svetovni slovenski kongres, Ljubljana?«

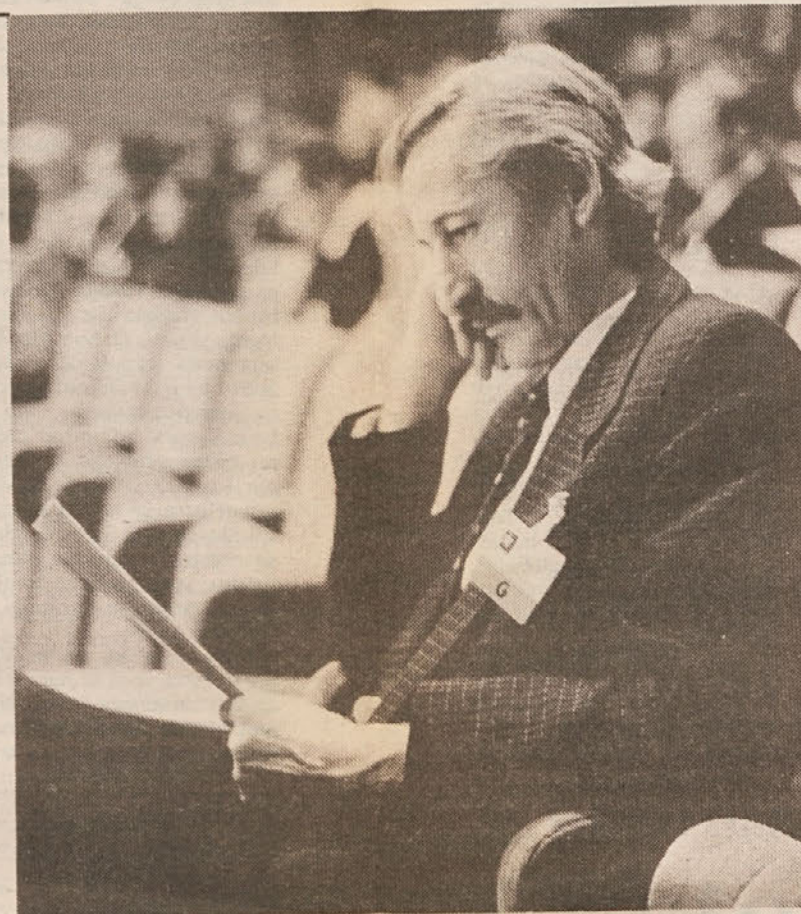
»Ali lahko nakažemo denar, ki smo ga nabrali za vas in si zadržimo za znamke?«

»Lahko, o znamkah pa bomo še odločili.«

Tako nekako bodo najbrž potekali odnosi med celjsko podružnico in konferenco svetovnega slovenskega kongresa v Ljubljani, če bo šlo naprej tako kot do sedaj. Celjski odborniki, kot smo izvedeli, so se vdali v usodo in zdaj čakajo, da jim potrdijo pravila, da jim morda dovolijo odpreti svoj žiro račun in da jim izdelajo eno ali dve štampiljki. Tako zadeve pač tečejo. V Ljubljani namreč pravijo, da je edino centralizem tisti, ki lahko reši slovenstvo.

Dobili smo torej kimajoče in razumevajoče Slovence v Celju, ki sicer sanjajo o demokraciji, rasti knezjega mesta, o sedežu slovenskega kongresa ipd. Ne vemo, kaj o tem pravi članstvo. No, počakajmo, saj bo kmalu narodni zbor, na katerem bo treba izbrati delegate za sejo slovenske konference. Če bo tudi narodni zbor tako ponižen, potem se vsem Celjanom — in širše — slabo piše in še naprej bodo provinca, še naprej bodo o vsem odločali v Ljubljani, še naprej ne bo ceste do Ljubljane...

»Stojadinka ovce šiša, pripomaže joj Dragiša...« Hej bre Slovence, če boste res imeli svojo državo, ne pozabite: VSAKEMU DELAVCU IZ DRUGIH REPUBLIK BOSTE IZPLAČALI PO EN KARTONSKI KOVČEK, PORAVNALI ZA ENO LETO VNAPREJ STANARINO V SOLIDARNOSTNEM STANOVA NIJU, ELEKTRIKO, VRTEC ZA NIEGOVE IN NIEGOVIH SORODNIKOV OTROKE, OD PRAVNINO, DENAR ZA IZGRADNJO HIŠE IN ŠOLE V RODNEM KRAJU IN RAZLIKO OD PLAČE V NEMČIJI, ČE BI IN KO BI MOJ ROJAK DELAL LAHKO TAM, MENI PA POVRH ŠE TA STOL, KI JE PRAV KROJEN PO MOJI ZADNJI CI... (Približne zahteve našega brata iz bratske republike, nekoč hišnika in zdaj gospodarja Dragiše Marojevića.)

Krambergerjev prst

Usodni prst Ivana Krambergerja, nekoč dobrotnika, zdaj že odrešenika Slovencev. Trikrat se je podal iz svoje Negove: najprej je bil obložen z darovi za dialize, nato je vstal in začel pogrom nad boljševiki in zdaj... zakaj zdaj, Ivan?

Vojna in mir, 9. del

HUMORESKA

Korak naprej, a različno dolg

Vsa Jugoslavija je na nogah in komaj čaka tisti dan v tednu, ko se polovica dvanajstere predstavnikov dvigne v zrak in se spusti na tla zdaj tu zdaj tam. Pristanki so vedno precej trdi, a brez krivde pilotov, da ne bi kdo dvomil v njihove sposobnosti. Na zemljo spustiti se, ni vedno lahko.

In kako je sestajanje vznemirljivo in napeto. Se bolj napeto, da ne rečemo, dramatično, je pričakovanje sporočila za javnost, ali se je polovica dvanajstere sploh sestala. In kako zadovoljni so šele novinarji, ki jim dajo tudi več ur časa, da lahko sestavljajo vprašanja. In ko seveda dobi najprej izredno tehtno, izčrpano in natančno izjavo, v kateri je napisano, kako polovica dvanajstere gleda na jugoslovansko krizo po zadnjem tednu dni in kakšni so pogledi v prihodnji teden. Ob tem je najpomembnejše, da vedno pustijo na stežaj odprta vrata za prihodnje srečanje in sporočilo o srečanju in tiskovno konferenco. Spet se za korak približajo opciji prihodnje ureditve in zlomu krize.

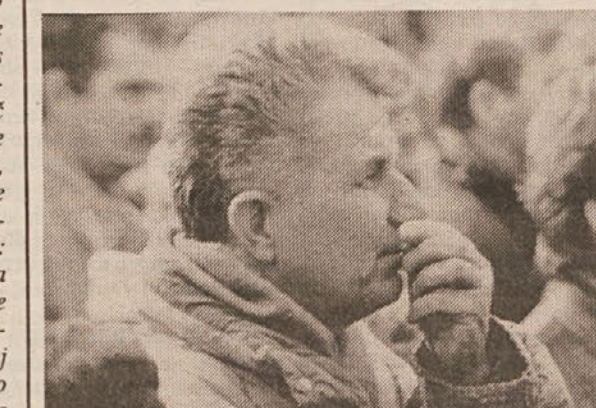
»Predsedniki smo danes razpravljali o jugoslovanski krizi in o tem, kako jo premagati,« običajno v uvodu pove predsedujoči. »Pogovarjali smo se skoraj o vseh vprašanjih, ki so zanimiva za razplet krize. Pogovori so bili odprti (čeprav za zaprtimi vrati) in popolnoma legitimni.«

Potem sedijo za mizo, rekoč, zdaj smo pa vaši, zdaj pa, če morete, nam pridite do živega. Odgovorijo na vsako vprašanje, kar je zelo pomembno, ker na kakšnega lahko tudi ne bi odgovorili. Na primer: ali mislite, da ste dovolj zavarovani glede na pomen in rezultate pogovorov, da vam teh namreč ne bi kdo ukradel? Ali pa: v kakšnem vrstnem redu se boste slikali prihodnjič? Ali pa: kako komentirate očitke, da niste naredili koraka naprej, ko vas na televiziji gledamo in vidimo, kako naredite celo več korakov in hodite naprej, le da so koraki različno dolgi, kar je pač odvisno od različne velikosti vsakega posameznika? Vtis je, ko da hoče reči: glejte, to je majhen korak za nas in velik za Jugoslavijo. Če človek natančno pogleda, vidi, da korak na stran ali nazaj naredite pravzaprav samo, ko sedete, ali ko se razporejate za slikanje.

Ljudje se sprašujejo, ali se bo naša polovična dvanajstera še pogovarjala, ker jih je strah, da bi bili ob nadaljevanju. I, seveda se bo — do popolnega zloma krize.

FOTOREPORTAŽA

Družbeni standard

NI RES...

— da bi gospod Vili Glas, direktor sevnške Lisce odpravil evropski delovni čas, torej poznejše vstajanje nekaterikov. Prav tako mu v podjetju še ni uspelo odpraviti balkanskih plač.

— da ne bi držal pregovor starih Latincev, da se časi spreminjajo in mi v njih. To potrjuje tudi gospod Franc Colja, predsednik Liberalne stranke v Kranju, ko trdi, »da je slovensko lovstvo toliko osveščeno, da bomo imeli za vse znosno število divjih živali.«

— da bi gospod celjski minister Silvester Drevnšek sam ugotovil, kako v Novi dobi »narobe piše«, ko so ugotovljali akterje dobičkanosne rabote s tolarjem. Gospodu Drevnšku so to dali na znanje v Ljubljani in mu celo naložili posebno nalogo...

— da je vodja odborniškega kluba LDS v Kranju, Rastko Tepina, med najmanj uspešnimi. Narobe, tovariš Tepina je, med najuspešnejšimi, on vsaj pride na sejo skupščine, da bi jo nato demonstrativno lahko zapustil.

— da bi nekdanji natakari in zdaj direktor sevnške pozd, gospod Marjan Vidic odpustil najboljše delavke. Če kdo dvomi, bo imel opravke z odvetnikom Alojzom na sodišču ali na zatečenem mestu, četudi bo to oštarija.

— da si je gospod Anton Rous, predsednik mariborske vlade, dal milostno dodeliti petsočno stanovanje v Haterjevem bloku. Zato ga tudi ni mogel, stanovanja, dati obnoviti na občinske stroške.

— da bi prišlo do nesoglasja med ustanovitelji Štajerske banke obrti v Celju. Posnetek nazorno priča o navdušenju med ustanovitelji, ko se k besedi pripravi Nace Krumpak, ki vse svoje zamisli postavlja na trda tla z dokumenti.

— da je pomočnik sekretarja za razvoj škofjeloške občine, gospod Srečko Erznovnik navdušil s izjavo, da bi nezadovoljni učitelji osnovnih šol lahko začeli »tiho stavko«. Njegovi kolegi sumijo, da gre za maščevanje zdajšnjemu režimu, ker ga je prejšnji odstavil od sisov.

— da bi naj v Rečici ob Savinji zgradili politično osnovno šolo z denarjem iz pomoči poplavljenecem. Solo bodo gradili v poplavi problemov, ki jih prinaša nova doba. Začetek gradnje je določen za dan, ko bodo našli predsednika gradbenega odbora.

— da so pisma šentjurskega župana o svojem predsedniku vlade končno dosegla cilj: Ladislav Grdina je odstopil. S svojim odstopom je hudo prizadel šentjursko občino, ker zdaj ne bo z ničemer v republiškem vrhu. Dolej je bila z njegovo plačo.

— da bi si poslanec, gospod Valter Pristovnik v mariborski občinski razpravi privoščil gospo Marijo Arko, direktorico davkarjev zato, ker je njega dni zaradi suma utaje davka nadenj poslala svojega inšpektorja.

ALOJZ GOJČIČ: KDO JE SLABŠI, ONI, KI PRETI, ALI ONI, KI NE PLAČA

Kdo bo kupil Perutnino

»Bojim sem, da bosta sedanja garnitura politikov in oblast tista, ki ju bo še nekaj generacij preklinjalo. Delajo in živijo v iluziji, da so nacionalne ekonomije same sebi dovolj. Nihče nima perspektive v zapiranju, temveč v odpiranju ekonomskega sodelovanja ne glede na smer. Lahko je trgati stare ekonomske odnose, toda težko je graditi nove...«, trdi Alojz Gojčič, generalni direktor Perutnine Ptuj.

Perutnina Ptuj je eno redkih slovenskih podjetij, ki je svoje poslovničke uspelo obdržati na območju celotne Jugoslavije. Nekaj težav je bilo ob srbski blokadi, vendar danes Beogradčan enako pogosto poseže po slovenskem piščancu kot njega dni.

Trd boj za kupca

»Zaradi znanih peripetij naš sloves v svetu ni bil nikoli tako žalosten, kot prav zdaj. Namesto da bi se s skupnimi močmi obrnili navzven, se kregamo

med sabo. To našo ekonomijo smo 45 let gradili kot enotno tržišče, v letu dni pa smo jo skoraj v celoti razbili. To ima za vse katastrofalne posledice: manjšo proizvodnjo, več brezposelnih in manj dohodka. Ne smemo pozabiti, da smo eni bolj drugi manj vezani na jugoslovanski trg, da je dobra tretjina gospodarstva medsebojno povezana in v enaki meri odvisna od jugoslovanskega tržišča. Zato lahko nadaljevanje te razbijaške politike pomeni katastrofo za posamezne nacionalne ekonomije.«

— Markovičeva vlada je obetala mnogo, a danes ji žal zaupajo samo še v — tujini.

»Če Ante Marković ne ponudi novega programa in ne uspe vzpostaviti konsenza vseh republik, bo ekonomija v celoti razbita.

Marković je ob nastopu ponudil celovit program, imel je podporo vseh republik in tujine, žal pa je delal tudi napake. Ena največjih in za jugoslovansko gospodarstvo usodnih je bi-

la v tem, da lani ni popravil izvoznega in uvoznega režima. Gre za tisto nevzdržno razmerje med vrednostjo dinarja in tujimi valutami, kar je v gospodarstvu povzročilo več problemov kot različne ekonomije posameznih republik. Čeprav je že veliko problemov s tem, ker ima vsaka republika svoje videnje ekonomije. Odtod tudi Markoviču težave, saj je pod noge nenehno dobival polena.«

— Vendar se srečujemo z vprašanjem, kako to, da enim v istih pogojih gospodarjenja uspeva obdržati glavo nad vodo, drugi pa so nenehno pod njo.

»Pošteno povedano, v takih razmerah ni nihče nad — vodo. Ne iz meseca v mesec, iz dneva v dan se zdaj pri nas razmere spreminjajo. Nekoliko dihalo le še tisti, ki so se že pred leti navadili živeti od lastnega dela, ki niso padli pod kadrovske kuhinje občinskih ali drugih veljakov, ki se niso prekomerno zadovoljevali in že pred tem vzdražali na tujem trgu. Danes imajo

le izvozniki denar vsaj za plače.«

Piščanec v konzervi

»V državi zdaj prevladuje — anarhija. Ko so Srbi napovedali bojkot, je nastal vik in krik. Danes smo priče enakega

režima Hrvatov, vendar je vse tiho. Kdo je torej slabši, oni, ki preti, ali oni, ki je tiho in prav tako ne — plača.

Mi v Perutnini vztrajamo na stališču, da trg ne pozna mej. Borimo se na tujem trgu, za vsako ceno pa se hočemo obdr-

žati tudi doma. Prav zdaj smo pripravili nov projekt razvoja in ga predložili banki. Gre za koncept našega razvoja, ki sloini na sicer nekoliko zmanjšani proizvodnji mesa, vendar na večji predelavi in sicer poltrajnih klobas, pripravljenih jedi in konzerv ter dodelavi. Konkurenca je huda, saj slovenski trg potrebuje od 25 do 30 tisoč ton piščančjega mesa, pridelamo pa ga okrog 70 tisoč ton.«

— Po vašem videnju razvoj naj bi Perutnina z lastno dokapitalizacijo postala delniška družba.

»Tole, kar je videti in tisto, kar načrtujemo, je v celoti naše. Odločili smo se za avtonomno dokapitalizacijo. Ne koliko, raje me vprašajte, koliko delavcev ni za takšno obliko ohranjanja podjetja. Tule imam pogodbe za 420 milijonov dinarjev dokapitalizacije, od tega so delavci že vplačali okrog 50 milijonov. Kdo naj torej kupi podjetje, ki so ga ustvarili ti delavci? Najprej delavci...«

JURE POKORN, KONUS

Ne, ne odhajam jezen

»Ugotovil sem, da nimam več moči za še eno reformo. Ta družbena evolucija, ki se je pred dobrim letom začela, bo trajala najmanj pet let. Zato potrebuje Konus mladega strokovnjaka, ki bo sposoben prevzeti tolikšna bremena. Jaz sem

doživel vse reforme od one Kraigherjeve naprej in sem utrujen. Tembolj, ker niti ene nisimo izpeljali v celoti, zato je bila vsaka težja...«

S trinajstimi leti je prvič kot delavec prestopil prag Konusa. Nato je vsake počitnice preživel v usnjarni, v Konusu je opravil vse predpisane šolske prakse, po fakulteti se v Konusu zaposlil in s 26 leti postal tehničar, s 34 leti pa generalni. Jure Pokorn je decembra lani napovedal svoj odstop, prejšnji teden pa delavski svet zaprosil za razrešitev.

»Moja generacija je iztrošena. Trdo se je bilo treba prebiti, trdo boriti za obstanek in preživetje. Nič nam ni bilo prihranjenega,« pravi, ko sedimo v osmem nadstropju nove upravne zgradbe Konusa v Slovenskih Konjicah.

— Konjičani, točneje Konus, Kostroj in zreški Unior s Cometom, ste bili vedno ponujani kot vzor.

»Politika nas je zlorabljal. Navzven so nas dajali za zgled,

da so bili drugi na nas jezni, te trepljali po hrbtu, na samem pa so te kritizirali. Kdor je utegnil, si je v direktorje obrisal čevljev.

Jaz sem ocenil, da je zdaj trenutek slovesa. Ne sodim med nekatere kolege, ki bolj ko postajajo starejši, težje se poslavljajo od direktorskega stolčka. Zdaj spet prihajajo časi, ko gospodarsko v resnici potrebuje jurišnike, ne pa modrecev. Nas je v teh letih preveč krogel že osmodilo...«

— Pred dvajsetimi leti ste od Draga Perca prevzeli Konus. Če se prav spomnim, je bilo takrat v Konusu zaposlenih nekaj več kot 2.000 delavcev, med njimi štiri inženirji...

»Pet. Zaposlenih pa je bilo 2.100 delavcev. Danes je v Konusu 1.400 zaposlenih, od tega 170 z visoko ali višjo izobrazbo in okrog 400 s srednjo. Po tovarni smo hodili v gumijastih škornjih, kjer je bilo blata do gležnjev. Se spomnite stare usnjarne?«

— Danes je politično modro reči, kako ste »rdeči direktorji sami lopovi, kako ste kradli, kako vse zavozili...«

»Priznam, v Konusu, odkar sem bil jaz direktor, nisimo imeli nikoli tako slabih plač, kot jih imamo danes. Toda vsega ne gre naprtiti direktorjem, ne rdečim in ne drugim. Celotno življenje sem preživel v Konusu, tovarno sem vzel za »svojo«, v njej sem pustil dušo. Nikdar nisem in ne bom kradel. Kradlo pa se je vedno, v vseh režimih in se bo tudi v prihodnje.

Vi ste poznali Konus tudi pred mojim direktorjevanjem. Delavci tudi. Vse je tu, ničesar nisem odnesel, nikamor ne bom šel. Do jeseni bi rad ostal še v tovarni, da bi mojemu nasledniku pomagal, svetoval...«

V vseh teh letih v Konusu ni bilo resnejšega socialnega nemira. Tudi tisto, lani decembra, ko so neodvisni sindikati umetno skušali rušiti Konus, priznam, ugled so nam hudo omajali, ne štejem za bogoklet-

no napako, kaj šele mojo krivdo...«

— Rekl ste, da nimate več moči, recimo tudi volje...

»Pravim, da v teh časih tovarna potrebuje mlade. Jaz menim, da sedanji ekonomski model ne nudi dejanskih možnosti za hitrejši razvoj. Oblikovalci tega modela, te »šok terapije« so podobni zdravniku, ki se že umirajočega loti brez zaščitnih rokavic, brez narkoze in brez transfuzije. In ker ta bol-

nik, gospodarstvo, po mojem prepričanju že umira, ne morem in nočem sodelovati pri tej operaciji.«

— Vam je žal, da odhajate v času, ko tudi sami ne vidite rešitve?

»Narobe, vidim rešitev, vendar nimam moči več, da bi se domogel do cilja. Ne, ne odhajam jezen, mogoče malo žalosten...«

— Vam pa res ne bi smelo biti žal, saj imate kaj pokazati.

FRANCI ANDERLIČ POZIVA REPUBLIŠKE LIDERJE K PREMIRJU

Juga kot staro vino

Inž. France Anderlič je za Jugoslavijo — vendar ne takšno — v razsulu. Je proti vsem delitvam, sovražstvu in »pametnjachenju« jugoslovanskih politikov, ki povzročajo prepire, vsak zase vidi samo svoj lastni interes, ne pa interese celotnega naroda. Narodi ne potrebujejo preprirov, narodi bi radi živeli v miru in slogi, najmanj pomembno pa je, kako se bo v prihodnosti naša jugoslovanska skupnost imenovala.

Ker je v vinu resnica, poziva jugoslovanske voditelje preko »Nove dobe«, da pridejo na Meljski hrib k njemu v goste, da tukaj, med desetimi ton pozlačenih vrhunskih vin sedejo skupaj, popijejo skupaj, popijejo kozarček resnice in predanosti sebi in svojemu narodu in da se dogovore. Če bo ta javni poziv Franca Anderliča preko našega lista naletel na odziv, je težko napovedati; pa tudi verjeti. Vendar v vsakem primeru on in vsa njegova družina, žena Dragica, hčerka Tamara in sin Borut to najiskrenejše žele...

Od samega centra Maribora do Meljskega hriba, do ranca Anderlič, pet — šest kilometrov daleč, pridete po asfaltni vijugasti cesti navkreber. Tu-

kaj, na nadmorski višini nekaj manj kot 400 metrov, med temi modernimi vinogradi, se pogled odpira na vse strani. Maribor je videti kot na dlani, tako da se Meljski hrib posebno v zadnjih desetih letih postopoma pretvarja v pravo izletniško točko, razgledna točko mesta, kakor bi tu rekli.

Tukaj na posestvu družine Anderlič, ki se ukvarja s kmečkim turizmom, je vedno živo. Prihajajo gostje iz vseh strani Jugoslavije, mnogo pa jih je tudi s sosednje Avstrije. Vendar kako ne bi, če v restavraciji in vinski kleti Anderličev nudijo samo domačo hrano in vrhunska štajerska bela in rdeča vina, za katera je gostitelj do sedaj dobil mnogo nagrad in priznanj doma in v tujini.

Jaz sem za Jugoslavijo

Franco je gostobeseden in simpatičen človek, vendar tudi zelo zadržan. Gleda vas z upanjem in odkrito pove:

»Veste, imam toliko prijateljev po vsej Jugoslaviji, da mi postaja slabo, ko poslušam naše politične voditelje, ki pozabljajo, da živimo še mi, temveč govorijo v svojem imenu. Vendar bi narod rad, če je to sploh mogoče, da bi bilo spet tako

kot nekoč. Seveda v nekakšni novi, moderni in demokratični Jugoslaviji, da se živi tako kot drugi v razvitih državah sveta.

Federacija ali konfederacija, odepčitev Slovenije? Na to

vprašanje ima Franc svoj odgovor, odgovor milijonov drugih Jugoslovancev. Naj se Jugoslavija imenuje kakor hoče, samo naj se naši voditelji pošteno dogovorijo, da bi hitreje menjali

DIREKTOR DOBIL POMOČNIKA

Švigelj spet je

Po slabem tednu gladovne stavke je Mitja Švigelj, suspendirani vodja računovodsko-finančne službe in pomočnik direktorja Hmezdovega podjetja Export-import v Žalcu, spet pričel jesti. V četrtek je prekinil gladovno stavko, delavski svet, ki ga vodi Oskar Suhadolnik, pa mu je vrnil prejšnje delovno mesto.

Do zaključka redakcije nam žal ni uspelo dobiti »predprazničnega razmišljanja« vodje Konfederacije neodvisnih sindikatov, Franceta Tomšiča.

V četrtek je z zahtevo, da je treba problem Mitje Švigelja nemudoma razrešiti in prekiniti mučno zadevo, približno štiri-deset delavcev prekinilo delo. Švigelj ni več terjal odstopa treh vodilnih mož v firmi, direktorja Ivana Bračuna, direktorja ljubljanskega Inženiringa Pavleta Stojana in vodje pridelave in predelave hmelja Andreja Natka – to je bil na začetku glavni vzrok za njegov gladovni štrajk – temveč je hotel le umik suspenza in vrnitev na delovno mesto ter revizijo vsega poslovanja v podjetju v Žalcu in v firmi v nemškem Mainburgu.

Na izredni seji delavskega sveta so sklenili, da bo Mitja Švigelj spet vodja računovodsko-finančne službe in s tem pomočnik direktorja Hmezdovega Export-importa in da bodo vzeli pod drobnogled poslovanje v matični in v firmi na

tujem. V kolikor se bo izkazalo, da so Švigeljeve obtožbe brez podlage in da širi sume in laži, bo za svoje početje moral odgovarjati in prevzeti polno odgovornost.

Ob mnogih dvomih in zapletih v tem žalskem podjetju, je nekaj še posebno čudno. Odločilne stvari se dogajajo v direktorjevi odsotnosti, takrat, ko je na službenih poteh. Ko je bil več tisoč kilometrov v stran, mu je del delavcev izrekel nezaupnico in v četrtek, ko je bil spet službeno odsoten, so mu vrnilo pomočnika. Predsednik delavskega sveta Oskar Suhadolnik je zatrdil, da bo direktor Ivo Bračun moral spoštovati odločitev delavskega sveta.

SE V EMO OBRAČA NA BOLJE?

Cvetejo friti

V vsako ekonomiko zmešanih časih, popolni finančni nedisciplini, ko se trgajo blagovni tokovi, povečuje nezaupanje poslovnih partnerjev in s tem stroški poslovanja, se celjski tovarni EMO, holdingu z deseti-timi oziroma dvanajstimi firmami, morebiti le obetajo bolj-ši časi. Po reorganizaciji v več samostojnih firm postaja jasnejše, kateri programi bi lahko uspevali in kaj bo treba bodisi

okrniti, bodisi ukiniti. Ko bo čas za to. Kajti sedaj, pravi direktor holdinga Jože Gubenšek, je tovarna predvsem socialna ustanova, v kateri morajo pristajati na prezaposlenost, da s prispevki in davki krmijo državno blagajno.

V EMO časi nikakor niso rožnati in več podjetij je stalno pod pritiskom blokade. Vsak mesec znova trepetajo, ali bodo zmogli pravočasno izplačati

osebne dohodke, drugi kvartal v letu pa je zaradi sezonskih značilnosti med najmanj ugodnimi. V prvem kvartalu so tako v proizvodnji kot v prodaji za okoli desetino zaostajali za gospodarskim načrtom, vendar kazalci že opozarjajo na razlike med posameznimi firmami. Po uspešnosti je daleč spredaj Energetska oprema in za njo EMO – Kemija, to je proizvodnja frit, sorazmerno solidno gospodarstvo v Zastopstvu in servisu, v elektronskem računskem centru, najhuje pa je že nekaj časa v šentjurskih Kotlih in seveda Posodi, kjer mnogo preveč delavcev (čež tisoč) mnogo premalo ustvari.

Skupne terjatve EMO so sredi aprila znašale 253 milijonov dinarjev, njihove skupne obveznosti do dobaviteljev pa 163 milijonov. Obligo v Ljubljanski banki – Splošni banki Celje so z dogovorjenih 234 milijonov zmanjšali na 210 milijonov din. V zadnjem času se je slika neplačnikov povsem spremenila. Hrvaške firme sploh ne plačujejo računov, slovenske komajda, zadnje plače so si izplačali s srbskim, makedonskim in seveda tujim denarjem. Eden njihovih poglavitnih ciljev je preusmeritev prodaje na tuje trge, kamor želijo izvoziti 85 odstotkov celotne proizvodnje. V ta namen skupaj s Hmezadom in Feralitom v Münchnu ustanavljajo mešano firmo trženja.

V prid trženju so tudi doma ob firmi materi in devetih sestrskih podjetij ustanovili še mešano firmo EMO – Trade s petimi poslovnimi in kot zanimivost še EMO – Eko, firmo Marjana Dreva, v kateri mož razvija ekološki program; za začetek cedilo s posebnim kemičnim filtrom, ki vodo očisti nitratov.

V firmi ocenjujejo, da so v prvem tromesečju ustvarili okoli pet milijonov dinarjev dobička. V drugem tromesečju bi morali po količini predelati 6400 ton in iztržiti 375 milijonov dinarjev, od tega pet milijonov dolarjev v izvozu.

se često oglasijo tudi na Meljskem hribu, kamor pozivam tudi jugoslovanske voditelje,« dodaja Franci.

Kaj bi rekel Džajić?

»Kot bivšemu športniku, nogometašu, mi je »Crvena zvezda« vedno služila kot vzor naprednega športnega kolektiva. Imel sem srečo, da sem se sprijateljil s svojimi »zvezdaši«, da smo postali prijatelji – kot jaz pridem v Beograd ali nekdo od njih pride k meni. Bog pomagaj, da ne bi sedaj nekdo po tolikih desetletjih in družinjah v tej državi postavljali neke meje izven teh obstoječih, administrativnih. Kako naj bi se poslej druženje narodov Jugoslavije nadaljevalo, kako bi prihajali drug k drugemu, kaj bi na to rekli moji prijatelji širom po domovini, kaj bi rekli Beograjčani, kaj bi rekli veliki nogometaš, direktor »Crvene zvezde« Džajić, pa Cvetković, Milatović. Takač, Vasović, Cerović in še stotine drugih prijateljev, mojih ljudi iz »Zvezde«, iz SOFK-e, zaradi vsega tega, vendar tudi brez tega razloga našega prijateljstva in družjenja.«

Tudi če bi podobne zapise delali z drugimi ljudmi iz Slovenije, bi vsi približno isto govorili mi smo za Jugoslavijo, vendar ne takšno, kakršna je bila in kakršna je sedaj. Nihče nima rad, niti si ne želi preprirov, narod si želi miru, razvoja, končuje naš gostitelj France Anderlič.

vse, kar je preživeto. Seveda lahko v Evropo pridemo kot turisti z avionom, vlakom ali lastnim avtomobilom, a v resnici samo s predanim delom, kvaliteto, ki bo povečala naš izvoz, dvignila ugled Jugoslavije, Predvsem je treba razčistiti vse pojme o tem kdaj, kam in s kom. Tukaj na hišnem pragu se moramo dogovoriti o vsem...

Poglejte, recimo prej, ko sem prišel sem, med to bogastvo narave, vendar tudi zapuščenih vinogradov in sadovnjakov, je bilo treba dolgo delati in se boriti, da sem nekaj naredil. Tedaj, v času šestdesetih let, so na privatnike in kmetijce gledali kot na nekaj, kar v modernem svetu ni normalno. Pomoč družbe kmetom je bila nična. Zato sem moral korak za korakom saditi novo trto in obdelovati vinograde. Sedaj je drugače. Tudi moj brat Manuel je samo nekaj sto metrov stran od mene, tudi v srcu vinogradov, zgradil svojo hišo, razkošno stanovanje in organiziral kmečki turizem.

Čez leto ali dve, mislim, da bova z bratom postala največja privatna proizvajalca vrhunskih vin v Jugoslaviji. Lanska trgatava je bila odlična in mi smo imeli približno 30 tisoč litrov vina, brat pa nekaj manj. Čez leto ali dve, ko bodo obrodili, novi nasadi, bodo te količine dvakrat večje. Veliko je naših vin tudi v Beogradu. Recimo »Crvena zvezda« jemlje moja vina, moji »zvezdaši« pa

SPLOŠNO IN AVTOTAPETNIŠTVO – ŠTURM

Prušnikova 27, VOJNIK (cesta proti šoli)

VRŠIMO:

- VSE VRSTE AVTOTAPETNIŠKIH DEL
- Izdelovanje AVTO-PREVLEK po naročilu za vse tipe motornih vozil
- KRPAJE STARIH IN IZDELOVANJE NOVIH AVTO-CERAD
- POPRAVILA KAMP OPREME (baldahini, ležalniki)
- IZDELOVANJE CERAD ZA RAZNE KONSTRUKCIJE

VSE VRSTE POHIŠTVENO-TAPETNIŠKIH DEL

- blazinjenje vseh vrst pohištva, vključno stilno pohištvo,
- tapiciranje vrat.

IZVAJAMO:

- TAPETNIŠKE ADAPTACIJE V LOKALIH
 - DELA NA TERENU
 - NUJNA DELA OPRAVIMO ČEZ NOČ
- Vse informacije dobite po telefonu (063) 34-487 od 18. ure dalje!

Savinjski magazin Žalec

NAJ KREDITNI POGOJI

Tekstil:

- brez pologa, 6 obrokov, 2,4% mesečne obresti
- 20% polog, 6 obrokov, 1,5% mesečne obresti
- pri nakupu za gotovino nad 1.000,00 din 10% popust

Pohištvo

- brez pologa na 7 obrokov 3% mesečne obresti
- brez pologa na 12 obrokov 4,3% mesečne obresti
- pri nakupu za gotovino nad 10.000,00 din 10% popust
- pri nakupu za gotovino nad 5.000,00 din 5% popust

Akustika – bela tehnika

- 20% polog, 7 obrokov, 3% mesečne obresti
- 20% polog, 12 obrokov, 4,3% mesečne obresti

Gradbeni material

- brez pologa, 12 obrokov, 3,4% mesečne obresti
- 20% polog, 12 obrokov, 3,5% mesečne obresti

NAJ KREDITNI POGOJI

Ključavničar

CELJE – TOVARNA ULICA 7
TELEFON: (063) 28-111, 28-132

Ponujamo vam:

- ključavničarska dela za vse vrste rezervoarjev, silosov, jeklenih konstrukcij, kontejnerjev, izdelkov iz specialnih materialov (prokron, aluminij), krivljenje, rezanje in remont.
- izdelovanje unikatnih izdelkov
- kleparska dela
- centralna kurjava in vodovodne instalacije
- adaptacije
- varjenje raznih vrst materialov
- montaža zaščitnikov ključavnic (zavarovanje pred vlomom).

KLJUČAVNIČAR JE KLJUČ DO VAŠEGA USPEHA!

KASKADERSTVO V GORENJSKI TURISTIČNI ZVEZI

Kranj je na Balkanu

Kranjčani se radi pohvalijo, da teče meja Balkana po Savi in Ljubljani. Zato vsaj delu Ljubljancev priznavajo čistokrvno balkanstvo. Od časa do časa pride tudi pri njih do dogodkov, ki potrjujejo, da le niso tako čista evropska rasa, da bi bili popolnoma osvobojeni balkanskega kompleksa.

Nedavna dogajanja v gorenjski turistični zvezi dokazujejo, da Kranj miselno le ni tako daleč od Balkana, da bi bil lahko imun za balkanski način reševanja problemov.

Med novoimenovanim direktorjem GTZ Marjanom Burjo in Gorenjska-birojem je prišlo do prave bitke. Vrhunec spora je bil, ko je kolektiv biroja za ekonomsko propagando Gorenjska-biro na zboru delavcev dal direktorju odpoved in mu prepovedal vstop v prostore GTZ.

Ker delavci biroja direktorja niso imenovali, ampak so ga imenovali volunterski člani Upravnega odbora, direktor seveda tako tudi ni mogel biti razrešen. Kljub prepovedi je prišel v službo. S tem se je podal v pravo kaskaderstvo.

Ni znano kako je prišlo do tega, da je ostal nenadoma zaklejen v svoji pisarni. Ker so bile ključavnice zamenjane in se ni nihče odzval na pozive, direktor pa nima kulturniškega smisla za gladovno stavko, si je moral sam utreti pot na svobodo. Ni se odločil za razbitje vrat, saj gre končno za zaščiten Plečnikovo stavbo, ampak precej bolj nevarno dejanje. Iz prvega nadstropja se je spustil po hišnem žlebu v zlato svobodo. Ker ga ni nihče čakal spodaj v zasedi, je odšel domov (nekateri sicer trdijo, da na policijo).

Trenutno tečejo mirovna pogajanja med upravnim odborom in Gorenjska-birojem. Ker leži Gorenjska le nad v začetku opisano balkansko mejo, kaže, da bo prišlo do sporazuma. Gorenjska-biro naj bi postala samostojno podjetje. Stavbo, ki so jo kupili še kot skupna firma, pa bodo pač morali razdeliti. Ker je pritličje last Planinskega društva Kranj, ki ima v svoji sestavi tudi Gorsko reševalno službo, bi bilo mogoče rešiti prihajanje in odhajanje direktorja GTZ v službo tudi v povezavi z njimi. Seveda bo to potrebno samo v primeru, če bo postalo stopnišče last Gorenjska-biroja. Gorski reševalci bi lahko po klinih in vrveh omogočili direktorju GTZ nemoteno prihajanje. Seveda si ne lastimo izvornosti zamisli. Končno je možnosti več. Tudi v navadni lestvi ali pa če čisto zares verjamejo, da niso na Balkanu, po stopnicah.

NISO PONAREJENI, VELJAVNI PA TUDI NE

Bankovci za 500 dinarjev

Pred dnevi so se v večjem številu pojavili čudni bankovci za 500 dinarjev. V poplavi in zmešnjavi z najrazličnejšimi bankovci nepazljivi občan ne bi niti postal pozoren na nevsakdanje, ožje in zlepljene bankovce, od katerih imajo nekateri celo z navadnim pisalnim strojem izpisano serijsko številko.

Očitno gre za bankovce, ki so jih že v tiskarni odmerili uničenju, saj sta papir in tisk originalen. Kaže, da se je ponovila zgodba izpred nekaj let, ko se je zaradi pomanjlive kontrole nekaj takšnih bankovcev znašlo v nepravih, vendar spretnih rokah. Z malo truda jih je neznanec zleplil in očitno spravil v obtok. In če se povrnemo k omenjenemu primeru, ki se je pripetil takrat v Radečah: osumljenec se je kruto kaznoval sam.

MIROTEKS

INDUSTRIJSKA PRODAJALNA
Zidanska 27, Celje

To je trgovina z najcenejšim ženskim in moškim spodnjim perilom, največjo izbiro body-ov, pižam, spalnih srajc, halj, svilenih nogavic in kopalk.

Pridite in se prepričajte!
HVALA ZA ZAUPANJE

ŠVERC NA JUGOSLOVANSKO-ITALIJSKI MEJI

Od zlata do avtov

Na jugoslovansko-italijanskih mejnih prehodih pogosto odkrivajo tihotapce, ki tihotapijo različno blago iz Italije. Ne samo tistega, ki ga na našem trgu primanjkuje, temveč tudi predmete, ki so v naših veleblagovnicah dražji. Nekoč je bila na prvem mestu kava, zatem kavbojke, nakit, zlato, sedaj je aktualna konfekcija, pred glavno turistično sezono pa tudi bizuterija in rezervni avtomobilski deli.

V času pomanjkanja so pred nekaj leti masovno tihotapili »črno zlato«. Na dan so cariniki zaplenili tudi do osmesto kilogramov kave, enoletno »pobiranje« pa je znašalo tudi do deset ton in veliko število švercarjev je odgovarjalo za carinske prekrške. Kavo so najpogosteje prevažali v skritih delih avtomobilov, kombijev in kamionov. Bolj iznajdljivi kupci so kavo pošiljali tudi po pošti tako, da so bile pošte v Trstu in v drugih italijanskih mestih prepolne naših prebivalcev. Iz tega časa je ostal podatek, da so kupci iz Jugoslavije samo v enem letu za nakup desetih milijonov kilogramov kave porabili 85 milijard lir.

Novi carinski predpisi so zmanjšali šverc na jugoslovansko-italijanski meji, izginile so tudi dolge kolone avtomobilov in potnikov, ki so nosili vse po vrsti. S temi predpisi so zagotovili preprečili šverc na »drobno«, toda tisti, ki živijo od nedovoljene trgovine, so našli nov kanal tihotapljenja – morskot. Šverc se je še bolj razmahnil. Skupine so veliko bolje organizirane kot nekoč. Prilagajajo se potrebam trga.

Slovenska in istrska obala sta bili za tihotapce zelo privlačni, ker je morje zaradi svoje odprtosti (na njem ni mejnih prehodov, preko katerih bi tihotapci prešli) nudilo nedovoljeni trgovini obilo možnosti. Za lov na tihotapce se je treba zelo dobro organizirati, v večini primerov je bilo skupine težko razbiti, saj so bili pred organi vedno korak naprej. V odkrivanju takih skupin so UNZ večkrat pomagali ribiči, ki so opozarjali na nenavadna dogajanja na morju. Tihotapci so si izbirali temne noči, v večini primerov Strunjski zaliv v bližini Izole, kjer so jih čakali avtomobili in terenska vozila.

Zaradi budnosti patrolne ladje kopske pomorske milice na redni kontroli, so na radarju odkrili gliser, ki se je približeval Portoroškemu zalivu. Sum, da se nekaj dogaja, so okreplili terenski kamion in dva avtomobila Zastava 101 in BMW 2002, parkirani na obali kopalnišča vojnih invalidov v Strunjanu, nedaleč od Izole. Tihotapci so uspeli prenesti kavo in kavbojke tako, da je gliser italijanske registracije »zbežal« na odprto morje.

Poleg 1200 kilogramov kave in 300 parov kavbojk so na obali zaplenili tudi denar, s katerim so nameravali trije Splitčani Tržačanom plačati pretihotapljenega blaga. Da je bila odkrita tihotapska skupina dobro organizirana, pove tudi podatek, da so bili splitski kamion in avtomobila opremljeni z UKV aparati.

Najbolj privlačno je zlato

Dogajalo se je, da so tihotapci, ko so opazili patrolno obmejno milico, svoje blago vrgli v morje. V enem od primerov, ko se tihotapci niso uspeli znebiti vsega blaga, naloženega v športno barko italijanske registracije, so našli še 94 kilogramov kave in 27 kavbojk, ostalo pa leži na dnu morja v Strunjskem zalivu.

Morje je bilo dolgo časa eden največjih kanalov, ki so jih uporabljali tihotapci.

Po kavi in kavbojkah so postajali zanimivi drugi predmeti. Zlato, cigarete, školjke... Na jugoslovansko-italijanskem mejnem prehodu Lazaret v bližini Ankarana, so naši cariniki odkrili in zaplenili nakit, vreden 50 milijonov din, ki so ga skušali zvito skritega v nogavici poleg avtomobilskega motorja pretihotapiti T. N. (40 let), M. M. (31 let) in I. R. (31 let) iz Beograda. Menda je šlo za organizirano skupino, ki je v Italiji in Švici vlamljala v stanovanja. Preko mejnega prehoda Fernetiči je nameraval zlato, vredno 88 milijonov dinarjev, pretihotapiti tudi M. D. (32 let) z Reke, začasno zaposlen v Italiji. Med rednim pregledom so cariniki pod prikolico opazili dodatno vgrajene steklenice za zrak in ko so jih odprli, je iz njih padlo okoli 22 kilogramov zlatega nakita, ogrlice, prstanov, zapestnic iz štirinajst karatnega zlata.

V tem času so odkrili tudi velik kanal tihotapljenja cigaret, ki je za italijansko tržišče potekal od Romunije preko Jugoslavije. Med obsojenimi sta bila tudi dva Jugoslovana, brata D. D. in D. D., ki sta dosti časa živela v Italiji. Dobro obveščena tihotapska skupina je švercala najkvalitetnejše ameriške in švicarske cigarete, ki jih je na italijanski trg vozila s tovornjaki z oznako TIR. V nekaj mesecih je preko Fer-

netičev in Peska prepeljala v Italijo do 10 ton cigaret. Tihotapce so obsodili z zaporno kaznijo od dveh do štirih let in z denarno kaznijo v skupnem znesku dvesto milijard lir. Italijanske blasti so o tihotapcih cigaret obvestili jugoslovanski organi.

V tem času je bilo zaplenjeno 3965 kilogramov kave, sedem tisoč kilogramov cigaret, okoli sto tisoč kosov raznih oblačil in tudi precej mamil. Samo v dveh primerih so odkrili in zaplenili deset kilogramov heroina in štiri kilograme kokaina.

Ribe in školjke ilegalno v Italijo

V zadnjih nekaj letih je italijanska policija odkrila več italijanskih in jugoslovanskih prebivalcev, ki so v Italijo po illegalnih potih prevažali in prodajali ribe in školjke. Tihotapljenе školjk je donosen posel, na italijanskem trgu imajo »na črno« zelo visoko ceno. Policija je dolgo časa opazovala skupino morskih švercarjev, ki so pretihotapljenе morske sadeže prodajali po raznih restavracijah.

V enem od primerov so zaplenili motorno barko in nekaj avtomobilov, ki so jih zasačili pri nezakonitem početju. Tihotapce so ujeli med nakladanjem dragocenegega tovora na avtomobil. Na majhni motorni barki so imeli okoli sto petdeset kilogramov rib in školjk. To barko je na jugoslovansko-italijanski meji v kraju Muggia čakal avtomobil. V preiskavi so ugotovili, da je vpletenih več ljudi, ki so jih tudi obsodili.

Na mejnem prehodu Škofije so pri tihotapljenju školjk zasačili 40-letnega M. M. iz Umaga. Školjke je skrnil pod motornim pokrovom najetega avtomobila rent-a-car. Na istem prehodu so cariniki dobili tudi italijanskega tihotapca M. M. iz Muggie, ki je želel prepeljati sto kilogramov prvovrstnih školjk tako, da jih je namestil v posebej vgrajen bunker avtomobila. Školjke so seveda zaplenili, tihotapce pa prijavi.

Pustijo in ulovijo

Tihotapce, ki carinike preslepijo, odkrijejo kasneje v rednih prometnih kontrolah. Tako so na poteh, ki vodijo od meje proti Ljubljani ali Reki, odkrili precej ljudi, ki so imeli v avtomobilih neprijavljeno, neocarijneno blago.

Patrola prometne milice je v Kozini v avtomobilu tuzlanske registracije odkrila 114 pa-

rov kavbojk, pri mestu Škocijan v bližini Kopra v avtomobilu rent-a-car iz Kopra, ki ga je vozil devetnajstletnik iz Zagreba 142 čipkastih prtov. Največ pretihotapljenih kavbojk so miličniki našli v avtu tržaške registracije, ki so ga ustavili pri mestu Rižana v bližini Kopra in to kar 352 parov. Na cesti Koper-Ljubljana so v avtu s šabsko registracijo naleteli na večjo količino rezervnih avtomobilskih delov, na poti med Kozino in Reko pa so v avtomobilu mostarske registracije odkrili pravo skladišče raznega blaga: 35 kilogramov kave, 16 parov hlač, deset vetrovk, več majic, puloverjev, oblek, dežnikov, avtomobilskih delov in kozmetike.

V bližini italijansko-jugoslovanske meje na področju Gorice so italijanski policaji prijeli tri Jugoslovane, ki so z BMW zahodnonemške registracije vozili proti Jugoslaviji. Gre za jugoslovanskega državljana K. U. (35 let), ki živi v Luzernu v Švici in za M. B. (23 let) in A. M. (22 let), ki sta policiji zatrudila, da sta iz Odžaka. Pri njih so našli tri kilograme dragocenih predmetov, med njimi zlat nakit, verižice, zapestnice, ure, tujo valuto, nekaj bund in usnjenih jaken. Istočasno je jugoslovanska milica po obvestilu italijanskih kolegov ujela še dva Jugoslovana iz te skupine, ki sta uspela zbežati preko meje in z novogoriškim taksijem kreniti proti notranjosti. V njihovih potovalnih torbah je milica našla švicarske in francoske franke, zahodnonemške marke, pištole SIG kalibra 9 mm ter SMITH WESSON 38 special in 151 kosov zlatega nakita. Neuradno se je govorilo, da gre za organizirano skupino, ki se je v tujini ukvarjala s sumljivimi posli in je nameravala blago ilegalno prepeljati v našo državo.

Tržaški preiskovalni organ so pred nekaj leti v sodelovanju s policijo večih italijanskih centrov in z Interpolom odkrili tudi tihotapski kanal avtomobilov, v katerega so bili vmešani tudi nekateri Jugoslovani. Dragoceni predmeti so potovali iz Nemčije in Italije preko Jugoslavije v države Bližnjega vzhoda. Skupina tihotapcev je nedaleč od Milana. Benetk in Trsta zaposlila več mehanikov, ki so po hitrem postopku menjavali registrske tablice, ponaredili leto proizvodnje in ostale dokumente. Avtomobile so prebarvali in prav zaradi barve sta jih milica in carina na jugoslovansko-italijanski meji prepoznali.

LJUBEČNA: MATI ALI DVAKRAT DETOMORKA

Zakopala sem stvar

Letos 11. januarja se je na Ljubecni pri Celju zgodil grozljiv detomor, 34-letna Živanka Savković je v domači kuhinji spet sama rodila fantka. Po porodu ga je zavila v odejo ter pokopala na priročnem smetišču. Osumljenka je dejanje priznala ter sama pokazala kraj, kjer je zakopala novorojenčka. Delavci ONZ so truplo odnesli na obdukcijo. Ta je pokazala, da je bil otrok rojen živ, umrl pa je zaradi zadušitve. Okoliščine in podrobnosti celjski kriminalisti še raziskujejo.

Njeno življenje

Z enaindvajsetimi leti je Živanka prišla iz Bosne v Slovenijo. Doma v Prnjavoru je pustila moža in triletno hčerko. Odpravila se je v svet, da bi možu ušla. Hčerko je pustila pri starših njenega moža. Ustavila se je v Žalcu ter pričela delati v Juteksu. Na delu ni dolgo zdržala, porušile so se ji sanje o belem svetu. Čez tri leta se je zaposlila kot čistilka, selila se je iz stanovanje v stanovanje. Spoznala je prijatelja Stjepana, precej starejšega od nje. Z njim živi še danes. Naselila sta se na Ljubecni. Ona se je zaposlila v keramični industriji Ljubecna, on pa v Merxu. Ves ta čas je še poročena s prvim možem, ki ga je pustila v Bosni. V izvenzakonski skupnosti Stjepanom imata dva otroka, sedemletnega sina in štiriletno hčerko.

Izpoved matere

S težkim srcem in neprijetnim občutki smo se odpravili na kraj dogodka. Zanimalo nas je, kaj prisili ženo, da ubije komaj rojenega otroka? Kakšna mora biti ta ženska?

Odpeljala nas je domov v stanovanje, ki ne zasluži tega imena. Vhod v prostor vodi skozi kozolec in nad hlev. Eno sobo – kuhinjo ima v pritličju drugo, do katere prideš po lesenih stopnicah zunanje stene, pa v 1. nadstropju gospodarskega poslopja. Soba, ki ji pravi kuhinja, je vse prej kot to. Štedilnik, s katerim naj bi grela prostor, je brez dimne cevi, pa tudi rje je precej na njem. V sobi ni kuhinjske mize. So le kavč, dva stola in kuhinjski elementi. Od kuhinjske posode ali hrane je opaziti le prazne vinske steklenice za vrati. Stene so že pozabile, kakšen je belež.

Usedeva se, ona na kavč, jaz na stol. Pripoveduje pretgoma, počasi, včasih se česa ne more spomniti, a pogovor nekako odrešujoče deluje nanjo. Z očmi bega sem ter tja. Izogiba se srečanju z mojimi očmi. Izraz njenega obraza hitro spreminja razpoloženijska stanja. Iz videza zagrenjenosti, zapletenosti vase preide do nelagodnega nasmeha. Roke tišči nekam med kolena in pripoveduje.

Ne vem, komu je težje, njej ali meni, ki spremljam to realistično opisovanje, brez olepšav, nazorno spremljajoč z gibi. Pripoveduje mi kot ženska ženski.

»Lani sem zanosila. To se mi je zgodilo že najmanj petič. Zdravnika nisem obiskovala. Pri nas vse ženske rodijo doma. Tudi drugače sem vse otroke rodila doma, razen sina, ki se je rodil z nogicami naprej. Njega sem morala roditi v bolnici. Problemov med nosečnostjo nisem imela. Nihče ni vedel, da sem noseča. Tudi ta dan, ko sem rodila, sem bila v službi, pa tudi vse naslednje.« pripoveduje.

»Potem se je zgodilo. 11. januarja letos, ja, tega datuma se prav dobro spomnim. Stjepana ni bilo doma. Ko sem začutila, da prihaja pričakovani dogodek, sem se odmaknila od otrok in odšla v drugi – ta prostor. Rodila sem na tem kavču. Vse je bilo hitro končano.« se zamisli. »Vso stvar«, kot sama pravi, je zavila v deko in polivinil ter sama odnesla ven, 100 metrov proč. Zunaj je bil mrz, zemlja je bila trda, tako da je s težavo izkopala jamo. Zasula jo je in s tem tudi tisto »stvar.« Vprašam jo, če je bil fant ali punčka, pa pravi, da ni pogledala. Trdi pa, da je bil otrok že mrtev, to dobro ve, saj ni prvič tako rodila. Vprašam jo, zakaj je vse skupaj skrila, če je bil otrok že mrtev? Odgovorila je: »Kaj bi naj naredila? To je naravno, tudi mačke pospravijo za sabo vse, kar ni za gledati.«

Po dejanju se je vrnila v stanovanje, počistila za sabo ter živela naprej, kot da se ni nič zgodilo. Pred prijateljem in so-

sedi je »skrivala« porod. O dogodkih po tem pa pravi, da ne more pripovedovati. Po našem mnenju se je takrat v bistvu zanjo šele začelo vse najhujše, začela je doživljati vso moro svojega dejanja.

Dva meseca zatem je v službi dobila dopust in odšla s hčerko v Bosno. Sina je pustila pri sosedih, ne da bi povedala, kdaj

Okolica

V tovarni kjer dela pravijo, da niso vedeli, da je noseča. O tem ni govorila. Da je preveč rada pogledala v kozarček, so vedeli. Sosedje, ki večinoma skrbijo za njene otroke, vedo povedati veliko. Vedo za stvari, ki bi jih socialna služba že dolgo morala poznati. Skrajni čas je, da bi kaj storila za otro-

ka! Pri vsej tragediji sta največji žrtvi prav onadva.

Kaj privede mater, da stori takšno dejanje, je velika uganjka. Dogodek se je zgodil takoj po porodu. O emocionalnem in psihičnem stanju po porodu govori medicina in njej podobne vede. Življenje je včasih tako tragično in kruto, da mu ne bi smeli reči človeško življenje!

Želeli si to ali ne, priznati moramo, da nas kaj malo briga, kako živi naš sosed. Tudi zato je na oni strani tega močvirja smetišče služilo za morišče.

Kaj je lahko bolj tragično od tega, da z lastnimi rokami ubijes lastnega otroka? Kako dolgo se bo nesrečnica ponoči v grozi prebujala, ko se ji v sanjah vrača njen komaj rojeni sin?

Drugič so se za silo udomili potem, ko se je nesrečni ženski že zdavnaj razblinil svet. Sprejela je goljufivo in zavrženo življenje, od katerega je hotela pobegniti in pristala nad hlevom, edinim toplim prostorom, ki ji je bil ponujen.

PROIZVODNJA otroške opreme in TRGOVINA
CELJE, CESTA NA OSTROŽNO 83
PROIZVAJAMO:
– OTROŠKE GLOBOKE IN ŠPORTNE VOZIČKE
– STAJICE
– POSTELJICE
– IGRAČE – VOZIČKE ZA LUTKICE
OSREČITE SVOJEGA OTROKA Z IZDELKI »DINO«
Tel.: 34-649 ali 36-845

NAMA

KMEZAD TP NAMA, p. o., Žalec
INF. TELEFON ŽALEC (063) 711 231, LEVEC 26-313

**MODNA REVIIJA
POMLAD
– POLETJE**

**26. aprila
ob 17. uri**

**ZAUPAJTE TISTEMU,
KI VE IN ZNA**

AKCIJA NOVE DOBE

Pomagajmo Janezu v Ameriko

NOVA DOBA želi z zbiranjem prostovoljnih prispevkov pomagati JANEZU MOČENIKU na Olimpijske igre duševno prizadetih otrok, ki bodo od 20. do 26. junija letos v ameriški državi Minnesoti v povirju reke Mississippi. 14-letni Janez Močenik, gojenec Zavoda za delovno usposabljanje Miha Pinter z Dobrne, naj bi tam v elementih košarke branil naše barve.

Naš poziv ni naletel na gluha ušesa in prvi so se odzvali na Dobrni. V petek, 19. aprila, je gospa Katarina Zewe za svojo turistično skupino v Zdravilišču Dobrna pripravila krajši program. Predstavila je Janeza in razkrila njegovo željo – potovanje v Ameriko. V skupini približno šestdesetih turistov so takoj zbrali okoli tisoč DEM.

Na prireditvi so bili Janez, njegova mamica Nada, ravnateljica in delavci Zavoda za delovno usposabljanje Miha Pinter z Dobrne. Janez se je zahvalil za pomoč. Gospa Zewe je povedala, da glavno prireditev pripravlja v petek, 17. maja in to koncert Glasbene šole iz Celja v Zdraviliškem domu na Dobrni. To bo zaključni večer za eno največjih skupin s približno 130 turisti, ki bodo gotovo pripravljene pomagati Janezu.

Ko je Janezova mama Nada izvedela, da naj bi njen sin potoval v Ameriko in nastopil na Olimpijskih igrah za duševno prizadete otroke, je bila najprej presenečena in razburjena, sedaj pa jo skrbi, če bo sin zdrav in če bo dovolj denarja za pot. Upajmo, da se bo velika želja družine Močenik, ki živi v bližini Dobrne, uresničila in bo Janez res ugledal Ameriko.

Pozivamo vas, da Janezu pomagate. Vsak dinar bo dobrodošel. Vse darovalce bomo seveda z njihovim soglasjem objavljali v našem časopisu vsak teden do zaključka akcije, ki jo bomo sklenili 15. junija 1991.

Pomoč so že prispevali:

- gospa Katarina Zewe
- Rokometni klub Celje
- Pivovarna Laško
- ABC Galeb
- gospa Desirée Kolarec

V celjski podružnici Službe družbenega knjigovodstva smo odprli posebni žiro račun

50700-723/3-31455 z obveznim pripisom za Janezovo pot v Ameriko

POGOVOR Z MISTROM SLOVENIJE DUŠKOM MADŽAROVIČEM

Jaz sem najmočnejši

Član kluba za atletske gimnastike »California« iz Kopra, republiški prvak v atletske gimnastiki – body buildingu vseh kategorij, 24-letni Duško Madžarovič, je dosegel na državnem prvenstvu v atletske gimnastiki v Prijedoru odlično tretje mesto v teži kategoriji. Vsi športni dosežki tega mladega in nadarjenega tekmovalca iz Kopra so sad dolgoletnih naporov, treningov in posebnega režima življenja.

Duško, naše bralce bo prav gotovo zanimalo nekaj splošnih podatkov o tebi.

Sem absolvent Višje prometne šole v Piranu. Odrasel sem v Ljubljani, sicer pa živim že deset let v Kopru. Poleg tega, da treniram body building in študiram, vodim delo v Fitness centru »California« v Kopru, honorarno pa sem tudi trener v Plavalnem klubu Koper.

Koliko časa se še ukvarjaš z body buildingom in zakaj ravno ta šport?

Body building treniram že štiri leta, sem se pa že prej ukvarjal z različnimi športi, kot so plavanje, veslanje in nogomet.

Na vprašanje zakaj ravno body building, težko odgovorim, zagotovo mi ta šport predstavlja veliko zadovoljstvo, sigurnost in samozavest, je pa to nekaj, kar je v meni in si enostavno sebe in svojega življenja brez body buildinga ne morem predstavljati.

Kateri so tvoji večji dosežki v body buildingu, in kateri ti pomeni največ?

Lansko leto sem v Celju osvojil naslov republiškega prvaka v teži kategoriji ter peto mesto v državnem prvenstvu v Knjaževcu. Letos sem osvojil republiški naslov vseh kategorij v Kopru ter tretje mesto na državnem prvenstvu v Prijedoru v teži kategoriji, kar je obenem tudi moj največji uspeh. Zmagal je Slobodan Blagojevič, sicer viceprvak sveta, drugi pa je bil Nebojša Jocić, bivši prvak Jugoslavije, kar nedvomno potrjuje zelo visoko kakovostno raven tekmovalcev na državnem prvenstvu.

Vsako leto nastopaš v vedno boljši formi, kar ni pravilo pri drugih tekmovalcih pri nas. V čem se skrivnost?

Nikoli nisem povsem zadovoljen s svojim fizičnim videzom, znova in znova odkrivam napake in pomanjkljivosti, skušam s svojim delom in zdravim načinom življenja, ob pogojih, ki so mi na razpolago, doseči kar največ. Iz različnih virov informacij, po navadi so to knjige, revije in pa pogovori z izkušenejšimi atleti, sledim novostim na področju nutricionalne ter metodologij sistematskih treningov.

V body buildingu obstaja zloraba anaboličnih steroidov. Kakšno je tvoje mnenje o tem?

Tudi v našem športu, kot v vseh ostalih, se pojavlja ta problem. Osebnostno sem mnenja, da je to stvar vsakega posameznika, negativne posledice jemanja anaboličnih steroidov so tako velike, da zdrav razum pri športniku tega ne bi smel dopustiti. Seveda so pri nas na vseh večjih tekmovanjih stroge anti doping kontrole, kazni pa so v slučaju uživanja nedovoljenih sredstev zelo stroge.

Ali je za vrhunsko formo v body buildingu potrebno mnogo odrekovanja?

Kakor se vzame. Nam body builderjem je normalna stvar, da skoraj vsak dan telovadimo z utežmi in na posebnih napravah, da se držimo diete in da zdravo živimo, spimo najmanj osem ur ... itd., za normalnega človeka je to morda že odrekovanje. Pijača (alkoholna), cigarete, ponočevanje ter droge prav

gotovo ne spadajo v body building, od posameznika pa je odvisno, kaj mu več pomeni.

Mnogokrat slišimo, da je body building škodljiv šport in da zavira telesni razvoj. Ali je to res?

Vse prej kot res. Številne strokovne študije po svetu so dokazale, da body building, ki ni samo specifična športna panoga, ampak je v bistvu zdrav način življenja, pozitivno vpliva na splošni telesni razvoj, ne krepi samo mišičevja, vezi in ligamentov, ampak tudi notranje organe, pozitivno vpliva na človekovo psiho, skratka osrečuje človeka. Na zahodu je že povsem normalno, da človek vsaj nekajkrat na teden obišče fitness, ne glede na spol, starost ali socialno strukturo.

Držiš se posebne diete. Povej nam kaj več o tvoji prehrani?

Najprej naj povem, da iz prehrane skoraj povsem izločim maščobo in sladkor (enostavno ogljikove hidrate), prehrana torej bazira na beljakovinskih živilih ter kompleksnih ogljikovih hidratih. To pomeni, da uživam dosti zelenjave in sadja, riž, krompir, testenine ter osta-

le vrste žitaric, mleko in mlečne proizvode, jajca, ribe ter meso (predvsem belo meso), sojo ter sojine proizvode, stročnice ... itd. Poleg tega poskrbim, da vnašam v organizem multivitaminske in mineralne dodatke.

Že prej si omenil, da tudi dekleta trenirajo body building. Povej kaj več o tem!

Res je, na zahodu je v telovadnicah skoraj več deklet kot pa fantov. Tako kot si želi fant ali pa moški imeti lepo in skladno razvito telo, velja enako za dekleta oz. ženske. Le metodologija dela oz. treningov je nekoliko različna, saj moški težijo k večji mišični masi, medtem ko ženske k odstranjevanju maščobnih rezerv na telesu, po domače povedano, cilj je izgubiti kakšno kilo. Pri profesionalnih je drugače, tam sodniki ocenjujejo razvitost mišičnega tkiva, skladnost, proporcije, odsotnost maščevja, vaskularnost ... itd. in je stvar okusa posameznika. Sicer pa šport je šport in ne moremo pričakovati, da se bo na tekmovanju za miss Olympije prijavi-la Samantha Fox.

Kako je s sponzorstvom? Body building je prav gotovo zelo drag šport?

To je pravzaprav največja težava, s katero se soočajo atleti pri nas. Priprave in sama tekmovanja zahtevajo ogromno sredstev, za kar pa tekmovalci nimamo dovolj denarja. Če je

svetovno prvenstvo, kot na primer lani v Maleziji, potem si lahko predstavljate kakšni stroški so tu prisotni.

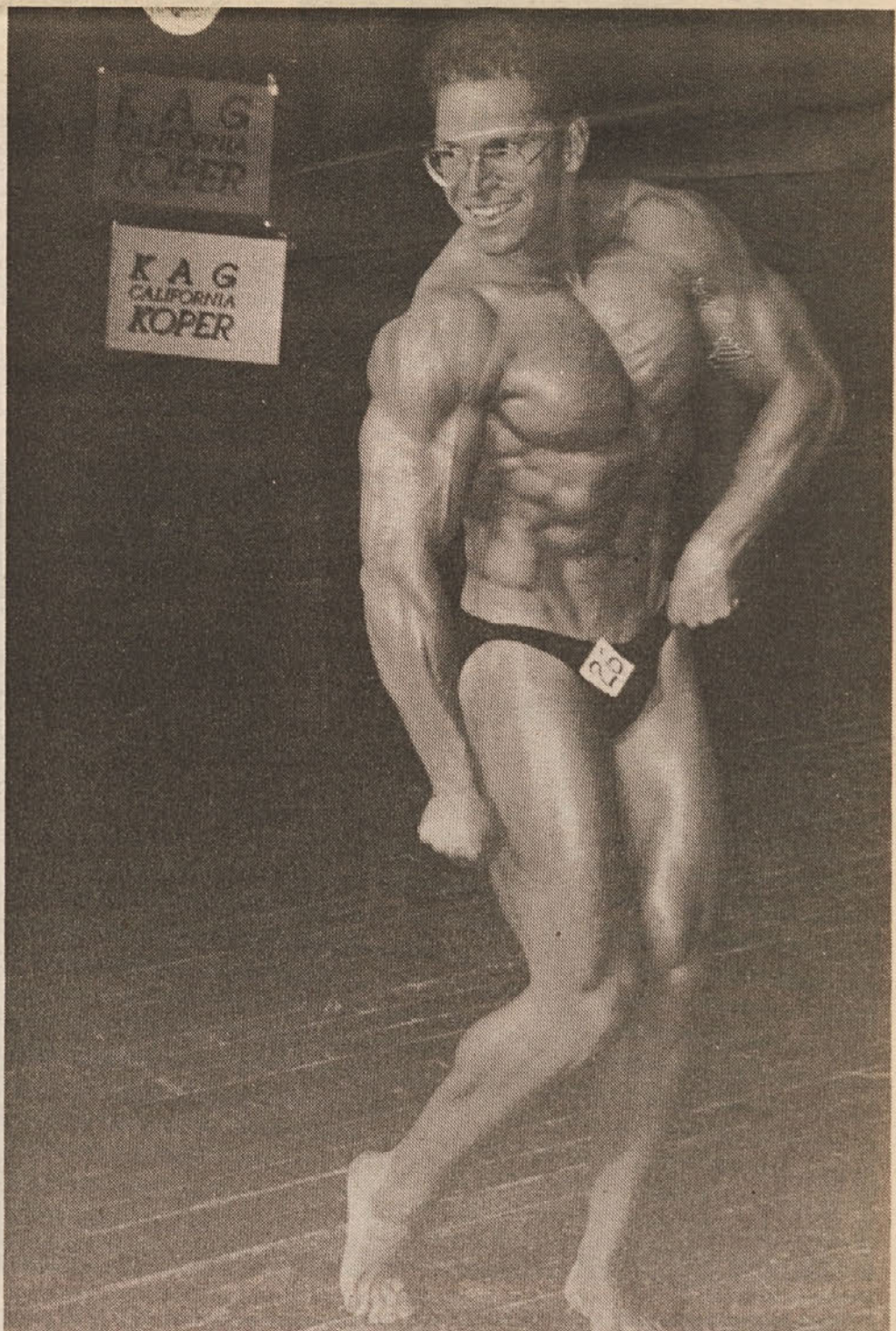
Izkoristil bi priložnost, da omenim mojega generalnega sponzorja d. o. o. EUROBIT iz Ajdovščine, brez katerega ne bi mogel izpeljati letošnjih priprav za državno prvenstvo do konca.

V KAG »California« imate še nekaj dobrih tekmovalcev?

Tu sta še Borut Šemrl, odkrite sezone, republiški prvak v srednji kategoriji, ter tretje mesto na državnem prvenstvu v Prijedoru v polteški kategoriji, ter Matjaž Ozim, tretje mesto na republiškem prvenstvu ter tretje mesto na državnem prvenstvu med juniorji. Tu je še Dejan Madžarovič, ki letos še ni nastopil, je pa pred njim prav gotovo sijajna kariera v body buildingu. Vsi ti rezultati kažejo na strokovno in zagnano delo entuziastov body buildinga v koprskem klubu za atletske gimnastike »California«.

In kakšni so cilji za naslednja tekmovanja?

Prišel sem že s pripravami za naslednja prvenstva, seveda s ciljem, da nastopim v še boljši formi kot lani. Eden izmed ciljev je tudi nastop na mednarodnih prvenstvih, sicer pa vse ob svojem času. Eno pa je sigurno: sem najmočnejši Slovenec, za katerega bo slišal svet.

KJE SO IN KAJ POČNO BIVŠI OLIMPIJCI

Nanje smo ponosni

Celje je v obdobju od 1936 leta (ko sta prvič uradno na Olimpijadi v Berlinu nastopila atlet Emil Goršek in telovadec Konrad Grile) do zadnjega celjskega nastopa 1984. leta v Los Angelesu (rokometša Rolanda Pušnika) zabeležilo 22 posamičnih nastopov. Od tega so imeli atleti 20, telovadci 4, hokejisti 3, dvigovalci uteži in tekači na smučeh pa po en nastop. Rekorderja po številu nastopov na Olimpiadah sta atlet Stanko Loriger in hokejaš Ivo Ratej s tremi sodelovanji.

Mini anketa je pokazala, da je večina celjskih velikanov ostala vezana na šport – aktivno kot trenerji, ali pač kot funkcionarji in športni delavci. Nekaj pa je tudi takih, ki zaradi obveznosti na delovnem mestu nimajo nobenih stikov z bivšim klubom ali športom nasploh. Tudi veliko jih je, ki jih je življenjska pot odvedla na različne strani. Zato smo se tokrat omejili na bivše olimpijce, ki živijo in delajo v Celju.

Stanko Loriger, profesor matematike na Ekonomski šoli, je v 12-letni atletski karieri osvojil 11 balkanskih naslovov v teku na 100 in 110 m z ovirami, srebrno kolajno na Evropskem prvenstvu 1958 l. v Stockholmu, imel tri evropske in olimpijske nastope, peto mesto na Olimpijadi v Melbournu v teku na 110 m z ovirami, tri naslove svetovnega študentskega prvaka, številne zmage na velikih mednarodnih mitingih. S tem je najuspešnejši celjski športnik vseh časov. Danes pravi:

»Zaradi obveznosti na delovnem mestu imam kontakte z bivšim klubom v glavnem preko sojenja in to samo na večjih tekmovanjih. Kar pa se atletike in športa nasploh v Celju tiče, menim, da se dela velika napaka, ko se iz srednjih šol

ne rekurirajo bodoči športniki. V mojem času je gimnazija bila Kladiivar. Vsi bivši športniki smo začeli kot gimnazijci na srednješolskih tekmovanjih, od koder smo šli v klube. Mislim, da je to ključni problem vsepovsod, ne samo v Celju. Pogledajte primer srednjih šol in kolidže v Ameriki. Oni so izključni nosilci športne kvalitete. Temu modelu bi tudi mi, seveda v naših okvirih in možnostih, mogli slediti. V preteklosti smo imeli veliko talentov, ki so kot mladinci dosegali izjemne uspehe in rezultate. Ko so prišli v člansko konkurenco, jih ni bilo nikjer. Izjema so smučarji. Problem je tudi v strokovnosti ljudi, ki vodijo naš šport, kar primer z mladimi talenti, ki sem ga omenil, najbolje potrjuje.«

Roman Lešek, profesor športne vzgoje na OŠ Ivan Kovačič-Efenka, je danes v funkciji tehničnega direktorja AD Kladiivar. S 40 nastopi v državni reprezentanci je slovenski rekorder, desetkrat državni prvak in 13-kratni državni rekorder. Z višino 4,91 m je bil samo za 20 cm slabši od svetovnega rekorderja, Finca Pente Nikole. Nastopil je na dveh olimpiadah in evropskih prvenstvih. Je tudi večkratni balkanski in mediteranski prvak:

»Za razliko od nas imajo danes atleti idealne pogoje za trening, vendar rezultati temu niso primerni. Upam, da bo čez 2 do 3 leta AD Kladiivar spet prišel na tiste pozicije, ki jih je imel nekoč. V letošnji sezoni, kot vsa atletska javnost pričakujem, končno, po treh poskusih, medaljo z mladinsko evropskega prvenstva od kopjašice Renate Strašek. Upam, da gre v tretje rado. Kar pa se športa v Celju nasploh tiče mislim, da je zadnji čas, da na OŠ uvedemo športne razrede.«

Mirko Kolnik, pomočnik ravnatelja na OŠ Franja Vrunca, odličen mnogobojec, večkratni državni prvak in rekorder. Nastopil je na Olimpijadi in evropskem prvenstvu, je prvak balkana, dvakrat 10. na svetovni lestvici. Trikrat je na balkanijadah osvajal kolajne s palico, leta 1964 pa v olimpijski sezoni na odprtem prvenstvu Avstrije osvojil prvo mesto v močni konkurenci, v kateri je bil tudi poznejši zmagovalec v Tokiju, Nemeč Holdofs.

»Mislim, da bi bil zadnji čas, da se v Celju končno dogovorimo, katere športne panoge in v kakem obsegu bomo gojili oziroma financirali. Celje mora imeti vrhunski šport, predvsem posamezni. Kot mesto smo premajhni za orientacijo na ekipe vrhunske dosegke. S tem bi zagotovili enake pogoje, kot jih imajo drugi v Evropi in svetu. Tak način dela se je že uveljavil v smučanju.«

Miro Kocuvan, profesionalni trener AD Kladiivar in upravnik štadiona, večkratni državni prvak in rekorder na 100 in 200 m. Balkanski prvak in rekorder

na 200 m in v štafeti 4x400 m. Sodeloval je na Olimpijadi in evropskem prvenstvu. Trener Roka Kopitarja, petega z Moskovske olimpijade in sina Mira, šestega mladinceva sveta iz Plovdive.

»Kot profesionalca v glavnem razmišljam o nastopu sina Mirota na letošnjem svetovnem prvenstvu v Tokiju in prihodnje leto na Olimpijadi v Barceloni. Celjska atletika stagnira, ker med mladimi ni interesa za atletiko, ker je individualni šport. Za razliko od tenisa in drugih športov, kjer morajo starši plačevati, smo v klubu veseli, da sploh koga dobimo. Čudim se Celju, da ni sposobno dobiti sponzorja za vrhunske atlete kot sta Miro Kocuvan in Renata Strašek. Mislim, da bi druga okolja bila izredno vesela, če bi imeli takšne talente.«

Joža Urankar, OŠ Krbnik na AD Kladiivar, trener sina Marka, Olimpijec iz Münchna v kategoriji do 82,5 kg. (lahko-težka kategorija), nosilec kolajne z mediteranskih in balkanskih iger, večkratni državni prvak in rekorder:

»V Sloveniji za razliko ostalih republik ni pravega interesa za dvigovanje uteži. Kljub temu, da sem dvignil ugled Celja, Slovenije in Jugoslavije, vsaj jaz nisem ustrezno nagradjen. Ob rednem delu sem se ukvarjal z vrhunskim športom in se z 32 leti delovne dobe znašel v situaciji, da lahko izgubim službo. Zato upam, da bom končno dobil prostore za obrt lesostrugarstva, ki je v Celju deficitarna. Upam, da mi bodo vsaj toliko šli na roko.«

bodo upoštevali za jugoslovanski pokal,« pravi predsednik kluba in zdravnik jugoslovanske atletske reprezentance dr. Rudi Čajevac.

Da bi motivirali nastopajoče, jih spodbudili v doseganje čim boljših rezultatov, je organizator tekmovanja pripravil bogate denarne nagrade. Nagradili bodo tiste atlete in atletinje, ki bodo dosegli državni ali republiški rekord in rezultat preko 1.000 točk po madžarskih tablicah. Za zmagovalce memorialnih disciplin, discipline Ferda Skoka, 100 m za moške, in discipline Fedorja Gradišnika, 100 m ovire za ženske, so pripravili praktične nagrade.

SMUČANJE

Hitra Urška

Po svetovnem mladinskem prvenstvu v alpskih disciplinah je naše alpsko smučanje bogatejše še za štiri kolajne, največ pa je k uspehu prispevala 16-letna Ljubljanka Urška Hrovat, ki so jo z zmago v slalomu in z drugim mestom v kombinaciji proglasili na najuspešnejšo tekmovalko tega prvenstva. Z uspehom v Mem-sedalu je Hrovatova po odhodu »snežne princese« Mateje Svet napovedala tisto, kar smo smučarski strokovnjaki napovedovali – rojena je nova smučarska zvezda.

»Kaj naj rečem? Zelo sem srečna. Sanje so postale resnica. Vse mi je šlo na roko. Na prvenstvu sem nastopila skoraj brez napake in končni rezultat sta bili dve kolajni,« zadovoljna pravi Urška Hrovat.

– Pred prvenstvom ste sodili v krog favoritov za kolajne. Je bila vloga favoritke težka?

»Če si fizično in psihično popolnoma pripravljen in če ti na samem tekmovanju vse gre na roko, vloga favorita ni težka. Ker so nekatere konkurentke predčasno odpadle, sem bila prepričana v uspeh. Celo zimo sem slalom pridno trenirala in vrhunec forme dosegla prav na svetovnem prvenstvu. Po prvem teku sem imela osem desetink prednosti, zato sem v drugem lahko malo taktizirala in na koncu osvojila zlato medaljo. Vesela sem tudi srebrne medalje v kombinaciji, ker je, priznati moram, nisem pričakovala. Mislim, da sem s tem dosegla svoj doslej največji uspeh.«

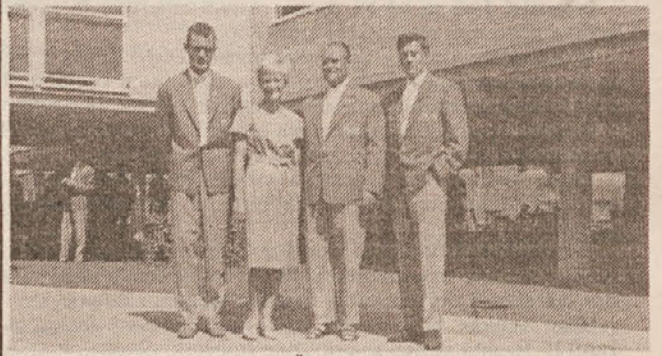
– In kaj je sedaj na vrsti?

»Po naporni sezoni bom malo počivala, kmalu pa se bodo pričele priprave na naslednjo sezono, v kateri me na prvem mestu čaka svetovno prvenstvo v našem Mariboru in normalno je, da tam veliko pričakujem, točneje, zlato v slalomu in veleslalomu. Z uspehom na Norveškem sem dobila potrebno samozaupanje in prepričana sem, da v tem športu nekaj pomenim.«

Urški so k uspehom ševeda pomagali njen oče Sašo, klubski trener v Olimpiji, in prva trenerka Nataša Blažič, bivša reprezentantka.

FOTOREPORTAŽA

Olimpijci

Na olimpiadi 1960: Loriger, Šikovec, Gradišnik in Lešek.

Trening na bivšem starem štadionu 1958: Loriger, Šikovec, Lešek.

Rim 1960: Červan in Lešek.

Balkansko prvenstvo v Somboru 1975: Joža Urankar

Münchenska olimpiada 1972: Miro Kocuvan

ATLETIKA

Dvoboj sosed

Po štirinadesetih letih se bosta 11. in 12. maja letos na štadionu Borisa Kidriča v Celju spet srečali atletske reprezentanci Slovenije in Hrvaške. Bivši Skokov memorial je pred dvema letoma zamenjal Dan celjske atletike. Srečanje dveh moških in ženskih reprezentanc Slovenije in Hrvaške je atletske prispevek k proslavi Celjska pomlad.

»Ko smo se pred dvema letoma odločili in Skokov memorial zamenjali z Dnevom celjske atletike, smo menili, naj na mitingu nastopajo izključno mladi in obetavni atleti, nosilci kolajin in finalist evropskega in svetovnega mladinskega prvenstva, kot so bili lani na primer Topić, Zorić, Lužarjeva, Kocuvan in drugi, ki so prej tekmovali v Plovdivu in v Varaždinu. Na žalost letošnji datum sovpada z nastopom naših mladih atletov na mednarodnih mitingih, ki imajo prednost in zato smo po dogovoru z AZS, AZH, ZTKO in z občinsko politično garnituro sklenili, da organiziramo dvoboj dveh republik, ne zavračamo pa ostalih atletov iz Jugoslavije in tujine. Nastopijo lahko, rezultate dvoboja pa

Zadnji dvoboj na Reki leta 1957: atletske reprezentanci Slovenije in Hrvaške. Prvi z leve stoji Lešek, drugi Brodnik, v sredini D. Stamejčić, prva levo čepi Šikovec.

PO SVETU

New York: Kurdski begunci so dobili pomoč ameriške vojske. Bush je reagiral na pritisk javnosti in dovolil, da bo kakih 8 tisoč vojakov s 50 tovornimi helikopterji vsak dan oskrbovalo begunce.

Nikozija: Irak je poslal protest zaradi ameriške in saudske kršitve njihovega zemeljskega prostora.

Washington: Ameriški obrambni minister Dick Cheney je predlagal odpravo 31 vojaških oporišč na ameriškem ozemlju, kar sodi v okvir načrta o zmanjšanju ameriške armade za četrtno.

Bruselj: Dvanajsterica razmišlja o preoblikovanju listine ZN. Neposreden povod za to je zamisel o kurdski enklavi.

Pariz: Mednarodna federacija za varstvo človekovih pravic predlaga ustanovitev evropskega sveta za vprašanja narodnih manjšin.

Amsterdam: Oborožena vlomilca sta iz tukajšnjega Van Goghovega muzeja odnesla precej slik, ki so jih kmalu našli. Vrednost ukradenih del je znašala desetine milijonov dolarjev.

Rim: Tanker, ki je te dni gorel pred ligursko obalo, se je potopil. Razlito gorivo se približuje francoski obali.

Buenos Aires: Kolera ogroža Ameriko. Če se bo kolera iz Peruja razširila na vso celino, se lahko zgodi, da bo prišla tudi v Severno Ameriko.

Moskva: V velikem delu sovjetskega Zakavkazja je prišlo do blokade železniškega prometa. Gruzinsko vodstvo se je za blokado odločilo zaradi vojaških okrepitev na tem področju.

Ankara: Med begunci kosi kolera. Na iraško-turški meji jih je pomrlo že več 10 tisoč, uradni Bagdad pa vabi Kurde domov.

Frankfurt na Odri: Nemško mejo je zaradi nakupov in turističnih ogledov prestopilo več kot 300 tisoč Poljakov, ki lahko v Nemčijo odslej potujejo brez vizumov.

New York: Otoplitev odnosov ZDA-Vietnam? Ureditev odnosov med Washingtonom in Hanojem naj bi ugodno vplivala na razplet krize v Kambodži, diplomatsko-ekonomska normalizacija pa naj bi kmalu obrodila sadove.

Rim: Italijanski industrialci so nezadovoljni s politiki. Moti jih neučinkovitost v boju z mafijo in počasno prilagajanje toge državne uprave evropskim standardom.

Kairo: Gadafi je odprl mejo, zato pa ima Egipt dvojno delo. Egipčanski obmejni orogani morajo biti še posebej pazljivi, saj so samo v zadnjem času ujeli več kot 200 vohunov in teroristov iz Iraka.

Dunaj: Bivši kancler Sinowatz bo moral plačati kazen. Čeprav je javni tožilec predlagal oprostitev obtožence, krivega lažnega pričevanja, znesejo stari računi 360 tisoč šilingov globe.

Tirana: Večstrankarska skupščina Albanije, brez članic opozicije, je imela svojo prvo formalno sejo parlamenta. Zasedanje je zaradi bojkota opozicije trajalo le pol ure.

Ženeva: Ruska federacija boče v Združene narode. Jelcin meni, da je nelogično, da sta Belorusija in Ukrajina članici svetovne organizacije, 150-milijonska Rusija pa ne.

Bukarešta: Romunija je z Nemčijo podpisala sporazum o plovbi po nemških rekah in s tem romunskim ladjam odprla pot od Črnega morja do Rena in Maine.

Moskva: Plenum leningrajskega pokrajinskega komiteja KDSZ stopnjuje napade na šefa sovjetske države in partije ter zahteva od njega ukrepe za rešitev države, sicer bo predlagal politično nezaupnico.

Washington: V vseh Združenih državah Amerike se je začela stavka železničarjev, ki zahtevajo višje plače, boljše zdravstveno in socialno zavarovanje in učinkovite ukrepe proti napovedanemu množičnemu odpuščanju.

Tokio: Japonska in ZSSR sta na poti, da dokončno rešita sporna vprašanja. Čeprav na obisku Gorbačova v Tokiu niso dosegli sporazuma glede Kurilskih otokov, se odnosi normalizirajo.

Trst: Med petdesetimi Šrilančani, ki so čez našo mejo pobegnili v Italijo, je bilo deset otrok, zaradi mraza, dežja in snega pa so trije izmed njih tudi umrli.

Tirana: Albanska skupščina je izvolila predsednika. To je postal profesor pedagogike Kastriot Islami, dosedanji minister za prosveto.

Bonn: Državni tožilec v Hamburgu je za 23-letnega Matthiasa Rusta zahteval osem let zapore. Obtožen je poskusa umora pred poldrugim letom.

Rim: Zaradi močnega vetra odstranjevanje naftnega madeža pred genovsko obalo ni več mogoče. Močan jugo je razpihal upe na uspešno očiščenje morja.

Tokio: Z obiskom Gorbačova v Tokiu so zadovoljni vsi, čeprav se niso nič zmenili. Gorbačov je odpotoval v Južno Korejo, kjer potekajo silovite demonstracije zaradi njegovega obiska.

Moskva: Vlado Valentina Pavlova bo vrgla neumna politika. Številni ugledni ekonomisti čedalje ostreje napadajo gospodarski program sovjetske vlade, češ da bo potisnil državo v veliko hiperinflacijo.

Kuwait: Kuvajtske oblasti so v kratkem napovedale sojenje za vojne zločince. Pred sodišča bodo postavili iraške častnike, predvsem pa Palestince.

Rim: Štiristrankarska vlada premiera Andreottija, sestavljena po burni krizi, je dobila zaupnico v parlamentu.

Ženeva: Bo Poljska dobila 17 milijard dolarjev? Uspeh pariških pogajanj naj bi pomenil proces o dogovarjanju za delen odpis dolgov.

VOJNA KAŽE NEVARNOSTI

Orožje na razprodaji

Zmaga ameriške vojske v zalivu je prinesla osvežitev ameriškim družbam za proizvodnjo orožja. Ne samo, da so ponosni, da je njihovo orožje pripomoglo k zmagi, ampak tudi vedo, da se bo sedaj strank trlo pred njihovimi vrati. Vsak bo namreč želel zmagovito orožje. »Bližnji Vzhod bo industriji orožja omogočil novo ekspanzijo,« pravi eden od podjetnikov. Tu ni prostora za vprašanje o kontroli prodaje orožja, ker je to izziv za prodajo orožja.

Po vojni je najboljši čas za trgovanje z orožjem. Srednji Vzhod se še vedno obnavlja zaradi posledic vojne, vlade držav pa že razmišljajo, kako se pripraviti na novo. Proizvajalci orožja v Evropi, ZDA in Sovjetski zvezi pa že tekmujejo v izpolnjevanju naročil.

Busheva administracija želi imeti kontrolo nad trgovino z balističnimi izstrelki in nuklearnim orožjem in želi, da ji sledi tudi ostali del sveta. Trud, da bi preprečili svetovno trgovino z orožjem, je tako star kot je trgovina sama. Že po prvi svetovni vojni so Združeni narodi obsodili trgovino z orožjem in se zavzeli za razorožitev. Ne glede na legitime varnostne ukrepe, ekonomije in politike posameznih držav, je trgovina z orožjem obstajala ves čas in se tudi nadaljuje.

Obstaja nekaj argumentov za takšno stanje. Izvozna prodaja je bila ustrezna pot za podporo domači industriji orožja. Orožje je pogosto valuta diplomacije, način za plačilo prijateljem in kaznovanje sovražnikom. Trgovci z orožjem se branijo: »Svetovna trgovina z orožjem je realnost in enostransko zadrževanje in preprečevanje prodaje orožja ne spremeni situacije. Odprava enega dobavitelja bo povzročila prihod drugega.«

V Svjetski zvezi dobro skrbijo za prodajo orožja. V Moskvi iščejo nove stranke, ki bi zamenjale izgubljen vzhodnoevropski trg in bankrotirane kupce tretjega sveta.

Pri Rusih pa igra pomembno vlogo tudi potreba po trdni valuti. V mesecu marcu so razstavili svoji letali SU-27 in MIG-29 na letalski razstavi na Kitajskem in v Manili. Ti letali bosta razstavljeni tudi na evropski letalski razstavi to poletje. Kitajci se že dogovarjajo za nakup eskadrona SU-27. Obrambni eksperti pravijo, da se med novimi strankami lahko znajde tudi Nemčija. Tudi Sirija je bila do nedavnega pomemben odjemalec.

Tretja svetovna izvoznica orožja je Francija. V 80-ih letih je bil Irak njihov najboljši odjemalec, danes, ko je ta izgubljen pa so na obzorju že novi. Za njihovo orožje, ki je sodelovalo v zalivski vojni, je veliko povpraševanje. Saudska Arabija, Basra, Katar in Združeni arabski emirati že naročajo njihove protiletalske izstrelke Mistral in protitankovske izstrelke Milan.

Ameriški, sovjetski in zahodnoevropski proizvajalci orožja pa imajo tudi konkurenco, ki jih ne dosega v kvaliteti, po ceni pa je dostikrat ugodnejša. Severna Koreja si je neopazno pridobila veliko strank iz tretjega sveta. Tudi Kitajska je začela s prodajo orožja, da si zagotovi sredstva za oborožitev lastne armade. Kitajsko orožje je zastarelo, zato ga kupujejo le države, ki si ne morejo privoščiti boljšega. Ampak tudi Kitajska si bo zagotovila svoj trg ahtevnejših kupcev z novo tehnologijo za izdelovanje balističnih izstrelkov. V letu 1988

livu za svoje Mirage F-1, Exocet izstrelke in helikopterje.

4. Velika Britanija (8 milijard dolarjev)

Letalo Tornado in tank Challenger sta dobila visoke ocene v zalivski vojni, vendar pa je Britanija izgubila stare stranke, ki so začele same proizvajati orožje.

5. Kitajska (7 milijard dolarjev)

Nekot oskrbljena z zastarelo sovjetsko tehnologijo, je s posodobitvijo Kitajska danes postala vodilni izvoznik v države tretjega sveta.

Največji kupci orožja

Tretji svet se je izkazal za ugoden trg za prodajo orožja. Japonska je edina visoko razvita industrijska država med petimi največjimi uvoznici orožja.

1. Indija (17 milijard dolarjev)

Skozi zadnje desetletje je Indija porabila veliko sredstev za oboroževanje. Največ so nakupili sovjetskih letal MIG-27 in

MIG-29 in nemških in sovjetskih podmornic.

2. Irak (17 milijard dolarjev)

Sadamova nakupovalna mrzlica 80-ih let (MIG-29, Mirage F-1 in SU-24 bojna letala) se ne bo tako hitro ponovila. Irak namreč potrebuje denar za obnovo.

3. Japonska (11 milijard dolarjev)

Največ denarja so Japonci porabili za nakup letal F-15 in izstrelkov Patriot.

4. Saudska Arabija (9 milijard dolarjev)

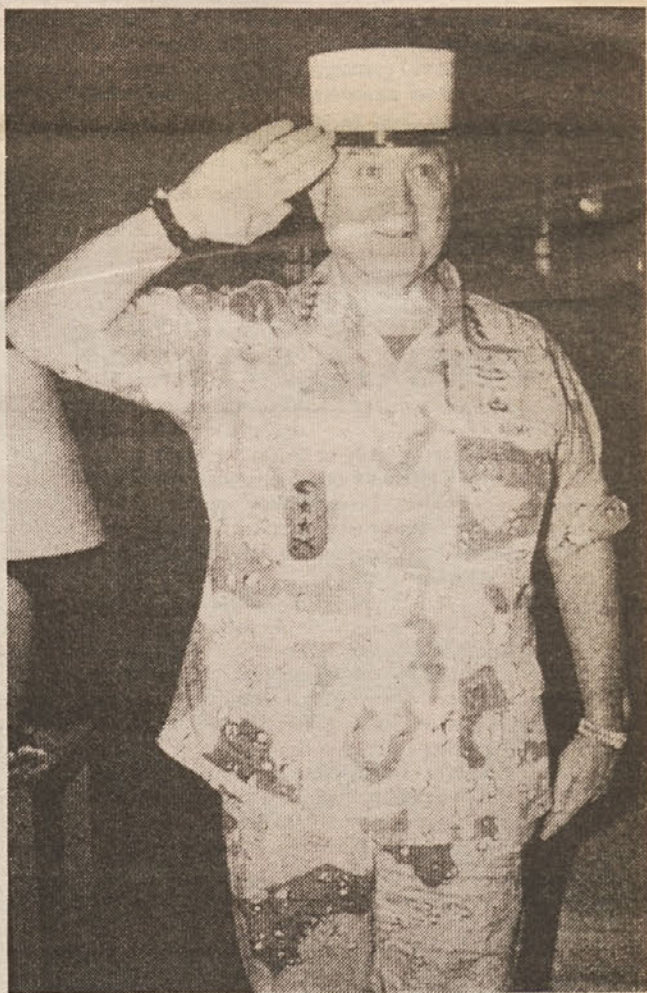
Po zalivski vojni so njihovi apetiti po orožju povečani, vendar so njihove zaloge denarja oslabilje. Še vedno pa kraljestvo naroča večje količine bojnih letal in tankov.

5. Sirija (6 milijard dolarjev)

Sirijski obrambni stroški niso več to kar so včasih bili. Bili so namreč najboljši odjemalci Sovjetske zveze, nedavno pa so kupili modificirane Scud-e od Severne Koreje.

(Povzeto po NEWSWEEK)

Schwarzkopf za predsednika

○ Do danes se je že šest ameriških generalov po uspešni vojaški karieri preselilo na politično prizorišče in prišlo v Belo hišo. Ali se bo tej listi priključil tudi general Schwarzkopf?

○ Po ameriških nacionalnih raziskavah je Viharni Norman najbolj seksi moški in sploh je trenutno v Ameriki najbolj popularna osebnost. Govori se da bo na naslednjih volitvah morda celo kandidiral za predsednika. Zato se zanj borijo tako demokrati kot republikanci. Stvar je namreč v tem, da je njegova politična opredelitev skrivnost.

○ Še nedavno tega je v medijih izjavil, da je neopredeljen. Niti on, niti njegova žena Brenda nista na volilni listi na Floridi. Le njegova hčerka Jessica je registrirana kot republikanka.

○ Odraščal je v New Jerseyju, kjer je bil njegov oče šef državne policije pri demokratičnem guvernerju. Zato demokrati mislijo da ga bodo pridobili na svojo stran.

○ »Fant je tako preprost« pravi demokratični svetovalec Robert Squire »On je glavna televizijska zvezda zalivske vojne.« Novinarji pa pravijo, da ni evidence da bi Schwarzkopf govoril o kakršnemkoli kandidiranju. Impresional jih je kot človek, ki zna globoko razmišljati in ne daje videza osebe, ki bi se ukvarjala s stvarmi kot je politika.

Kakorkoli, ali bo gen. Schwarzkopf sploh kandidiral za predsednika, ali bo predstavljal demokrate ali republikance, eno je jasno: je človek rojen za kampanje in showbusiness mu je v krvi.

ZVEZA DRUŠTEV ZA CEREBRALNO PARALIZO SLOVENIJE

CPET

REVIJA

NOVA ŠTEVILKA ŽE V PRODAJI

MUZIKA JE BIZNIS

V glasbenem svetu že od nekdaj velja, da srečanje z možmi postave, oziroma srečanje z zakonom ni prav nič čudnega in nemogočega. Številne skandale, ki že od nekdaj spremljajo življenja rock in pop zvezd bi lahko uredili v zajetno enciklopedijo, ki bi jo lahko vsako leto dopolnjevali z novimi in novimi podatki in tisti, ki bi opravljal tako delo, bi imel posla čez glavo.

Najbolj pogosti izleti na ono stran zakona so ponavadi povezani z nedostojnim obnašanjem v javnosti, uživanjem in posedovanjem drog, nasilnim obnašanjem in utajo davkov. Dragi starši, ta članek je namenjen vam, v poduk in vzpodbudo. Preberite si, kaj vse imajo na vesti obrabi s posterjev, ki jih vaši nedolžni otroci lepijo po stenah svojih sob. Toda ne pozabite: spisek vseh hudodelstev je mnogo, mnogo daljši kot tale zapis...

Vse skupaj se pravzaprav začne precej nedolžno, z opravljanjem male potrebe na mestih, ki niso predvidena temu namenu, na primer garderobe, odri ali kaj podobnega. **The Rolling Stones** so svojo kriminalno dejavnost začeli precej skromno, z uriniranjem na bencinski črpalki namreč. Pisalo se je leto 1965 in kazen je bila primerna času in prekršku: pet funtov. No, poglejte, ni minilo dvanajst polnih let, že so Keitha Richardsa v Kanadi zaprli zaradi posedovanja heroína. Kaj vse pa se je že zgodilo vmes! Nič koliko televizorjev je dokazalo Newtonova zakona, galone viskija in piva je preteklo po grlih razuzdanecev, njihovi spolni organi so si prigarali astronomske kilometrine... ja, ja, tako gre to.

Ze dosti let pred njimi je **Chuck Berry** kot mladoletnik sedel zaradi ropa in kraje avtomobilov, kasneje, na višku slave, je zaradi tihotapljenja mladoletnice preko mehiške meje dobil tri leta, sedel je tudi zaradi utaje davkov, zdaj pa mu sodijo zaradi njegovega najnovejšega video projekta: z video kamero je snemal mladoletnice pri opravljanju male potrebe. Vsaka prava umetnost ima svojo ceno, mar ne?

James Brown, oče in mama funka, človek, ki se ga je v zgodovini popa zagotovo največ semplalo in posnemalo, je nekoč, ko je odkril družinskega

prijatelja v svoji zakonski postelji, slednjemu odgriznil nos. Pred slabimi tremi leti so ga zaprli zaradi poskusa uboja (svoje žene), bega z avtomobilom čez dve ameriški zvezni državi, streljanja na policaje in posedovanja drog. Po številnih prošnjah so ga pred nekaj meseci pogojno izpustili, njegov skrbnik pa je postala njegova žena, ki mu je medtem že oprostila. Le malo pa je manjkalo, da bi tudi njeno skrbništvo šlo po vodi, saj je bila pred kratkim še v postopku. Mimogrede: to poletje naj bi se James Brown znova znašel za zapahi, tokrat kot nastopajoči v angleških zaporih. Kmalu pa naj bi posnel novo ploščo.

Svoje so naredili tudi **The Strangers**, še najbolj pravzaprav njihov basist J. J. Burnel. Možakar ima doktorat iz ekonomije in črni pas (II. dan) v karateju. V poznih sedemdesetih je neki novinar precej grdo ocenil njihovo glasbeno udejstvovanje, nakar mu je J. J. demonstriral, kako se obnesejo na športnem področju. Bojda je ubogi novinar od takrat naprej pisal o njih le še v superlativih. Nekaj drži, ali ima mehak značaj ali pa je J. J. Burnel odlični in predvsem zelo prepričljivi demonstrator borilnih veščin. Poleg tega je tudi odlični animator ljudski množic. Na enem izmed njihovih koncertov je namreč, besen, ker so morali igrati v dvorani s stoli, izval občinstvo, da so jih polomili do zadnjega in demolarali dvorano. Odnesele jo je z denarno kaznijo, čeprav je le malo manjkalo pa bi bil oblekel progasto obleko.

Ko smo že pri punku, je treba seveda omeniti še **Sex Pistols**, katerih basist Sid Vicious je do smrti zabel svoj puenco in si nekaj dni pred sojenjem pognal smrtno dozo heroína in žilo. Slednje sicer ni tako zabavno branje, kot tisto o scanju na bencin-pumpi, ne gre pozabiti, da so tudi Stonesi svojega kitarista izgubili prav zaradi alkohola in drog, nam pa daje počasi slutiti (zelo lucidno, kajne?), da so tudi pop zvezde nagnjene k povsem tuzemskim razvadam in če hočete, napačkam. Ali kot je Charlie Wats iz Stonesov po dolgih letih komentariral smrt Briana Jonesa: »Očitno je, da je Brian imel zelo rad droge in alkohol. Očitno pa je tudi, da jih ni najbolje prenesel.«

LESTVE

Velika Britanija (NME) - singli

1. CHESNEY HAWKES - The One And Only
2. PET SHOP BOYS - Where The Streets Have No Name
3. JAMES - Sit Down
4. ROD STEWART - Rhythm Of My Heart
5. THE BEE GEES - Secret Love

Velika Britanija (NME) - albumi

1. THE EURYTHMICS - Greatest Hits
2. REM - Out Of Time
3. CHRIS REA - Auberger
4. DEBORAH HARRY & BLONDIE - The Complete Picture
5. BARRINGTON PHELLOUNG - Inspector Morse

Velika Britanija (NME) - neodvisni singli

1. CURVE - Blindfold EP
2. RIDE - Today Forever
3. HAPPY MONDAYS - Loose Fit
4. CHAPTERHOUSE - Pearl
5. BIZZARE INC - playing With Knives

Velika Britanija (NME) - neodvisni albumi

1. THE FARM - Spartacus

2. BUTTHOLE SURFERS - Piouhgd
3. KLF - The White Room
4. CARTER USM - 30 Something
5. KITCHENS OF DISTINCTION - Strange Free World

ZDA (Billboard) - Singli

1. GLORIA ESTEFAN - Coming Out Of The Dark
2. TIMMY T-One More Try
3. TRACIE SPENCER - This House
4. TARA KEMP - Hold You Tight
5. LONDONBEAT - I've Been Thinking About You

ZDA (Billboard) - albumi

1. MARIAH CAREY - Mariah Carey
2. C&C MUSIC FACTORY - Gonna Make You Sweat
3. STING - The Soul Cages
4. WILSON PHILLIPS - Wilson Phillips
5. THE BLACK CROWES - Shake Your Money Maker

Velika Britanija (NME) - VIDEO

1. GREMLINS & ANOTHER 48 HOURS
2. BLUE STEEL
3. DIE HARD 2
4. TOTAL RECALL

MOJA LOJTRICA

Bralec, ki se želi podpisovati le kot R. F. C. 94, nam je poslal še eno svojih lestvic vseh časov:

1. Večerni zvon
2. Pogled v nedolžno oko
3. Kako bom ljubila
4. Luna sije
5. Gor čez jezero
6. Soči
7. Završki fantje
8. Buči morje Adrijansko
9. Triglav moj dom
10. Lahko noč bi ti jaz voščil

ZA VEDNO Z NAMI

Pred 5. leti CLIFF RICHARD & THE YOUNG ONES-Living Doll

Pred 10. leti SHAKIN' STEVENS

Pred 15. leti BROTHERHOOD OF MAN-Save Your Kisses For Me

Pred 20. leti T REX-Hot Love

Pred 25. leti DUSTY SPRINGFIELD-You Don't Have To Say You Love Me

NOVICE

Kljub temu, da je **Madonna** v prejšnjem letu zaslužila 39 milijonov dolarjev, se še dandanes ne more dokopati do tistih znamenitih fotografij, za katere je svoj čas dobila piškavih 30 dolarjev. Še več, lastnik nudističnih fotografij, Martin Schreiber, je pred kratkim izdal omejeno (25) serijo platinstih odtisov z 11 fotografijami gole Madonne pred operacijo jošk. Prodaja jih po 9000 dolarjev.

Na **Reading festivalu**, ki bo nekje v sredine avgusta bodo med drugimi nastopili **Sonic Youth**, **Iggy Pop** in **Cure**.

Če ste prebrali prejšnjo Mladino, ste v njej zasledili članek o policijskem nasilju. V njem je pisalo tudi o najnovejši policijski aferi, ko so policaji v Los Angelesu pretepli črnega motorista zaradi prometnega prekrška, vse skupaj pa je neki videoamater posnel na kamero in poslal televizijskim postajam. No, prvi glasbeni odmev

SONIC YOUTH: avgusta na Reading festivalu.

MADONNA: »Uh, ko bi bila vsaj malo več pokasirala za tiste nesrečne slike!«

je že tu. **Eazy E**, član skupine **NWA** bo na novo posnel njihovo pesem »Fuck The Police« z novim besedilom, ki ga je prispeval nihče drug kot pretepeni motorist.

LOKALISTI

KUD IDIJOTI, Mi smo ovdje samo zbog para, Helidon

Tale zapis je sicer že malce za časom, plošča je namreč izšla že lansko leto, toda mislim da časovni odmik od datuma izdaje tej plošči ne zmanjšuje aktualnosti. **Idijoti** so največji zezatorji v Jugi, pa tudi igrati že znajo. Poleg tega so verjetno tudi edini punk bend na svetu ki igra kakšen cover od S. O. D. in si že zaradi tega zaslužijo vso moralno podporo, da o drugih stvareh sploh ne govorim.

KUD IDIJOTI so skupina štirih dobrih sinov puljskih ribičev, ki so se iz neznanih vzrokov spridili in posneli ploščo, ki kvari našo mladino. Plošča je posneta odlično, kar na žalost pomeni, da bo imela še večji vpliv na otročiče kot sicer. Upam le, da jim bo ta plošča prinesla težko pričakovane dolarje, s katerimi bodo lahko podkupili šefa terase na Verudeli, da jim bo omogočil nastope med turistično sezono. Do takrat bodo pač morali igrati po klubih in podobnih prostorih za »sitnu kintu«. Končna ocena plošče: 5 Salverjev.

KONCERTI

23. 4. v **MKC** v Mariboru gostujejo **CARTER UNSTOPPABLE SEX MACHINE**, ki se s svojim albumom **30 SOMETHING** trenutno nahajajo nas četrtem mestu britanske neodvisne lestvice.

25. 4. bodo v **KUD F**. Prešeren v Ljubljani nastopili **BULMIA BANQUET**, bend iz Los

Angelesa, s svojim unikatnim jazzy-HC stilom. Kot predskupina bodo nastopili **REGOČ** iz Rijeke.

26. 4. v **Klub-u** v Celju nastopajo Puljani **MESSERSCHMITT**. Predstavili bodo svoj LP »Foxin«, ki velja za eno izmed najboljših vinilnih izdaj naše neodvisne produkcije.

29. 4. v zagrebškem klubu **Jabuka** nastopajo **MIRACLE WORKERS**.

Rare Earth bodo 25. 4. igrali v graški dvorani Haus der Jugend.

Molly Hatchet, ameriški južnjaški električarji (a la Lynyrd Skynyrd) pa bodo v graškem Orpheum - Haus der Jugend šopali na praznik dela, 1. maja.

29. 4. pa bo v klubu **Jabuka** v Zagrebu koncert skupine **Miracle Workers**.

Dino Dvornik, 19. 4., **Casablanca** Celje

Edini pravi pop-funk v Jugoslaviji? Morda. Vsekakor se tega zaveda premalo ljudi. **Casablanca** ni bila povsem polna, čeprav bi lahko bila. Čudno, funk-beat se celjski mladeži ne dogaja vsak dan. D. J. se je vozil s playbackom, toda D. D. se ni dal zmešati. Temu se lahko reče tudi: tip je profi in cool.

Ali je Celje mesto, v katerem se lahko igra funk?

»Pazi, pred nekaj dnevi sem nastopal v Bihaču, tam je vse na Valentino tripu. Groza. Ja, tukaj gre, čeprav so še malo zaspani, ja, tukaj gre v redu.« **Bo James Brown postal svetnik, ko bo umrl?**

»Kar se mene tiče, je svetnik že zdaj. Vesel sem, da so ga izpustili iz zapora in da bo kmalu začel spet igrati naokrog.«

Ali veš, da bo verjetno predvozač MC Hammerju?

»Kaj???«

Ali veš, da bo verjetno »support act« MC Hammerju na nekaterih koncertih ameriškega dela Pepsi turneje?

»Če bo dobil dobro plačano, naj bo. Mislim, da bo dobil več od njega, zakaj ne?«

Ali bodo mulci čez dve leti igrali komade Dina Dvornika?

Ne. Igrala se bo ta muzika, ne bo pa se igralo teh komadov. Še nekaj: tokrat sem tukaj z matrico. Doma imam bend, osem ljudi, sax, bas in te zadeve. To je nekaj drugega. Rad bi prišel v Celje s celim bendom. Tisto je prava stvar.«

Ali po tvojem v Jugoslaviji obstaja kakšen pravi RAP bend?

»Teško, vse te stvari so še preveč nedorečene, ni tapravega druka, špуре ni, veš. Saj pravim, čez nekaj časa, morda leto ali dve...«

REKLI SO

Bez iz Happy Mondays: »Pravzaprav mi na Japonskem sploh ni bilo všeč. Vseposvoda je bilo polno Kitajcev.«

John Peel: »Z vinilom je konec. Družba, ki so ji prodali hamburgerje in vaginalne de-

odorante, se prav gotovo ne bo mogla odreči čemu tako neukusnemu kot je CD.«

Jim Bob iz CARTER USM: »Kaj bi imel najraje, da bi igrali na mojem pogrebu? Ja, hokej na ledu.«

TREND

Širiti napačne informacije o dejanskem morilcu Laure Palmer.

TV

»IN« - R. W. Fassbinder, Ray Bradbury in Marko Derganc

»OUT« - Zborovsko petje ob vseh mogočih in nemogočih programskih luknjah na TVS1 (dajte še kdaj kakšno risanko).

Televizija si pridruže vse pravice do morebitnih sprememb programa!

VIDENO

NOVA MOB, RUN WESTY RUN, 16. 4., SKUC Zagreb

Očitno je, da postaja obiskovanje rock koncertov luksuz, ki si ga lahko privoščijo vse manj ljudi, kajti drugega vzroka, da je torkov koncert privabil le tristo ljudi, ni videti. V SKUCU sta namreč gostovala dva odlična benda.

Nova Mob so skupina bivškega člana in, poleg Boba Moullada, gonilne sile legendarnih **Husker Du**, Grant Harta. Husker Du so močno zadolžili sodobno ameriško (in s tem seveda tudi evropsko) rockovski senzibilnost. Po definiciji značnega zagrebškega glasbenega kritika in krotilca mačk, ki pa želi ostati anonimni, so Nova Mob logično nadaljevanje H. D. Špure, z opaznim premikom k folk glasbi. Na zagrebškem koncertu ni manjkalo ničesar. Nova Mob so bend, ki zna izpolniti pričakovanja. Tudi »Dianne« ni manjkala.

Run Westy Run, prav tako iz Mineapolis, so skupina, ki bi lahko brez skrbi imela samostojen koncert. Če boste imeli priložnost si poglejte njihov video spot na MTV-jevih 120 minut. Ekipa te oddaje ga je proglasila za najboljšega v prejšnjem tednu, zato ga bodo verjetno še predvajali (če se bodo držali pravila, da je vsak spot treba ponoviti vsaj tolikokrat kot rekiamo za C&C). Komad se imenuje **Starlight** in je z zadnjega albuma **Green Cat Island**. O RWR se bo še pisalo.

TOP 10 DISCO CIBBY

1. ROXETTE - Joyride
2. FLOOR - Unchained Melody
3. MILLI VANILLI - Keep on Running
4. 2U - Take my Breath Away
5. GRAF HADIK - Zorba's Dance
6. BELINDA CARLISLE - The Same Thing
7. SECCHI - Keep on Jammin'
8. ROBERT PALMER & Ub 40 - I'll Be Your Baby Tonight
9. ŠABINA - Yeah, Yeah
10. DINO DVORNIK - Jače manijače

DISCOTEKA CIBBY JE ODPRTA VSAK PETEK IN SOBOTO OD 21. DO 03. URE ZJUTRAJ.

CHUCK BERRY: »Aaah! Lulike!«

JAMES BROWN: takole, na sliki, pa sploh ne izgleda tako neaven.

IZ SKICIRKE

BORI ZUPANČIČ

O francoskih fobijah in Jimu

Potem smo nekaj časa zaman poizkušali načeti različne teme: politiko, ekonomijo, sex a ni nam uspelo priti kam posebno naprej.

Pa še pivo je bilo prav nestramno drago.

Na lepem sem se spomnil. Povprašal sem ju.

»Où le tombeau de Jim Morrison?«

Pregrada iz fobij, ki se je čedalje bolj zažirala med nas, se je v hipu podrla. Francoza sta nam začela do podrobnosti natanko razlagati kje se nahaja Jimov grob. Pokopališče Père Lachaise, imenovano tudi »vzhodno«, je bilo v bližini našega hotela, ki je bil na Place du Voltaire. Desno od Bastilje, po Rue de la Roquette navzgor.

Ko sem ju poslušal, sem mislil na The Doors. Nikoli jih nisem slišal v živo in nekaj njihovih komadov je bilo zares krasnih, precej ostalih pa mi je, ne znam si razložiti zakaj, zvenelo nekako preveč popevkarsko.

In Jim Morrison se mi je zdel kot nekakšen angel, ki je prišel ponujati svojo vizuelno milino v tiste divje čase, ko je bilo vse skupaj en sam upor proti konvencijam družbe in življenja.

Potem se je nekega zgodnjepoletnega dne moj prijatelj Medo vrnil iz Isle of Wighta, kjer se je odvijal tistih dob največji svetovni rockovski festival.

»Veš kaj sem doživel« mi je hitel pravit za šankom starega, dobrega Eksa,« videl sem Jima Morrisona. Nič posebnega ni. Majhno, zavaljeno prase, ki mu salo kar sili izza pasu. Sprva ga nisem niti spoznal. Ležal je v travi in bil je popolnoma zadrogiran.«

Takšna Jimova podoba mi kar ni hotela v glavo in čeprav sem lahko njen doberšen del pripisal na račun Medotu. lastnega pretiravanja, se še vedno ni mogla uskladiti z mojo prejšnjo predstavo Jima Morrisona, angelskega pevca Dorsov.

Jim so našli mrtvega v nekem pariškem hotelu, tam v sedemdesetih. Morda so se prav v Parizu njegove fobije razvetele do takšne mere, da jim je skušal uteči s preveliko dozo droge.

Pozno ponoči smo se razšli s Francozoma. Potem smo se še dolgo vozili po avtomobilov prepolnih pariških cestah. Pariz zares živi ponoči.

Naslednjega jutra me je Rok že navsezgodaj prebudil.

»Greš na Jimov grob?« me je povprašal.

Bilo je mirno pariško nedeljsko jutro in ni se mi zdelo na tak čas rovariti po pokopališčih. Tako je Rok odšel sam.

Kasneje, pri zajtrku, sem ga povprašal: »Si bil na Jimovem grobu?«

»Ne!« je odvrnil, »bilo je še prezgodaj. Vrata pokopališča so bila zaprta!«

»Hm!« Vrata. The Doors! sem se zamislil in poplaknil poslednji grizljaj le croissanta z dolgim požirkom bele kave.

KNJIGE

Mahajana skrivnosti, hrepenenja in sanj

Iz založbe Domus je priplula Mahajana pesnika Nika Grafenauerja in slikarke Marije Lucije Stupice. Knjiga, ki že na opip in na pogled spominja na sanjskost in drugačnost zunaj našega prostora in časa.

Knjiga je nadaljevanje zgodbe o Majhnici, ki jo je Niko Grafenauer napisal pred nekaj leti. Toda Mahajana ni več pravljica za otroke! Je grenko lepa pravljica za odrasčajoče in odrasle. Včasih resničnejša od resničnosti in obenem kot simbol hrepenenja neulovljiva za mere običajnega časa in prostora. Pravljica polna ugibanj, hrepenenja, skrivnosti, ljubezni, grenko lepih aluzij in simbolov, simbolov... Simboličen je Majhničin vstop v svet odraslosti, v tisti obljubljeni nekoč, ko bo velika in to se lahko zgodi tako hitro samo zato, ker nosi v roki jabolko kot simbol časa od pomladi do zime. Hkrati pa je to tudi jabolko védenja in spoznanja. Tako se začne njeno potovanje skozi štiri letne čase, skozi emigro minevanja, življenja, skrivnosti in sanj. Na pragu pomladi jo pričaka Jurij Pan v zeleni bršljanasti opravi. S piščalko prebujanja ju začara v ljubezen...

Iz uročenosti pomladanskega objema, ki ju združi v eno, se Majhnica in Jurij Pan prebudita v pozabljenem poletju, ki Jurijevo zeleno obleko obarva v pšenično zlato. In ko se Majhnica in Jurij od odhodu iz pozabljenega poletja povzpne v sanjsko poročno kočijo, pravi Jurij Pan: »Ne pozabi, da smo v spanju vsi doma pod isto streho.«

Kočija ju pripelje na rob budnosti. Čeprav se Majhnica budnosti upira, se vseeno prebudita v novo resničnost. Pričaka ju JESEN in Jurijeva listnata obleka je nenadoma porjavela! Majhnico prešine dvom in večna jesen jima začara srca v žalost. Kar nenadoma sta sredi ZIME in Jurij Pan se izgubi v belini. Majhnica zaide v deželo Absencijo in v mesto senc, ki nimajo več nobene prihodnosti. Neboč bo tudi ona tukaj in bo hrepenela po soncu! Ob prazniku mrtvih duš ji Slehernik Sem razkrije podobo Jurija Pana in takšno, na novo prepoznano, bo posledje nosila v sebi v dobrem in slabem.

In nazadnje še pozimna pravljica s čudežno ladjo Mahajano. Mahajano skrivnosti, hrepenenja, ljubezni in sanj. »Kdor živi brez hrepenenja, ne občuti skrivnosti. In kadar doseže cilj, je vsega konec. Tam je vse jasno kot beli dan.«

V Mahajani pa zagotovo ostaja nešteto skrivnosti in prav je, da nekatere ne bodo nikoli odkrite.

Na nihajočem robu med sanjami in resničnostjo se s skrivnostno močjo ustvarjalnosti prikazujejo in vznikajo bajne slike Marije Lucije Stupice. Mahajana pluje dalje.

J. VODOVNIK PO DVESTO LETIH

Odkrivanje bukovernika

Na Skomarju in v Zrečah so proslavili obletnico rojstva Jurija Vodovnika. Pohorci se s ponosom spominjajo in odkrivajo vrednost sporočil svojega bukovernika. O J. Vodovniku sta na Skomarju in v Zrečah govorila Igor Cvetko in Janko Car, predstavili pa so tudi knjigo Skomarje, ki sta jo pripravili Mojca Ferle in Mojca Šifer. V kulturnem programu so sodelovali ljudski pevci s Skomarij, z Resnika, iz Brezine, Zreč, Mislinje, Koroške vasi in Slovenske Bistrice ter Fantje izpod Rogle.

Južni del Pohorja se je minulo nedeljo odel v kulturo: iz izredno umišljenimi vložki so na Skomarju in v Zrečah svečano proslavili 200-letnico Jurija Vodovnika, ki je bil rojen 22. aprila 1791 na Skomarju. Že zgodaj popoldne se je na Skomarje podalo na desetine domačinov in gostov iz doline. Zatem so zvečer v Zrečah odprli razstavo pisnih virov, ki govorijo o delu in življenju tega nevsakdanjega, dolgo omalovaževanega ljudskega pesnika, bukovernika in pisca ljudskih iger. Proslavo sta organizirala DPD Svoboda Zreče, RTC Unior in krajevna skupnost Skomarje.

Francoska ura

Plakati vabijo na predstavo, ki jo je pripravila Francoska gledališka skupina Gimnazije Celje. Igra La leçon je napisal romunski dramatik Eugène Ionesco in v delu upodobil absurdno gledališče. Tematika je pedagoška: razmerje profesor-dijak in nesmiselnosti, ki se pojavljajo v tem odnosu.

Pod vodstvom profesorja Slavka Deržka so dijaki Miha Alujevič kot profesor, Tina Gorenjak kot učenka in Greta Senič v vlogi služkinje, pripravili govorno in igralsko dobro »učno uro«. Igra je režiral dramski igralec Borut Alujevič.

Drugi del predstave je glasbeno-plesni. Tudi tu glavno vlogo prevzema Tina Gorenjak in Miha Alujevič. Predvojna Francija nam pride naproti. V tedanji čas nas posejejo francoski šansonci in plesi iz takratnih lokalov. V koreografiji Tine Gorenjak vse plesne točke zaživijo. Za klavirjem nastopa Andreja Alt.

V pripravi celotne predstave so sodelovali sponzorji, gimnazijsko gledališče pa je opazila tudi Francoska ambasada iz Beograda. Francoska gledališka skupina Gimnazije Celje je objavljena, da se z igro predstavi na mednarodnem festivalu »Printemps Théâtral« v La Roche sur Yon v Franciji. Festival bo od 5. do 11. maja 1991.

Jubilej T. Kozlevčarja

V petek, 26. aprila bo v Opatovi kapeli stiškega samostana koncert Ribniškega okteta, katerega član gospod Tone Kozlevčar slavi 40 let pevskega delovanja v Slovenskem in Ribniškem oktetu. Jubilar je povabil k sodelovanju tudi goste: MPZ Stična, Litijski oktet, Oktet bratov Pirnat in dramskega umetnika Borisa Kralja. Koncert bo ob 17. uri, pokrovitelj prireditve pa je Pivovarna Union iz Ljubljane.

PESNIŠKA KRAMLJANJA

BINA ŠTAMPE ŽMAVC

Kravja basen

(Za goveje čase)

Gospa krava Noroglava je noro prepričana, da je mojstrica vsega prava. Da se z rogovi premaga vsaka, še tako kravja težava.

Če jo muha na repu zbada, če stoji na robu prepada, če ji pijeta kri dva obada – krava zmeraj z rogovi napada.

Od roganja vsa topoglava, trdi, da je nevarna tudi trava. In nikomur ne verjame, da ji je od rogov zavrela glava!

POKONCI, POKONCI – KLIČEJO S koračnico

V starih industrijskih krajih, rudarskih središčih s stoletno tradicijo, v okoljih, v katerih si ljudje služijo pičli vsakdanji kruh z najtežimi, najbolj umazanimi deli, kjer se vračajo s sihta polni umazane na koži in v grlu in kjer se poklici prenašajo iz roda v rod, kjer svojci doma dnevno trepetajo za življenja svojih očetov, mož in sinov, kjer so poškodbe, bolezen, silna utrujenost del vsakdanjika, je glasha tista, ki jih povezuje in razveseljuje.

Pesem in še mnogo bolj pleh muzika. In zato ni čudno, da je koračnica, ki se razlega v zgodnjih jutranjih urah, koračnica ob kresovih na predvečer, sinonim delavskega praznovanja. Budnica je mnogo več kot le del nekega slavja, daje občutek globoke povezanosti in nima ničesar skupnega s takšno ali drugačno družbeno ureditvijo. Flavte, klarineti in saksofoni, trobente, horni in baritoni, pozavne, basi in bobni, možje in dekleta v ličnih uniformah, strumno vzravnani in z odločnim korakom – ljudje jih pozdravljajo, jih gostijo in razočarani bi bili, če jih ne bi bilo naokoli.

PIHALNI ORKESTER ŠTORSKIH ŽELEZARJEV

V spremstvu petard

Štore – eden največjih slovenskih železarskih centrov, v katerem so delavci že med obema vojnama pridno pihali v trobente in udarjali po bobnih. Po prvi svetovni vojni so se vaški muzikantje okoli Štor kar sami organizirali skupaj z onimi iz centra v pleh muziko, seveda vsak s svojim instrumentom. Prvi kapelnik je postal v dvajsetih letih Marko Tovornik, zidarski palir, pravi poliglot na instrumentih. Godba je trikrat zaigrala na prvomajskih proslavah, potlej so jih prepovedali. Godbeniki so imeli svoja shajališča v dveh gostilnah, pri Francu in Klunu. Po osvojitvi je godba z večjim ali manjšim uspehom vztrajala do leta 1964, pravo renesanso pa je doživela leta 1969, ki ga imenujejo drugo rojstvo orkestra.

Nastal je Pihalni orkester štorskih železarjev, sestav, ki se je v svoji drugi kategoriji dvigal s stopničke na stopničko. Na tekmovalju pihalnih orkestrrov Slovenije so bili najprej bronasti, nato srebrni in nazadnje zlati.

Vse od leta 1969 vodi ansambel prof. Franc Zupanc in pod njegovo taktirko je muzika nenehno napredovala. Zdaj nekaj več zdaj nekaj manj kot petdeset muzikantov si je priigralo kup odličij, med katerimi so silno ponosni na Zlato odličje Tabora, saj so že petnajst let redni spremljevalci pevskega tabora v Šentvidu pri Stični. Instrumenti gredo iz roda v rod, štorski železarji jih predajajo svojim otrokom. Starejši zvečine igrajo po posluhu, mladi že imajo tudi glasbeno izobrazbo, ki jo pridno nabirajo v dislociranem oddelku celjske Glasbene šole v Štorah, kjer pod vodstvom prof. Zupanca in Bojana Gražla vadijo v tamkajšnji osnovni šoli.

»Mnogo je dogodivščin in vseh ne gre naštevati, med najlepšimi pa je gotovo darilo Milke in Ivana Šusterja iz Štor. Po eni od budnic sta nas presenetila in nam izročila ogromni pokal, na katerega sta napisala Pihalnemu orkestru štorskih železarjev za tridesetletno zvesto poslušanje. Pred tridesetimi leti sta se natančno na 1. maj vselila v novo hišo in mi smo ju pospremili s koračnico.«

Kdor budnice v Štorah ni doživel, si ne more predstavljati, kako lušno je. Ljudje nas čakajo pred hišami, spredaj pa so lično pogrnjene mize z vsemi dobrotami, z mesom, pecivom, kavo, pijačami, vina in šnopsa ne manjka. Kaj, ko ne smeš veliko piti, prehitro omagaš. Pot pa je dolga. Če nas kam ne bi bilo, bi bili užaljeni. Približno do devetih hodimo naokoli. Organizatorji celjskega srečanja na Gričku so nas večkrat vabili, pa nas Štorčani ne dajo. Ne, pa pika, so rekli. »Na Lipo morate, med nas. Saj ste naši«, pripoveduje Alojz Pavlič.

Ob dinarjih, ki so jih dobivali iz blagajne občinske zveze kulturnih organizacij, je za orkester zvečine skrbel štorska železarna, v kateri pa sedaj hudo škriplje in njeno negotovo usodo bo verjetno moral deliti tudi pihalni orkester. Bojijo se, kaj bo jutri, bojijo se za svoje prostore v štorskem kulturnem domu, ki ga bo železarna verjetno prisiljena dati v najem.

Zaradi krize v štorski železarni je negotova tudi usoda Pihalnega orkestra štorskih železarjev

BOBNI, TROBENTE IN CIMBALE

v delavski praznik

DELAVSKA GODBA TRBOVLJE

Poskočno v revirjih

Ponižnost in pridnost sta bili v preteklosti odliki zasavskih delavcev. Trdo delo rudarjev pod zemljo, malo plačano delo steklarjev in kemičarjev, zdravju škodljive zagorske apnenice, v katerih so bile zaposlene tudi ženske in otroci, številne družine, bedno življenje je zasavskega delavca pripeljalo v gostilne, kjer se je slišala pesem. Napredni delavci so vse bolj spoznavali krivice in vsakodnevno občutili ponižanja. Iz vsega tega se je rojevala proletarska kultura, ki je zrastle ob pesmi, petju in godbi.

Ko je v Hrastnik pripeljal prvi vlak, so slovesnosti poleg gospoščine prisostvovali tudi godbeniki. Prva je bila v Zasavju ustanovljena hrastniška rudarska godba. Leta 1849 je štela pet godbenikov, kasneje že dvanajst in vse od leta 1890 je godba igrala na prazninskih praznikih dela. Med drugo svetovno vojno so godbeniki s svojimi instrumenti odšli v partizane. Glasba v Zasavju ni nikoli zamrla.

Leta 1861 so v Zagorju ob Savi ustanovili Premogarsko godbo, ki jo je vodil kapelnik J. Plhak. Med najmlajšimi godbami v rdečih revirjih je trboveljska, ki letos praznuje 88 letnico. Godbeniki so v začetku igrali koračnice, valčke nemškimi takratnim lastnikom, kasneje so igrali na zletih delavskih godb, na taborih, pridružili so se jim pevci in dramske skupine. Vedno je bila v Zasavju doma dobra volja, petje, pesem in glasba.

Stari Hrastničani vedo povedati, da so 1. maj praznovali že v letih 1920-1923. Čeprav so žandarmeriji hoteli javne prvomajske shode prepovedati, jim to ni uspelo. Upor delavcev je bil premočan, njihova neizprosnost in pogumnost pa trdni. Delavci so se udeležili shodov, prinesli zastave, godba je igrala. Znano je, da so socialisti prvi maj praznovali v rudarskem konzumu, komunisti pri Logarčkovih gostilni. Dopoldne so bili shodi, popoldne pa zabave po gostilnah, ki jih v hrastniški dolini ni manjkalo. Na dan 1. maja so godbeniki v Zasavju šli po naseljih in igrali koračnice. Ta tradicija ostaja še danes. Budnice pripomorejo k razpoloženju in pravemu prvomajskemu vzdušju.

Delavska godba Trbovlje praznuje letos 88. obletnico

RUDARSKA GODBA VELENJE

S kanoni v korak

Prvi podatki o muzikantih v Šaleški dolini so stari že okoli 130 let, saj so tedaj po vsem Štajerskem sloveli velenjski

Trdoživost je gnala godbenike, da so svoje poslanstvo ohranili med vojno in z delom nadaljevali. Borbene, narodne in umetne skladbe so bile repertoar na vseh pomembnih prireditvah, kajti v Zasavju brez godbenikov ni šlo. Ti so znali in še znajo pognati kri po žilah, čeprav se je v slovenskem prostoru izmed vseh treh zasavskih godb najbolj uveljavila najmlajša, to je trboveljska delavska godba. Dolga leta ji je dirigiral prof. Miha Gunzek. V vseh nadaljnjih povojnih letih je trboveljska delavska godba nastopala na koncertih, se udeleževala mednarodnih tekmovanj in kamorkoli so šli, so trboveljski godbeniki poželi uspeh. Delavsko godbo Trbovlje so občani vzeli za svojo. Z njo živijo in dihaajo.

In še nekaj združuje trboveljske godbenike. Veseli in ponosni so na 3 zlate medalje za osvojena prva mesta na svetovnih prvenstvih pihalnih orkestrrov v Kerkradeju na Nizozemskem. Domov so jih prinesli v letih 1974, 1978 in 1981.

Teh časov se prav dobro spominja JANEZ OCEPEK. Godbi je predsedoval od leta 1971 do 1981, zdaj ko je v pokoj, pa je spet predsednik delavske godbe Trbovlje. Ob vprašanju, kako so včasih igrali budnice, se Janez Ocepek nasmeji. Nasploh je vesel človek, glasba ga spremlja vse življenje. Dušo bi dal zanjo. Bil je tudi župan Trbovelj in godbi se ni nikoli izneveril. Janez Ocepek pravi: »Ja, godbeniki igramo na kresovanju na Dobrni, v zaselku rudniških kolonij, takrat je prav »lušno«. Zjutraj pa nas čaka spet delo. Budnice zdaj, ko imamo prevozna sredstva, igramo dosti bolj zgodaj kot včasih, ko smo hodili peš po mestu in po vseh zaselkih.« Ponosno pa doda, da bodo letos godbeniki dobili nove rudarske uniforme, saj te, ki so dopolnile že polnoletnost, niso tudi več v modi.

Priljubljenost godbe, njeni uspehi doma in po svetu, so velika obveznost tudi v bodoče. Pred dvema letoma je dirigentsko palico prevzel prof. Alojz Zupan, godbeniki pa se trenutno pripravljajo na tekmovanje pihalnih orkestrrov, ki bo junija v ljubljanskem Cankarjevem domu.

120 let organizirano kopljejo premog, lahko upravičeno sodimo, da segajo začetki pihalne godbe daleč nazaj, uradni začetek rudarske godbe pa postavljajo v leto 1919. Dvainsedemdeset let je torej stara in v teh desetletjih je najprej pod vodstvom Ivana Marina in od leta 1963 z dirigentom mag. Ivanom Marinom ml. je dosegla vse možne mednarodne uspehe. Sodi v prvo kategorijo pihalnih orkestrrov in v tej najbolj elitni družini so na svetovnem prvenstvu pihalnih orkestrrov v nizozemskem mestu Kerkrade trikrat postalili svojo glasbo, vseh drugih odličij pa vam na izst ne zna povedati nobeden njenih godcev.

V sestavu, ki mu je vsa leta obilno pomagal velenjski rudnik lignita in ima danes na voljo imenitne prostore v novi velenjski glasbeni šoli, je okoli devetdeset glasbenikov in več kot šestdeset odstotkov jih štje je manj kot petindvajset let. Vsi so resni, zagnani, disciplinirani, hudičev močan razlog mora biti, da izostanejo z vaj, ki so vsak torej in petek, vsak teden, vsako leto. Med njimi so rudarji, med njimi so študenti, med njimi so profesionalni glasbeniki, ki so jih izšolali v velenjski glasbeni šoli, srednješolski pripravni za glasbeno akademijo.

Čeprav so že daleč časi, ko so njihovi dedje in očetje korakali v običajnih oblačilih s črno rudarsko čepico na glavi, spomin na rojstvo še ostaja. Prvikrat so namreč nastopili leta 1921 in to, kako bi mogli biti drugače, na 1. maj, mednarodni praznik dela. Njihova koračnica je umolknila le v letih fašistične okupacije.

»Zjutraj, ko čakamo na prvi takt, smo precej razburjeni. Zaigrati moramo isto sekundo, ko z velenjskega gradu zadoni kanonada in oznani začetek prvomajskega slavlja.« pravi tačas eden najstarejših godcev v velenjski pleh muziki Jože Krečej, mož, ki je velik del svojega življenja preživel v grobni tišini

V Velenjski godbi na pihala je blizu devetdeset godbenikov.

PIHALNI ORKESTER EMO

Zavrti se, muzikant

Pred vojno so Westnovi delavci peli in plesali, kot jim je dirigiral lastnik, po osvoboditvi leta 1945 pa so postavili na nogo svojo godbo. Eden od ustanoviteljev Martin Zagožen, danes že precej v letih, še vedno hodi v korak z mlajšimi. Po razpadu pihalnega orkestra France Prešeren, je Pihalni orkester EMO tačas edina pleh muzika v mestu ob Savinji.

Čeprav je godbo podpiralo staro vodstvo podjetja im mu tako moralno kot materialno pomaga sedanje vodstvo, je poznala tudi hude čase. Pred štirimi, petimi leti so za dve leti prekinili vadbo, niso imeli dirigenta, moralo pa jim je vzela

pod zemljo in po vrnitvi nad njo začutil silno željo po muziki.

»Uh, kako smo včasih igrali, na bakladah, kresovanjih, od balinišča smo do centra raztegnili povorko, se selili od enega do drugega kresa, po katerih so ljudje večinoma preživeli celo noč in jih ni bilo treba buditi. Danes je tega manj, a lepa delavska tradicija ostaja in delavsko praznovanje moramo ohraniti. To je najbolj množični praznik, bolj kot vse drugo.« razmišlja Jože Krečej.

»Budnico udarimo ob petih zjutraj. Igramo do približno pol osmih, ko nam za okrepcilo, verjemite, res smo ga potrebni, pripravijo prvomajski golaž. Najprej smo v rudarskih uniformah, potem pa se preoblečemo v običajna oblačila. In odidemo naprej, zadnjih deset let na Graško goro, prej na Paški Kozjak. Na vsem tem obhodu nas ljudje toplo pozdravljajo, še posebej pa nas pričakajo pred zasebnimi hišami, denimo, pri zdravnici Nadi Hribar, kjer nas vselej čakata jedača in pijača. Tudi letos bomo igrali, to je naša dolžnost, to je svetinja delavstva.« pravi Jože Krečej.

»Včasih je bilo bolj slovesno, bolj družabno. Zdaj baklade ni več.« se pridružuje upokojeni rudar Jože Zdovc, klarinetist, ki je že štirideset let v orkestru. Z najmanjšim instrumentom, medtem ko igra naš prvi sologovnik na bas, torej največjega. »Za 1. maj igramo in igramo, z dušo in srcem. Zase in za ljudi, ki nas željno poslušajo. Zaselki okoli Velenja so razkropljeni, od enega do drugega mesta nas prepeljejo avtobusi, potem pa vžgemo. Najdlje smo seveda v centru, zjutraj korakamo po ulicah in starejši se dobro spominjajo, kako so nam nekdanj za pogasitev žele, muzikanti so bili tradicionalno dobri pivci, stanovalci kar po vrvicah spuščali steklenice. Ja, včasih je bilo bolj veselo.« pripoveduje Jože Zdovc.

šljamo o uvedbi internega oddelka izobraževanja za tiste glasbenike, ki jih v godbi potrebujemo. Postavili bi polovico manjšo šolnino in prilagodili program tako, da bi z njim v najkrajšem možnem času prišli do iskanih glasbenikov. To je edina pot, da do njih pride mo in ansambel okrepmo s svežimi močmi.« razmišlja Slavko Adamič. »Se posebno zdaj, ko smo v delavskem Celju edini in na delavskem prazniku ne smemo manjkati.«

»Po lanski volilni evforiji so v Celju pozabili na prvomajsko budnico, a mi nismo. Nismo razočarali vseh tistih, ki so nas čakali v Gaberjih in na Hudinji. Sneli smo steklenico v Trudinem bifeju na Mariborski, ki je tradicionalno vsa leta pripadla prvi muziki. Pogosto je bila naša. Prvomajske budnice imajo za fante poseben čar. Ljudje na Hudinji pa pravijo, da je to njihova muzika, vedno toplo pričakajo glasbenike, jim ponudijo hrano in pijačo.« pripoveduje Slavko Adamič.

Ob šestih zjutraj zadoni prvi boben in povorka po mestnih ulicah se prične. Vsa okna se na stečaj odpro, ljudje so tako

na prostem. Ja, fantje se še dobro spominjajo, kako živo je bilo nekdanj. Najstarejše mamce so se hotele s fanti zavrteti in so plesali po delavskih predelih.

»Ko smo lani šli po Hudinji mimo Ere, je neka Ženska hotela, naj vsi k njej zavijemo na malico, a ugotovili smo, da nas je za izbo le preveč, tako, da smo se okrepcali zunaj. Včasih smo se vozili na odprtem tovornjaku in do onemoglosti igrali. Do približno osme zjutraj, nato pa smo odšli na Griček in tam nadaljevali. Pred dvema letoma smo sklenili iz postelje vreči župana Antona Zimška. Pod oknom na Ostrožnem smo udarili dve viži in se potlej hitro odpeljali. Ko se je napravil, nas že ni bilo nikjer več. Kasneje se je opravičeval, da bi mogel prineseti pijačo, ker je prepozno vstal.« se nasmeje Slavko Adamič.

»Budnice si delavci ne bodo pustili vzeti. Z njo je povezanih toliko prijetnih doživetij in zlasti starejši ljudje se od srca razveselijo. V letošnjem prvomajskem praznovanju tudi Celje ni tako kot lani pozabilo nanjo.« pove tajnik Pihalnega orkestra EMO Slavko Adamič.

Godbeniki pihalnega orkestra EMO so za lanski 1. maj po lastni volji zaigrali budnico v Gaberjih in po Hudinji.

PISATELJI V MARIBORU

Stopanje skupaj

»Nova metla vedno dobro pomet«, pravi slovenski pregovor. Mnogi v Mariboru, ki jim je pri srcu literatura in kultura, pa si v teh dneh želijo, da bi novo vodstvo podružnice Društva slovenskih pisateljev v Mariboru uspelo »pomesti pod tepih« vsa stara nasprotja in nespornosti med pisatelji. Če bi mariborski pesniki, pisatelji in dramatik znanstveniki skupaj, bi lahko s skupnimi močmi zelo obogatili kulturni utrip mesta, tako kakor so to že storili gledališčniki, ko so pozabili na svoje »stare zdrahe«... Ali bodo nekaj podobnega zmogli tudi pisatelji?

Potem ko je na rednem letnem občnem zboru podružnice Društva slovenskih pisateljev v Mariboru nepriključno odstopilo staro vodstvo s pisateljem Janezom Švajncermem na čelu, so za novega predsednika izvolili pesnika Marjana Pungartnika in za tajnika Milana Štancerja. Staro vodstvo je odstopilo, čeprav so na občnem zboru v bistvu pozitivno ocenili njihovo delo, vendar pa so jih utrudile nenehne kritike in skepsa tistih, ki pri delu pisateljske podružnice sami niso kaj prida sodelovali. Zato se je na občnem zboru razvnela tudi diskusija o tem, da bi podružnico Društva slovenskih pisateljev v Mariboru preprosto ukinito, vendarle pa je na koncu prevladalo prepričanje, da je podružnico zaradi njene vloge v kulturnem tkivu mesta treba ohraniti in narediti »še en poskus«, da bi slovenski pisatelji v tem delu Štajerske »stopili skupaj.« To nevhvaležno nalogo si je zadalo novo vodstvo, na čelu katerega je pesnik Marjan Pungartnik.

»Pravzaprav ne spadam med mariborske pisatelje, ker sem se sem preselil«, pravi Pungartnik in dodaja, da bi moral prebivati po meri nacionalističnih skrajnežev tukaj vsaj dvajset let, da bi ga imeli za domorodca. »Tudi nisem nikoli imel idiličnih odnosov s svojimi kolegi, ker sem menil, da premalo storijo za književno življenje. V provinci namreč ni dovolj biti samo razglašen pisatelj, je namreč potrebno biti tudi dejaven za napredne in pravične reči.«

O programu, ki ga ponuja svojim pisateljskim kolegom, skupaj z drugimi v vodstvu podružnice, pa Pungartnik pravi: »Nisem hotel postati nikakršen predsednik nikakršne podružnice, ker vem, da je stvar na ničli in da se je treba pošteno potruditi za nekaj dobre volje med ljudmi. Prej razumem svojo vlogo tako, da bom preveril, če je sploh mogoče kaj storiti, namreč da se ublaži izključnost. Pripravljam serijo predstavitev mariborskih piscev domači publiki in upam, da bodo na ta poziv stanovski kolegi odgovorili. Podružnica se je tudi moralno zavezala, da v letu dni vsak njen član organizira nekaj za poživitev književnega življenja v mestu. Potem je še Štatenberg, ki ga želimo prenoviti in mu dati modernejšo obliko in vsebino. Čas je, da tudi Štajerska dojamemo svojo posebno dušo.«

Marjan Pungartnik je doma s Koroške, Milan Štancer pa je s Kozjanskega. Če jima bo uspelo ob kulturnem delovanju združiti pesnike in pisatelje iz Maribora, jima bo morda v naslednjem koraku uspelo tudi združevanje vseh slovenskih pisateljev na Štajerskem.

KALKULATOR

Brez posojil

Je že tako, da je z ljudmi najlažje manipulirati, jih prilagajati, miriti, »dresirati« in usmerjati njihovo pozornost. Zgodovina to potrjuje z razliko, da se nekateri pri tem kaj naučijo, drugi pač ne. Napake, ki jih iz preteklosti ponavljamo, nas drago stanejo. Politična prerekanja so postala topovska hrana prenapetih ljudskih množic, skoraj nihče pa ne pomisli, da problem tiči v denarju, kar se ne rešuje z notranjimi in zunanji sovražniki, temveč z makromonetarno politiko.

Zunanja zadolženost je še vedno na top listi jugoslovan-
skih tegob, čeprav se zdaleč ni deležna tolikšne pozornosti,
kot bi morala biti. Zakaj smo pravzaprav v tolikšni meri
zadolženi? »Proces« se je začel z mednarodnim priznanjem
nove Jugoslavije, ko smo potrebovali denar za obnovo
države, višek pa se je zgodil v 70-letih vsled položaja,
v katerem se je znašel kapitalistični svet: zasičenost tržišča
(slabe možnosti investiranja, padec cen in obrestnih mer
ipd.). Nastali so izredno ugodni pogoji za najemanje posojil
(nizka obr. mera, daljši rok odplačila z možnostjo odloga
+ dodatne ugodnosti). Za kakšne namene se je denar
uporabljal, nima smisla govoriti. Po zapadlih obveznostih
smo najemali nove kredite (pod bistveno slabšimi pogoji)
za odplačilo starih (sistem puš na puš). Toda obresti so
tekle, kar je pripeljalo do tistih 21 milijard USD zunanjega
dolga. Še ena glavnih napak, ki jo velja omeniti, je prevze-
manje dolgov s strani države, namesto podjetij (države so
slabi gospodarji, toda edine lahko dajo popolno garancijo),
kar smo sicer nedavno odpravili, posledice pa se čutijo.
Markovičevi vladi je sicer uspelo dolg znižati na okoli 16
mia USD (po zadnjih podatkih), tako da ne spadamo več
v visoko zadolžene države. Vseeno pa zadolženost po
novem tečaju znaša 14.000 din na prebivalca, ali preko
30.000 din na zaposlenega v YU (neuradni podatki). Obe-
ti za naprej se gibljejo v smeri:

- 1,5 mia USD pričakovana negativna devizna bilanca
za leto 91' - 5-6 mia USD pričakovana pomoč mednarod-
nih monetarnih fondov v letu 91'.

Ob katastrofalni turistični sezoni, ki nas čaka, vsesplošni
nelikvidnosti (zunanja likvidnost države kljub vsemu ni
ogrožena zaradi deviznih rezerv) in notranji zadolženosti
so to kaj slabe napovedi za naprej.

V primeru razpada Jugoslavije na posamezne dele se
pojavi vprašanje delitve obveznosti. Nekateri republike
so povsem nesposobne prevzeti svoj del, čeprav se ni
znano, kolikšen je in ga bo treba naknadno ugotoviti, iz
tega pa izhaja odpor tujine do kakršnekoli delitve znotraj
Jugoslavije.

Slovenija z osamosvojitvijo ne bo imela možnosti za
najemanje ugodnih posojil, ker po mednarodnih merilih
(narodni dohodek na prebivalca) ne bo spadala med neraz-
vite ali države v razvoju in bo lahko dobila samo komerci-
alne kredite pod bistveno slabšimi pogoji. Tako z medna-
rodno pomočjo, na katero računamo, bolj slabo kaže,
devizne rezerve RS pa tako niso omembe vredne.

Stvari so popolnoma jasne. Na nas je, da se dogovorimo.

Lastninjenje kot miselni vzorec

Važna je
gotovina

Lastninjenje je danes politični imperativ.

Če hočemo razvozlati uganko lastninjenja, moramo začeti pri
potencialnih kupcih družbenega premoženja, njihovih interesih
in motivih.

To so lahko zaposleni, upniki, država, ali zasebniki iz domo-
vine ali tujine.

Interes zaposlenih je majhen, saj z nizkimi osebnimi dohodki
komaj preživijo iz meseca v mesec.

Država je le začasni lastnik, njen interes je prestrukturiranje
gospodarstva in radikalni ukrepi, ki bi naredili posamezno
podjetje privlačno za nakup. Seveda pa tudi tu ne gre za čisti
altruizem, temveč za prepis premoženja na državo (agencijo), ki
bi od vsakega posla pobrala določeno dividendo.

Interesi domačega in tujega kapitala, ki ga je včasih težko
identificirati, so v velikih dobičkih, ki so možni v rizičnih pogojih.

Čas

Politične spremembe narekujejo izvedbo lastninjenja v čim-
krajšem možnem času. Čas dela v škodo pravilnemu vrednotenju
podjetij, ki se pri nas šele oblikuje kot stroka.

V škodo je tudi gospodarstvu, ki ga pretresajo stečaji in se
z njimi poceni razprodaja dosežanja družbena lastnina. Marsikdo
bi pomislil, da gre resutje gospodarstva na račun političnega cilja
- čimprej izpeljati lastninjenje. Čas pa je zlato tudi za tiste, ki
zajo izkoristiti nastalo situacijo.

Vrednost podjetij

Vrednost podjetij se pri nas še vedno ocenjuje v okvirih
vrednosti aktivnih sredstev - stroji, zgradbe, kapital, medtem pa
je bistvo vrednotenja v svetu tržne ekonomije predvsem poten-
cial sposobnih kadrov, njihovo znanje, sposobnosti, inovacije,
image, poslovni stiki itd.

Razvrednotenje podjetij

Proces razvrednotenja se je začel davno pred trenutkom lastni-
njenja. Če odmislimo padanje knjigovodske vrednosti, ki je
možna tudi z uporabo izbranih, vendar zakonsko dovoljenih
knjigovodskih metod (odpis terjatv po 60 dneh, nerealna amorti-
zacija in odpisi vrednosti, vrednost zalog itd), pada vrednost tudi
z opuščanjem razvoja kadrov, izobraževanja in zaposlovanja.
Klima v podjetjih, ki jih prepričujejo o nesposobnosti, ki pov-
zročata nemotiviranost in defenzivno obnašanje, povzročata padec
vrednosti podjetij v veliko večji meri kot bilančna izguba. Nesol-
ventnost kot vzrok stečaja pri visokih vrednostih terjatev, visokih
vrednostih premoženja (stanovanja, počitniški domovi) in spo-
sobnih, inovativnih kadrih je absurd.

Koristi

Z nižanjem vrednosti podjetij bo lastninjenje možno prej izpe-
ljal, kar je nedvomno ozadje sedanje politike. Tuj kapital dobro
pozna naše razmere in čaka na najnižjo vrednost. Ni nujno da se
identificira, saj ima poslovne stike s posamezniki v podjetjih, ki
imajo precej vpliva na oblikovanje knjižnih vrednosti podjetij.

Ker se šele oblikujejo zametki realnega vrednotenja, je naj-
bližja pot do poceni nakupa stečaj podjetja. Vrednost se v takih
primerih oblikuje predvsem kot likvidacijska vrednost osnovnih
sredstev. Pri tem seveda imajo vpliv upniki, toda ker je dolg
velikokrat manjši od vrednosti podjetja in ker nimajo interesa za
prevzem upravljanja, je njihov moto: čimprej, tudi pod ceno,
važna je gotovina.

ZGODBE O PREŽIVETJU
Ves svet je
naš

Redke so ženske, ki se upajo ukvarjati z delom kot sta uvoz in
trgovina. Koprčanki Gordani Stijepović pa poguma ne primanj-
kuje. Je prva ženska iz tega kraja, ki je ustanovila podjetje za
export-import »TA-KSIM«.

Da so ženske roke zares zlate, smo se prepričali takoj, ki smo
stopili v prostor omenjenega podjetja, ki se nahaja v bližini
koprške luke v stavbi, kjer so tudi prostori raznih špedicij. Zelo
lepo urejene pisarne govore dovolj o njihovi lastnici.

»Dolgo sem delala v banki in v trgovini, odpiranje zasebnega
podjetja pa je bilo zame velik izziv, ker takšno delo zahteva od
človeka precej. Zanimivo je, da je bilo treba zelo malo časa, da bi
pridobili poslovne prijatelje skoraj iz vse Jugoslavije«, zado-
voljno pravi Gordana, kateri očitno gre delo dobro od rok.

Kaj pa je s poslovnimi prijatelji iz tujine?

»Do prodajalca oziroma izvoznika je lažje priti kot do kupca,
tako da lahko rečem, da je ves svet naš. Imamo razno blago - od
akustičnih aparatov do kave.

Slišali smo, da blago ponujate zelo poceni?

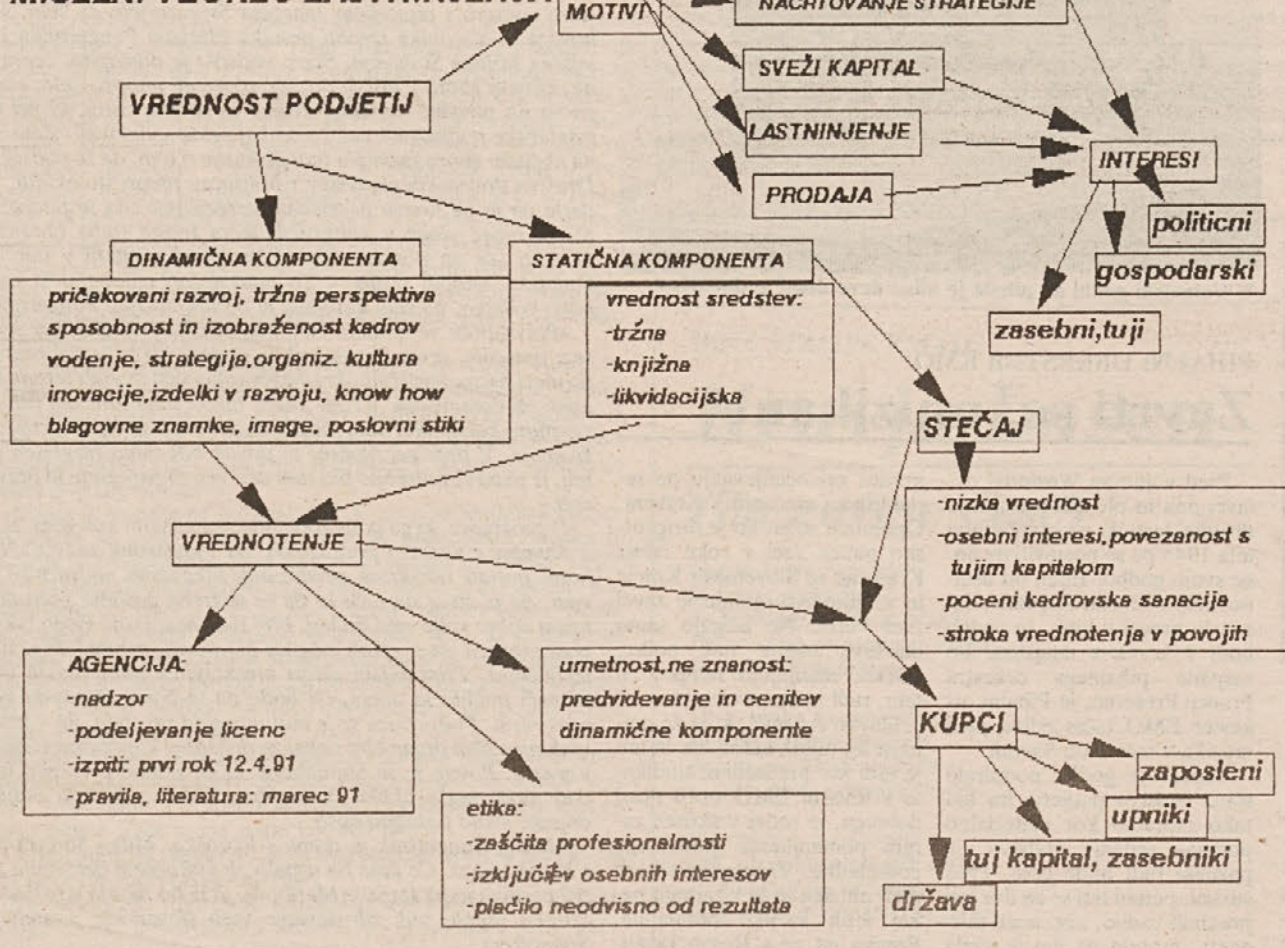
»To je res. Zaradi tega nas skoraj vsakodnevno kličejo po
telefonu iz raznih krajev Jugoslavije. Zagotavljam blago kar
najceneje, da pa to ne vpliva na kvaliteto. Razen tega kupci
dobro vedo kar kupujejo.«

Nam lahko odkrijete skrivnost vašega poslovanja?

»Tu ne gre za nikakršno skrivnost. Vse je v mojih rokah in
rokah mojih partnerjev in proizvajalcev. Ni se še zgodilo, da bi
kdo kupil kaj pri »TA-KSIM«-u, pa ni bil zadovoljen. Skrivnost
je v pravem poslovnem odnosu do kupcev, v točnosti glede na
obveznosti in plačila.«

MISELNI VZOREC LASTNINJENJA

IKOVIN
TRADE

Zunanja trgovina p. o.
Celje, Mariborska 7

Poslovni predmet našega podjetja obsega:

- izvoz in uvoz črne in barvne metalurgije, kovinsko finalnih proizvodov
- uvoz in izvoz bele tehnike in široke potrošnje
- specializiran uvoz investicijske opreme vseh vrst
- izvajanje investicijskih del v tujini
- poslovanje v maloobmejnem prometu

zastopanje tujih firm:

- NEMČIJA: GMN, INTENSIV FILTER, ABIG-WERKE, BMC, BUDERUS
- AVSTRIJA: FESTO, SCHINZEL, ARTWEGER, LANDIS & GYR, KLUDI
- ITALIJA: OME, CEMB
- BELGIJA: BINKS

Poslujemo preko podjetij v tujini z udeležbo našega kapitala:

CARMETAL, Avstrija, UNIMERCAT, Nemčija, RESCO, Italija, APRIMEX, Kenija in EURO PACIFIC, Hongkong in predstavnih s sedežem v Moskvi in Minsku, v Pragi in Bratislavi, Bukarešti, Berlinu, Pekingiu in Varšavi.

MALI OGLASI

AVTOMOBILI

PEUGEOT 404, neregistriran, prodam za 12.000,00 din. Tel.: (063) 852-094

GOLF, letnik 1977, registriran do 11/91, prodam. Telefon: (063) 27-411 (537 do 14. ure)

ZASTAVO 101 GTL, letnik 1987, prevoženih 39.000 km, registrirano do 25. 3. 1992, ugodno prodam. Tel.: (063) 38-030.

MERCEDES 200 D, letnik 1970 in 126 P, prodam. Ogled Pertinač, Vodice pri Slivnici 13, cesta proti Planini. Tel.: (063) 748-047

R 4, letnik 1977, v voznom stanju, prodam za 10.000,00 din. Tel.: (063) 852-975

ZASTAVO 101 GTL 55, letnik 1986, prevoženih 45.000 km, garažirano, prodam. Tel.: (063) 858-480

YUGO Koral 45, letnik 2/89, višnja barva, prodam. Cena po dogovoru. Tel.: (063) 31-828

FORD ESCORT 1,6 i, s katalizatorjem, 105 PS, s centralnim zaklepanjem, originalnim avtoradiom in kasetofonom, prodam. Tel.: (063) 34-360

FIAT 126 P, letnik 1977, registriran do oktobra 1991, obnovljen, prodam za 1.000 DEM in Zastavo 128, letnik 1989, rdeče barve, registriran do 22. 2. 1992, ugodno prodam. Telefon: (063) 858-745 (popoldne)

YUGO 1,1 GX, letnik 1988, registriran do 2/92, prodam za 5.700 DEM in Zastavo 750, letnik 1981, registrirano do 10/91, prevoženih 50.000 km, dobro ohranjeno, prodam za 1.300 DEM. Tel.: (063) 821-579

ZASTAVO 101, letnik 1989, garažirano, dobro ohranjeno, prodam. Tel.: (063) 776-919

OPEL KADET 1,6 D, letnik 1984, D tip, prodam. Tel.: (063) 26-764 (zvečer)

YUGO 55, letnik 1985, registriran do 17. 8. 1991, prodam. Sandi Pungartnik, Bukovžlak 92, Teharje

R 18 TLS, letnik 1986, prevoženih 72.000 km, prodam. Alojz Kure, Škapinova 1, Celje

OPEL REKORD 1,700, letnik 1973, dobro ohranjen, ugodno prodam. Matjaž Vanovšek, Tel.: (063) 38-371 (po 17. uri)

ZASTAVO 750/850, letnik 8/1985, prevoženih 60.000 km, prodam za 2.600 DEM. Telefon: (063) 712-590.

GOLF JXD, star 5 let, prevoženih 40.000 km, dodatna oprema, prodam. Tel.: (063) 713-771

YUGO 55 AX, letnik 4/88, prevoženih 30.000 km, garažiran, prodam za 5.700 DEM. Tel.: (063) 26-684

ZASTAVO 126 P, 650 GS, letnik 1989 in Zastavo 750, ugodno prodam. Tel.: (063) 32-377 (med 16. in 18. uro)

JEEP AR 55, v voznom stanju, prodam. Ogled popoldne. Tel.: (063) 813-802 (dopoldne) Ivan Delfabro, Zagaj 21 b, Rogaska Slatina

ZASTAVO 101, prodam. Tel.: (063) 813-802 (dopoldne) in (063) 821-557 (popoldne), Kunstek, Šmarje 168, Šmarje pri Jelšah

TAM 4500, kiper, dva pogona, samonakladalko, potrebno manjšega popravila in motor za Fiat 126 P. Tel.: (063) 785-260 (zvečer)

OSTALO

ŽENSKO KRZNENO JAKNO (lisica), št. 38, in bel moški baloner (podložen) št. 52, ugodno prodam. Tel.: (063) 36-938 (popoldne)

CAGIVO 125 FST, licenčni model, Harley Davidson, ugodno prodam za 1.800 DEM oziroma po dogovoru. Je dobro ohranjen. Tel.: (063) 33-132

ŽVICE (grobance) šmarnico, izabelo in kvinton, po ugodni ceni prodam. Adolf Lipuš, Zvodno 63, Celje. Tel.: (063) 21-481 Avtomobili

HIŠO brez fasade, novo, z nekaj zemlje in gozda, prodam v Koprivnici pri Brestanici. Alojz Škoda, Bobovo 9 a, Šmarje pri Jelšah

PRIKLOP, pocinkan, za Zastavo 101 in 128, prodam. Cena je 1.000,00 din. Prodajni tudi rabljeno prikolico, nosilnosti 750 kg za 4.000,00 din. Janez Korošec, Višnja vas, Vojnik

MOTORNO KOLO APN 3, prodam. Tel.: (063) 776-919.

ZAMRZOVALNO SKRINJO LTH 400 lit., prodam. Tel.: (063) 27-411 (537 do 14. ure)

VRATNO KRILLO - lužen hrast KD 4, s podboji (80 X 200), cena za KD je 2.300,00 din. Tel.: (063) 852-094

MOTOR »TORI«, odlično ohranjen, prodam. Tel.: (063) 34-518 (popoldan)

MOTORNO KOLO »TORI«, letnik 1986, malo rablje, dobro ohranjen, prodam za 5.000 din. Martina Vozlič, Kristan vrh 66, Podplatt

PRILJAŽNIK - smučarski za avto AX, prodam. Tel.: (063) 35-301

BMW, motorno kolo 100 RS, letnik 1978, prodam. Cena po dogovoru. Janko Mihevc, Vrhe 56, Teharje

ZIDANO GARAŽO (je elektrika), na Otoku, možna tudi preureditev v poslovne namene, oddam, kasneje tudi prodam. Tel.: (063) 24-455

MLADA DRUŽINA z enim otrokom nujno potrebuje srednje veliko stanovanje v bloku ali hiši za dobo enega leta. Tel.: (063) 29-866 - vsak dan popoldne

2 ZIMSKI GUMI za Zastavo 750, prodam za 1.000,00 din. Tel.: (063) 711-956

GLISER - Pumat, dolžina 4 metre, barva - rdeča, volan, komande, štirje sedeži, skupaj s cerado, zelo ugodno prodam. Cena je 2.700 DEM. Tel.: (061) 552-301

KROMOTERAPIJA

Ljubitelji mejnih znanosti obveščamo, da organiziramo dvodnevni seminar s temo: Izbira nihala in radiostezijske barve z osnovami kromoterapije.

Seminar bo: v četrtek, 9. 5. 1991 od 16.30 do 20. ure in v petek, 10. 5. 1991 od 16.30 do 20. ure v prostorih srednje ekonomske šole v Celju, Vodnikova 10, pritličje, vhod zadaj.

Seminar bo vodil: Milenko Roš iz Ljubljane.

Ljubitelji!

Uresničite svoje želje in preizkusite svoje sposobnosti!

EKOS, d. o. o.

adut

d.o.o. Štore

P.e. Celje, Aškerčeva 13
tel./fax.: (063) 26-101

Ste se po pretekli zimi odločili, da spremenite sistem ogrevanja?

Po trenutno najugodnejših cenah vam nudimo:

- kombinirane plinske peči z bojlerjem znamke JUNKERS in SAUNIER DUVAL
- pretočne bojlerje SAUNIER DUVAL
- oljne ter plinske gorilce JOANNES

Se priporočamo!

INŠTRUIRAM matematiko, fiziko, angleščino, prevajam strokovno angleško literaturo. Tel.: (063) 37-315

BOJLER, električni, pretočni, majhne dimenzije in z neomejeno količino tople vode, z garancijo, nov, prodam. Tel.: (063) 25-051

GARSONJERO ali manjše stanovanje v Celju ali okolici vzame v najem mlada prosvetna delavka. Tel.: (063) 770-125

PROGRAMIRANI TEČAJ I. stopnje, angleščina in nemščina, prodam. Cena po dogovoru. Tel.: (063) 25-283 (po 18. uri)

TOVORNI avto TAM 110, kiper, nosilnost 5,5 t, prodam. Martin Podkrajšek, Ostrožno 5, Ponikva pri Grobelnem

ELEKTRIČNO KITARO - solist melodija, prodam za 200 DEM, ter volumsko pedal za 100 DEM. Tel.: (03) 732-780

KROMATIČNO HARMONIKO, 100 basno, novo, prodam za 4.000,00 din. Tel.: (063) 701-636

VISO po delih, brez motorja in strehe, prodam. Cena - posamezni deli 40% prodajne cene, šipe 80% prodajne cene. Tel.: (063) 853-321 (int. 797 od 7. do 15. ure)

Iščem akviziterje za prodajo tekstila.

Tel.: (063) 831-436

LUČ, prednjo, desno, Škoda 120, letnik 1986, prodam. Cena po ogledu. Škoda je nova. Anton Kočar, Trnov hrib 34, Laško

GARAŽO v centru Šentjurja, prodam. Tel.: (063) 741-365 (popoldne) - pri blagovnici

ANGLEŠČINA - profesionalne instrukcije konverzacija, priprava na zaključni izpit. Tel.: (063) 770-125

KOZE Saanske pasme, prodam ali zamenjam. Tel.: (063) 31-475

NUJNO IŠČEM VARSTVO za enoletno deklico, ki ne more biti v vrtcu. Ali res nobena ženska nima več veselja, da osreči malega otroka iz Celja ali bližine. Zaželjena družba otrok, ni pa nujno. Tel.: (063) 32-112, int. 509 ali naslov Kers, Trnovlje 119 c

TRGOVSKO PODJETJE

LEPŠA
ATRAKTIVNEJŠA
BOGATO ZALOŽENA

26. aprila 1991

PONOVO
ODPIRA

vse
oddelke

blagovnice

RESEVNA
TRGOVSKO PODJETJE
p.o. 63230 ŠENTJUR PRI CELJU
TITOV TRG 3 - ☎ 063/741-320
ŽIRO RAČUN: 50700-601-13399

od 26. 4.

do 10. 5. '91

posebna ponudba:

- KREDITNA PRODAJA brez pologa
- DARILO ob nakupu z gotovinskim plačilom
- NAGRADNO ŽREBANJE z bogatimi nagradami:
 1. barvni TV sprejemnik SAMSUNG
 2. glasbeni stolp KAMAKROWN
 3. avtomat za kuhanje kave

ZDRAVILIŠČE
ATOMSKE TOPLICE
63254 PODČETRTEK
TEL.: 063/828 000
TELEX: 33819 TTG AT YU
TELEFAX: 063 828 024

Bazenski kompleks »Terme«

Za našo deželo doslej edinstven bazenski kompleks velikosti 2800 m², od tega 900 m² vodnih površin, nudi vsem ljubiteljem vodnih užitkov zares veliko izbiro. Podvodne, rimske kopeli, vroče vrelece, slap, bazen, namenjen otrokom, vodni prehod, ki omogoča plavanje iz notranjega dela kopališča v zunanji, prostor za počitek, del namenjen nudistom, solarij, finski in turško savno ter prikupen »Bikini bar«, kjer se obiskovalci lahko odžejajo.

Temperatura vode se giblje med 30 in 36° C.

TERME SO DOPRTE VSAK DAN
od 9. do 20. ure

Trgovina ZOYA
Vida Medved ŠKOFJA VAS

- JEANS HLAČE od št. 46 do št. 58 260,00 din
- OTROŠKE HLAČE 99,90 din
- VABIMO, DA NAM ZAUPATE, ZATO VAM NUDIMO POPUSTE:
- za nakup nad 1.000,00 din 10%
- za nakup nad 500,00 di 5%

POPUSTI NE VELJAJO ZA CIGARETE IN AKCIJSKO PRODAJO.

Candy **IVAN HRIBERNIK**

UGODNA PRODAJA

BELE TEHNIKE IZ PROGRAMA:
- GORENJE
- CANDY
- INDESIT (2 leti garancije)

AKUSTIKE:
- AVTORADIO SUNKYONG
- BARVNI TV ITT NOKIA
- OPRAVLJAMO SERVIS PRALNIH STROJEV

PRODAJA PO UGODNIH CENAH IN MOŽNOST KREDITA NA ČEKE OD 3 DO 6 MESECEV ZA PROIZVODE Z VREDNOSTJO NAD 3.000.000 DIN (na 3 mesece - brez obresti).
SERVIS IN TRGOVINA, Mariborska 2, SLOVENSKE KONJICE, tel. (063) 755-207, SERVIS CANDY, INDESIT in GORENJE pa v PE CELJE na Partizanski 20 v Celju, tel. (063) 21-673

SOBO v Celju ali bližnji okolici Celja, iščem. Pripravljen sem tudi nuditi pomoč pri raznih hišnih delih. Tel.: (063) 33-476 (od 7. do 8. ure zjutraj)

PONI EKSPRES, z izpravnim motorjem, poceni prodam. Tel.: (063) 29-517

ZIDANO GARAZO (boks), v Kocbekovi 5, prodam najboljšemu ponudniku. Tel.: (063) 29-643 (po 7. uri) ali na naslov Marija Rojc, Kocbekova 5/1., Celje

GRAVERSKÉ ČRKE, velike, komplet, za graviranje, prodam. Prodajam tudi »Minicraft štift« za graviranje napisov na steklu. Vse je novo (nemško). »Štift« - 220 V, specialni. Tel.: (063) 858-781 (po 20. uri)

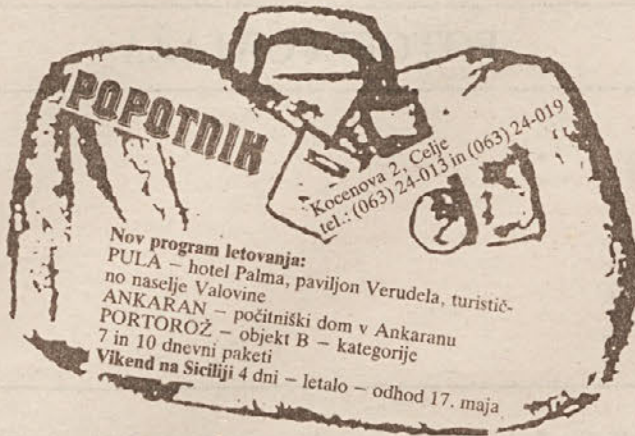
MLADA ZAKONCA z enim otrokom bi za leto dni bila pripravljena skrbeti za vašo hišo in okolje v času vaše odsotnosti. Zdomci pozor! Tel.: (063) 29-866 (popoldne)

GOSTIŠČE ŠTORMAN

ZVONE - MILICA ŠTORMAN
63311 Šempeter v Savinjski dolini
Tel.: (063) 701-585
odprto od 7. do 24. ure
63305 Vransko, Ločica 42
Tel.: (063) 724-004
odprto od 10. do 23. ure

Oba lokala sta zaprta ob ponedeljkih in vsako prvo nedeljo v mesecu.
Se priporočamo!

ELEKTRO TURNŠEK

Miklošičeva 2, Celje
tel.: (063) 29-345
fax.: (063) 38-930

Ugodna prodaja:
- Elektro motorji za pralne stroje od 1.225,70 din dalje
- Kompresorji od 1.691,20 din dalje

Prodaja:
- elektroinstalacijskega materiala
- italijanski plinski kotli SAVIA
- akustika
- drobni gospodinjski aparati
- rezervni deli
- komisijska prodaja
NIZKE CENE!

Se priporočamo!

PRALNI STROJ, hladilnik, zamrzovalno skrinjo in štedilnik (2 plin + 2 elektrika), prodam. Tel.: (063) 36-763 (zvečer)

INDUSTRIJSKI ŠIVALNI STROJ Singer, poceni prodam. Tel.: (063) 853-321 int. 765

BARVNO TELEVIZIJO, športno kolo (Junior) in dve Poney kolesi, prodam. Tel.: (063) 713-145

GOSTINCI, OBRTRNIKI, POZOR! Ali vas jezijo visoki telefonski računi v lokalni? In ne veste, kako bi to preprečili. Pokličite nas in pomagali vam bomo z internim - javnim telefonom. Tel.: (063) 34-077

NOSEČNIŠKO OBLEKO, poročno, št. 42/44, v kompletu s klobukom in čevlji št. 39, prodam. Vse je obogateno z bogato čipko. Tel.: (063) 36-124

TOVORNI AVTO TAM 110, kiper, letnik 1979, registriran do 11. 4. 1992, ugodno prodam. Viki Selič, Huda Jama 3, Laško
»BRAKO« prikolico, rabljeno dve sezoni, prodam. Tel.: (063) 850-717

USNEN FOTELJ, nov, ugodno prodam. Matjaž Vanovšek, Na zelenici 5, Celje (popoldne)

KAWASAKI, 500 S, prva registracija 1989, prodam. Tel.: (063) 24-997

STRIŽEM KODRE, Tel.: (063) 36-606 (po 17. uri)

TROSED (raztegljiv v posteljo), fotelj in tabure, prodam za 5.000,00 din. Garderobno temno omaro za predsobo, prodam za 3.000,00 din. Tel.: (063) 36-438

ODLIČEN ZASLUZEK za delo na domu! Informacije: Agencija Dundee, pp 34, 62002 MARIBOR

APN 6, dobro ohranjen, ugodno prodam. Tel.: (063) 35-289 za Kregar, ogled v soboto in nedeljo, Vruncjeva 25 c, Celje

KOMBI VW 1600, transporter, 1986 letnik, prevoženih 96.000 km, dobro ohranjen, prodam. Tel.: (063) 884-186

GRAMOFON, znamke RIZ, čisto nov, prodam. Kupim motorsko čelado. Tel.: (063) 25-681 (vsak dan od 18. do 21. ure)

BT 50, prodam. Tel.: (062) 811-587 Robert

MERCEDES 406 D, s cerado, dolžina kesona je 4,20 m in Mercedes 809, letnik 1979, prodam Cena po dogovoru. Tel.: (063) 831-825

HOROSKOP od 25. 4. do 1. 5.

Oven 21. 3.-20. 4.

Čaka vas izdatek, ki vas bo spravil v hudo zadrego, vendar se boste nekako izvlekli. Ločite že enkrat zasebno življenje od poklicnega. Nasvete sprejmite s pridržki in se raje zanesite na svoje lastne moči. Srečne številke 6, 11, 21, 34.

Bik 21. 4.-20. 5.

Opustite pesimistične misli, se boste takoj tudi telesno dosti bolje počutili. Z večjo vnemo se posvetite delu, ki ste se ga lotili, ali konjičku, ki ste ga precej zanemarili. Ta terapija skoraj vedno pomaga. Srečne številke 10, 15, 33, 38.

Dvojčka 21. 5.-21. 6.

V prihodnjem tednu se zelo lahko zgodi, da se boste pustili preslepiti zunanjim »signalom«. Toda srce vas ne bo izdalo. Ženske, rojene v tem znamenju, se morajo zlasti v teh dneh paziti prehladov in slabe družbe. Srečne številke 5, 17, 24, 40.

Rak 22. 6.-22. 7.

Pojavil se bo konkurent in morali se boste potruditi, da vas ne bo stisnil v kot. Izogibajte se vsakega prepira, bolje boste opravili z diplomacijo. Počutje bo pokazalo, da morate nekaj storiti tudi zase. Srečne številke 8, 21, 31, 42.

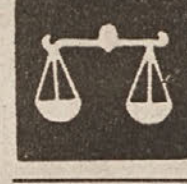
Lev 23. 7.-23. 8.

V prihodnjih dneh bi morali nadzorovati svojo slabo voljo in agresivnost, ker se sicer utegne zgoditi, da se boste napačno odločili in izzvali prepire. Upoštevajte načelo: najprej misliti, šele potem govoriti. Srečne številke 6, 18, 19, 30.

Devica 24. 8.-23. 9.

Vaša čustva so trenutno nekoliko zmedena in to vas moti. Kljub temu morate neko zadevo speljati hitro do konca, da se vam ne bi maščevalo. Prijatelj vas bo razočaral, ko boste to najmanj pričakovali. Srečne številke 1, 7, 41, 48.

Tehtnica 24. 9.-23. 10.

Zašli ste v past in najbrž se posmehu ne boste mogli izogniti. Ne sekirajte se, ker ne bo pomagalo, ampak se na vse skupaj požvižgajte. V poklicu malo izprežite, v družinskem okolju pa poprimite za delo. Srečne številke 8, 17, 22, 44.

Škorpion 24. 10.-22. 11.

Ženske, rojene v tem znamenju, bodo v prihodnjih dneh čutile preobremenjenost, nagnjene bodo k čustvenim izbruhom, ker se jim bo zdelo, da so deležne premalo razumevanja. Partner bi moral imeti napeta ušesa. Srečne številke 2, 5, 16, 42.

Strelec 23. 11.-21. 12.

Stvari se bodo bolje razvijale, kot si mislite, če boste našli dovolj poguma za potrebne odločitve. Če bo prihodnji teden en sam zadetek v polno, bo seveda odvisno predvsem od vas. Previdnost pri rekreaciji. Srečne številke 3, 14, 18, 49.

Kozorog 22. 12.-20. 1.

Ne bodite zadržani, ampak pokažite več družabnosti, če hočete osvojiti osebo, ki vam nekaj pomeni. S tihim občudovanjem ne boste dosegli veliko. Ne zanemarjajte svojega zdravstvenega počutja in počivajte. Srečne številke 6, 30, 33, 47.

Vodnar 21. 1.-19. 2.

Ne recite takoj ne, če si partner želi potovati - tudi vi ste potrebni spremembe. Finančno si to lahko privoščite. Morda boste našli ugodno kompromisno rešitev. O vseh drugih izdankih temeljito premislite. Srečne številke 9, 16, 32, 40.

Ribi 20. 2.-20. 3.

Prihajajo razburljivi dnevi. Marsikaj bo šlo zelo narobe, važno pa je, da ne izgubite potrpežljivosti in pregleda nad dogajanjem. Prehitra odločitev se na žalost ne bo dala popraviti. Poslušajte partnerja. Srečne številke 4, 17, 28, 29.

MALI OGLASI ZASTONJ KUPON 8

MOJ NASLOV:

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripisom »Za male oglase« in svojim polnim naslovom. Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrtnike ne objavljamo brezplačno.

NAROČILNICA NOVA DOBA

Ime priimek

naslov

naročam časopis-tednik Nova doba na naslov

Na gornji naslov mi pošljite izvodov. (število)

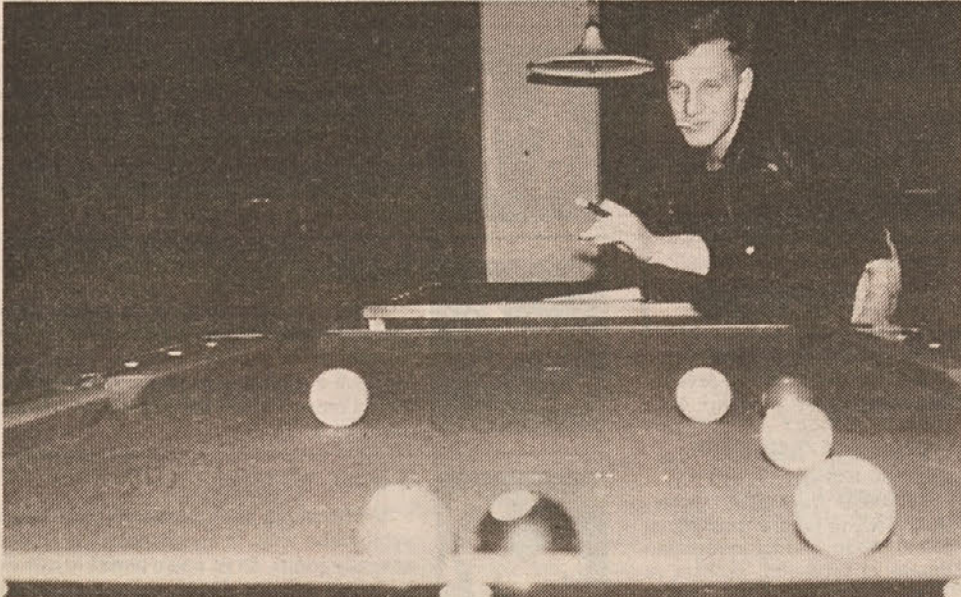
Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

..... podpis naročnika

FOTOREPORTAŽA

Kaj počno Bavčarjevi

Medtem, ko je v soboto gospod minister policije Igor Bavčar na drugem koncu Slovenije spravljal policaje v policijsko mednarodno združenje, so se v Šentjurju neki drugi slovenski policaji pomerili v biljardu. Bilo je tako veselo, da smo našega fotoreporterja, znanega žurerja, morali tri dni kasneje z marico zvleči nazaj v redakcijo.

zavarovalnica triglav

NIČ NI TAKO VARNO,
DA NE BI POTREBOVALO ZAVAROVANJA

Slovensko Ljudsko Gledališče Celje

Sreda, 24. april ob 19.00: Svetlana Makarovič: KABARET 91, režiser Vinko Möderndorfer, abonma V. MLADINSKI in IZVEN

Četrtek, 25. april ob 13.00: KABARET 91, zaključena za Srednjo kmetijsko šolo iz Ptuja
Ob 19.30: Alexander Dumas père: POKVARJENEC ali lepota in moč, režiser Vito Taufer, gostovanje v Kranju

Ob 18.00: LITERARNI VEČER. V okviru TEDNA NEMŠKE KULTURE V SLOVENIJI, v organizaciji Društva slovenskih pisateljev se nam bodo predstavili pisatelji: HANS JOSEF ORTHEIL, HERTA MÜLLER in GERT HEIDENREICH
Z njimi se bo pogovarjala mgr. Neva Šlibar. Vabljeni!

Petek, 26. april ob 19.30: POKVARJENEC ali lepota in moč, gosto-

vanje v Kranju

Ponedeljek, 6. maj ob 10.00: Aleksander Galin: ZVEZDE NA JUTRANJEM NEBU, režiser Franci Križaj, za GIMNAZIJO CENTER CELJE

Ob 17.00: ZVEZDE NA JUTRANJEM NEBU, za GIMNAZIJO CELJE

Torek, 7. maj ob 9.00: Andersen. Veras: DALEČ OD DVORCA, režiser Miran Herzog, zaključena za ZOŠ Slovenske Konjice